

Yeni İPEK YOLU

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ

YIL:29 SAYI: 339 MAYIS 2016

KONYA VE KARAMAN BÖLGESİNDE Kİ KOBİLERİMİZ İHRACATINI NASIL ARTIRIR?

KONYA TÜRKİYE – İRAN İŞ FORUMU'NA
EV SAHİPLİĞİ YAPTI

ÖZEL KALKINMA İLÇELERİ NEDEN GEREKLİ?

KONYA'NIN DEMOGRAFİK YAPISI

İLAÇ VE ECZACILIK
ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ

BİLGİSAYAR
MÜHENDİSLİĞİ

**ELEKTRİK-
ELEKTRONİK**
MÜHENDİSLİĞİ

MEKATRONİK
MÜHENDİSLİĞİ

MAKİNE
MÜHENDİSLİĞİ

**MALZEME BİLİMİ VE
NANOTEKNOLOJİ**
MÜHENDİSLİĞİ

İNŞAAT
MÜHENDİSLİĞİ

HUKUK

**SİGORTACILIK VE
SOSYAL GÜVENLİK**

**ULUSLARARASI
TİCARET**

SOSYAL HİZMET

**ENERJİ
YÖNETİMİ**

İŞLETME

**Sürekli
büyüyen ve
gelişen bir
ÜNİVERSİTEYİZ**

MİMARLIK

İÇ MİMARLIK

**GRAFİK
TASARIM**

**GELENEKSEL
TÜRK SANATLARI**

ADALET

TIP

ODYOLOJİ

HEMŞİRELİK

ÇOCUK GELİŞİMİ

**SOSYAL BİLİMLER
ENSTİTÜSÜ**

İŞLETME (TEZLİ) - İŞLETME (TEZSİZ)
MUHASEBE VE DENETİM (TEZSİZ)
ÖZEL HUKUK ANABİLİM DALI (TEZLİ)

**FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ**

ELEKTRİK-BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ (TEZLİ)
ELEKTRİK-BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ (TEZSİZ)
İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ (TEZLİ) - İNŞAAT
MÜHENDİSLİĞİ (TEZSİZ) İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ
(DOKTORA) MİMARLIK (TEZLİ) - MİMARLIK
(TEZSİZ) - MİMARLIK (DOKTORA)

**SAĞLIK BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ**
ODYOLOJİ (TEZLİ)

karatay.edu.tr

[f](https://www.facebook.com/KaratayUniversitesi) KaratayUniversitesi
[t](https://www.instagram.com/ktokaratay) ktokaratay
[y](https://www.youtube.com/KARATAYUNIVERSITESI) KARATAYUNIVERSITESI

444 12 51

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

**ANADOLU'NUN
CAZİBE MERKEZİ**

Başlarken

PAZARLAMA

Değişim

GÜÇLÜ

Cesur

Enerjik

Genişleme

Kaynaklar

Tanıtım

Dönüşüm

BÜYÜME

İlerleme

İyileşme

Gelişim

Dinamik

Girişimci

Fuar

ARGE

MARKALAŞMA

GELİŞİM

Uyarlama

Yükselmek

Çeşitlilik

Satış

İNNOVASYON

Değerli okuyucularımız,
Konya'da gerçekleştirilen Türkiye-İran İş Forumu Türkiye ve İran arasında ticaretin gelişmesine katkı sağlayacak böylesine önemli bir organizasyon oldu. Bu organizasyonun şehrimizde düzenlenmesinden dolayı iş alemi olarak büyük bir mutluluk ve heyecan duyduk. Çünkü İran pazarı bizim için çok önemli. Dünya genelinde ihracat pazarlarımızın bir çoğunda siyasi ve ekonomik krizler yaşanmakta olduğunu ve bu krizlerin dış ticaretimizi olumsuz etkilediğini, bu süreçte İran'a ambargonun kaldırılmasının Konyalı ihracatçılar için yeni fırsatlar getirdi. Ambargonun kalkmasının ardından İran'a Türkiye'nin ihracatı %44,2 artış kaydetti. Konyalı ihracatçıların bu fırsatları değerlendirmeleri noktasında elimizden gelen gayreti gösteriyoruz. Türkiye ve İran arasında ticaret hacmi 2015 itibarıyla 10 milyar dolar seviyelerindedir. 6,1 milyar dolarını ithalatımız ve 3,9 milyar dolarını ihracatımız oluşturuyor. Bu çerçevede ilk hedefimiz İran ile 30 milyar doları yakalamaktır. Tarihi ve coğrafi olarak yüzyıllardır yan yana olan iki ülkenin ticari ilişkilerinde yeni bir dönemin başlangıcı oldu. Tarihi ve coğrafyasıyla birbirini tamlayan Türkiye ve İran'ın geri kalan ticari ilişkilerine bir ivme kazandırmak için önemli bir fırsat yakalamış olduk.

Değerli üyelerimiz,
Üniversitemiz İŞKUR Konya İl Müdürlüğü tarafından düzenlediğimiz şirketler ile öğrenciler arasında nitelikli ve etkili bir köprü olan Konya İnsan Kaynakları ve İstihdam Fuarı (KONİF 2016), KTO Karatay Üniversitemizde açtık. KONİF 2016 iş isteyenlerle, işverenleri üniversitemizde buluşturan bir fuar oldu. İşverenlerle öğrencileri sanayi ve ticaret dünyasının üniversitesinde bu fuarımızda buluşturmaya gayret ettik. Ülkemizde ve dünyada en önemli sorunlardan birisi işsizlik sorunu. Konya olarak bu konuda Türkiye ortalamasının altında bir rakam söz konusu. Hedefimiz ülkemizde de işsizliği en az seviyeye indirmektir. Üniversite olarak "Sektör Danışmanlığı" projesini hayata geçirdik, diğer üniversiteler örnek olduk, her öğrencimize bir sektör danışmanı atayarak öğrencilik süreci boyunca sektöre hazırladık. Yeni açacağımız bölümler ile de 2016-2017 akademik yılda üniversite olarak hızlı yükselişimizi sürdüreceğiz KTO Karatay Üniversitesi'nde gerçekleştirdiğimiz bu projelerimiz inşallah gençlerimizin iş bulmalarına ve iş hayatına donanımlı bir şekilde katılmalarına büyük katkı sağlayacaktır.

Değerli üyelerimiz,
Yine mayıs ayında da Konya'mız için büyük önem taşıyan fuarlarımızı gerçekleştirmeye devam ettik. Konya Ticaret Odası Uluslararası Fuar Merkezi'mizde Konya Endüstri Zirvesi fuarlarının açılışını gerçekleştirdik. KONMAK, Konya Sac İşleme Teknolojileri, İSKON ve KONELEX 2016 fuarlarında 24 ülkeden 500 firma stant açtı. Bu fuar Konya için çok önemli bir fuar. Türkiye'nin ihracatında makine sektörünün payı yüzde 10, Konya'nın ise ihracatında makine sektörü yüzde 33 paya sahip.

2023 yılında 500 milyar dolar ihracatın 100 milyar dolarını makine sektörünün yapması hedefleniyor. Bu ise makine sektörünün payının yüzde 20 olacağını gösteriyor. Konya makine sektörünün ise bugünden bu yüzde 20'lik hedefin çok çok üzerinde bir ihracat yaptığını görüyoruz. Bugün makine üretiminde ülkemizin ilk şehirleri arasında yer alan Konya'nın yakın gelecekte makine yapan tezgah üretiminde de ilk sıralara geleceğini söyleyebiliriz. Konya gelecekte takım tezgahları sektöründe de büyüme kaydedecektir. Fuarımız bu hedef için önemli rol oynayacaktır. Konya endüstri zirvesi adı altında açılışını yaptığımız 4 fuarımızın ziyaretçi hedefi 60 bin rakamını aşmaktır. Bu rakam Konya ekonomisine katkı sağlayan bir fuarımızın daha açılışını yaptığımız göstermektedir.

Öte yandan Türkiye İhracatçılar Meclisi Nisan ayı ihracat verilerini açıkladı Türkiye'nin Nisan ayında ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2,8 kayıpla 11 milyar 443 milyon dolar olarak gerçekleşti. Konya'nın Nisan ayı ihracat rakamı 121 milyon 244 bin dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu rakama göre Konya genel ihracattaki yüzde 1,06 payı ile 13. sırada yer almıştır. Konya'nın aylık ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6,71 azalış geçen aya göre ise yüzde 1.92 oranında artış göstermiştir. 2016 yılını değerlendirdiğimizde şehrimizin aylar itibarıyla ihracat artışı devam etmektedir. 2016 Ocak ayında 95,5 milyon dolar, şubat ayında 115 milyon dolar, mart ayında 119 milyon dolar ihracat yapan Konya nisan ayında bu rakamı 121.2 milyon dolara yükseltmiştir. Diğer taraftan Türkiye ihracatından aldığımız payın 1.06'ya yükselerek 13. sırada yer almamız da olumlu bir gelişmedir. Ülkemizde olumlu seyreden ekonomik veriler, Dolar –Euro paritesinde ibrenin Euro'dan yana dönmesi, kilogram bazında ihracat artışımız gibi etkenler ilerleyen aylarda ülkemizin ihracatına olumlu yansımaktır. Bununla birlikte TCMB'nin faiz indirimi önümüzdeki aylarda ülkemizde yatırımların artmasına, ihracatımızın artmasına destek olacaktır. Küresel piyasalardaki rahatlama ve Türkiye ekonomisindeki gelişmeler önümüzdeki dönemde de faiz indirimlerine uygun bir ortam sunmaktadır. TCMB'nin faiz indirimlerinin devamını bekliyoruz. Konya da yılın ikinci yarısından itibaren daha hızlı bir ihracat artışı yakalayacaktır. İhracatçılarımızın bu dönemde farklı pazar arayışlarına devam etmelerini tavsiye ediyoruz" dedi.

Değerli okuyucularımız;
Bu duygu ve düşüncelerle içinde bulunduğumuz RAMAZAN-I ŞERİF'İNİZİ en içten dileklerle kutlar, Yüce Allah'tan bu aylara, bu günlere hepimizi sağlık, sıhhat ve afiyetle tekrar kavuşturmasını niyaz eder, bol ve bereketli kazançlar dilerim.

Selçuk ÖZTÜRK
Konya Ticaret Odası Başkanı
TOBB Yönetim Kurulu Üyesi

İçindekiler

6
Konya Türkiye - İran İş
Forumu'na Ev Sahipliği Yapıldı

20
Konya ve Karaman
Bölgesinde ki
Kobilerimiz İhracatını
Nasıl Artırır?

17
Konya İhracatta
13. Sıraya Yükseldi

30
Konya'nın Demografik
Yapısına Genel Bir Bakış

34
Lng İthalatı Bir Çözüm mü?

26
Eski İlçeler Yeni
Merkezlere Özel Kalkınma
İlçeleri Neden Gerekli

37
Serbest Ticaret Anlaşmaları

JENERİK

İMTİYAZ SAHİBİ

Konya Ticaret Odası Adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Selçuk ÖZTÜRK

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Özhan SAY

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Mustafa AKGÖL

GÖRSEL SANAT YÖNETMENİ

M. Fatih ÖZSOY

REKLAM VE HALKLA İLİŞKİLER

İbrahim ÇAKIR

YAPIM

Plato Tanıtım Hizmetleri ve Yayıncılık
Feritpaşa Mah. Ümit Bahadır Türk Sk.
Girgiç Sit. No: 21/B KONYA/TÜRKİYE
Tel: 0 332 237 00 19
Fax: 0 332 238 95 62
www.konyalife.com.tr

GRAFİK TASARIM

İmran KOÇ

BASKI-ÇILT

Olgun Çelik Ambalaj Yayın Reklam
İnş. San. Tic. Ltd. Şti.
Büsan Özel Organize Sanayi Fevzi Çakmak Mah.
10670 Sk. 26/D Karatay/KONYA
Tel: 0332 342 32 20 - 0332 342 34 45
Sertifika No: 23237

DAĞITIM

EKİN KURYE DAĞITIM LTD. ŞTİ.
Feritpaşa Mah. Hayat Sk. No:6/C Selçuklu
Tel: 0 332 236 36 12 Fax: 0332 237 78 08
etkinlojistik@hotmail.com www.ekindagitim.com

İlaç ve Eczacılık Ürünleri
Sektörü

38

Ummah

42

51

Konya'da Çeyiz ve
Dürü Geleneği

56

Temel Ekonomik
Göstergeler

60

KOPE

78

Bononun Zorunlu ve
İhtiyari Şekil Şartları

80

Patent Yolculuğunda
Yatırımcı Durağı

YAYIN TÜRÜ

Yerel, Süreli, Aylık
Ayda bir yayınlanır.

Bu dergideki yazılar kaynak belirtmek sureti ile kullanılabilir. Dergimizde yayınlanan yazılardaki görüşler yazarlarına aittir. Dergimizde yayınlanmak üzere gönderilen yazılar, yayınlanmasın veya yayınlanmasın iade edilemez.

Basım Tarihi : Haziran 2016

**BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER
MÜDÜRLÜĞÜ**

Tel: 0 332 221 52 94-221 52 67

YAYIN KURULU

Ahmet Cemal COŞKUN
Fehmi ADAM
Mustafa GÖKDOĞAN
Murat KOYUNCU
Süleyman SALUR

İLETİŞİM ADRESİ

KONYA TİCARET ODASI
Vatan Caddesi NO: 1 Selçuklu/KONYA
www.kto.org.tr
Tel: 0 332 221 52 52
Fax: 0 332 353 05 46

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Bayram SADE
Prof. Dr. Çağatay ÜNÜSAN
Prof. Dr. Kerim ÇINAR
Prof. Dr. Haşim KARPUZ
Prof. Dr. Önder KUTLU
Prof. Dr. Abdülkadir BULUŞ
Prof. Dr. Caner ARABACI
Yrd. Doç. Dr. Hasan ÖZÖNDER
Yrd. Doç. Dr. Aziz AYVA

Konya Türkiye – İran İş Forumu'na Ev Sahipliği Yaptı

Türkiye – İran İş Forumu, T.C. Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz ve İran İslam Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanı Mahmud Vaizi'nin katılımlarıyla, DEİK / Türkiye – İran İş Konseyi işbirliğinde, Konya Ticaret Odası (KTO), Konya Ticaret Borsası (KTB) ve Konya Sanayi Odası (KSO) ev sahipliğinde 9 Nisan 2016 Cumartesi günü Konya Dedeman Otel'de gerçekleştirildi.

Toplantıya, Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, İran Telekomünikasyon ve Bilişim Teknolojileri Bakanı Mahmud Vaizi, İran Ankara Büyükelçisi Mohammad Teherian Fard, DEİK / Türkiye – İran İş Konseyi Başkanı Bilgin Aygül, İran-Türkiye İş Konseyi Başkanı Reza Kami, Konya Valisi Muammer Erol, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Akyürek, AK Parti Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Mehmet Babaoğlu, İl Emniyet Müdürü Mevlüt Demir, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükçü, Konya Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik, Selçuk Üniversitesi Rektörü Mustafa Şahin ve davetliler katıldı.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Türk ve İranlı iş adamlarının katılımıyla Konya'da gerçekleştirilen Türkiye-İran İş Forumu'nda yaptığı hoş geldiniz konuşmasında Türkiye ve İran arasında ticaretin gelişmesine katkı sağlayacak böylesine önemli bir toplantının

şehirlerinde düzenlenmesinden dolayı iş alemi olarak büyük bir mutluluk ve heyecan duymakta olduklarını belirtti. Dünya genelinde ihracat pazarlarımızın bir çoğunda siyasi ve ekonomik krizler yaşanmakta olduğunu ve bu krizlerin dış ticaretimizi olumsuz etkilediğini, bu süreçte İran'a ambargonun kaldırılmasının Konya'lı ihracatçılar için yeni fırsatlar getireceğini ifade ederek, nüfusu ve gayrisafi milli hasılası ile büyük bir ülke olan İran pazarını değerlendirmelerini tavsiye eden Başkan Öztürk, bu amaçla toplantının ikinci bölümünde Konya'ya gelen İran işadamları heyeti ile Konya iş adamları arasında yüz yüze ikili görüşmeler düzenleneceğini açıkladı.

DEİK / Türkiye – İran İş Konseyi Başkanı Bilgin Aygül, Başbakanımız Ahmet Davutoğlu'nun geçtiğimiz mart ayında Tahran'a yaptığı ziyaret vesilesiyle DEİK olarak İran ve Türk tarafından toplam 300 işadamların katılımıyla "Türkiye-İran İş Forumu" nu gerçekleştirdiklerini anımsatarak, yine İş Konseyi olarak yaptırımlar sonrası dönemde İran'daki işbirliği fırsatlarına dair bilgilendirme toplantılarına başladıklarını ve ilk toplantılarının İran'daki yatırım fırsatlarını Türk firmalarına tanıtmak amaçlı olduğunu, ikinci toplantıda ise bankacılık alanındaki yeni gelişmeleri ve bankacılık ilişkilerini işlediklerini açıkladı. Bundan sonraki toplantıda lojistik

sektöründe İran'daki yatırım imkanlarını ele alacaklarını, yine DEİK ve TİM'in Ekonomi Bakanlığı'mızın destekleriyle hazırladığı "Ambargo Sonrası İran Ekonomik ve Ticari Etki Analizi" raporunun çok yakın zamanda lansmanını gerçekleştireceklerini ifade eden Başkan Aygül, bu kapsamda, İran'a başta perakendecilik ve madencilik olmak üzere sektörel ziyaretler yapmayı da amaçlamakta olduklarını belirtti.

İran İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanı Mahmud Vaizi, "Zor günlerde yanımızda olan arkadaşlarımızı hiçbir zaman unutmuyoruz. Ambargo döneminde en iyi arkadaşımız Türkiye idi. Biz öyle bir şey yapmalıyız ki Türkiye ile bütün alanlarda ilişkilerimiz daha da artsın." dedi. Bakan Vaizi, Türkiye-İran Karma Ekonomi Komisyonu (KEK) 25. Dönem Toplantısı'nda, İran ve Türkiye'nin çok önemli ortak noktaları bulunduğunu, bu ortak noktaların her birinin kendi başına ikiye devletlerin birbirine bağlanması için yeterli gördüğünü belirtti. Ortak değer olan Hazreti Mevlana'nın, Konya'yı İran'a ve diğer illere her anlamda bağlayabileceğini vurgulayan Bakan Vaizi, burada imzalanacak protokolün, Mevlana'nın da inayeti sayesinde işlerin daha hızlanmasına vesile olacağını ifade etti.

Yapılan toplantılarda, ortak komisyonda iki konuya daha fazla ilgi gösterme kararı aldıklarını aktaran Bakan Vaizi, "Biri özel sektörün önünde olan manileri ortadan kaldırmaktır. Bu maniler özel sektörü yavaşlatıyor. Toplantılarımızın hiçbir reklam toplantısı değildi, hepsi iş toplantısıydı. Bütün bakanlarla 2 saatten fazla görüştük. Kendimizi gümrük sorumlularının yerine koyduk, yeri geldi bankacı olduk. Bütün bu görüşmelerde hep özel sektör temsilcisi olduk. Çünkü şuna inanıyoruz ki; İran ve Türkiye devletinin, kesinlikle özel sektörü desteklemekten başka bir işi olamaz. Özel sektör için uygun zemini hazırlamalıyız, bu bizim önceliğimiz olmalıdır." diye konuştu.

Tahran'da Bakan Cevdet Yılmaz ile gümrük konusunu konuştuklarını anlatan Vaizi, aynı zamanda Gümrük Bakanı ile de görüştüklerini, hem Türkiye tarafından hem İran tarafından bazı konulara değindiklerini kaydetti. Bakan Vaizi, Türkiye ile yaptıkları toplantılarda ilk amaçların, özel sektörün önündeki manileri ortadan kaldırmak olduğunu bu şekilde ekonomik ilişkilerin geliştirilebileceğini ifade ederek sözlerine şu şekilde devam etti: "Sayın Cevdet Yılmaz geçen oturumda, bizim banka başkanlarımızla görüştü. Bankacılıkla ilgili sorunlarımızın büyük kısmı dün çözüldü. İran Millet Bankası, sizin için artık bütün bankacılık işlemlerini gerçekleştirebilir. Halkbank bizim hep yanımızda olmuştur. Zor günlerde yanımızda olan arkadaşlarımızı hiçbir zaman unutmayız. Ambargo döneminde en iyi arkadaşımız Türkiye idi. Biz öyle bir şey yapmalıyız ki Türkiye ile bütün alanlarda ilişkilerimiz daha da artsın. Türkiye ön plana çıkmalı, sanayisine öncelik verilmelidir. Türkiye her açıdan bizim için önceliklidir." Turizm konusunun da iki ülke açısından çok önemli olduğuna değinen Bakan Vaizi, şunları

söyledi: "Geçen yıl 1 milyon 700 binden fazla kişi, Türkiye'yi seçmiş. Bugün sadece Nevruz Bayramı'nda 43 bin kişi Van'a gitmiş. Bu bizi mutlu ediyor. Çünkü Türkiye'ye geldiğimizde hiç yabancılık çekmiyoruz. Üniversiteler arası iş birliği de çok önemlidir. Alt yapılarımızı bu doğrultuda geliştirmeliyiz. Eğer bilimsel iş birliklerimiz devamlı gelişirse, ticaretimiz de o ölçüde gelişir."

T.C. Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, Türkiye-İran İş Forumu'nda yaptığı konuşmada, Karma Ekonomi Komisyonu (KEK) 25. Dönem Toplantısının son derece verimli geçtiğini söyledi. Yılmaz, bankacılık başta olmak üzere önemli mesafeler kaydettiklerini, hepsinin imzalanacak protokolle resmileşeceğini dile getirdi. İran ve Türkiye'nin geleneği, tarihi derinliği olan son derece iki önemli ülke olduğunu ifade eden Yılmaz, iki ülkenin ilişkilerinin, ikili ilişkilerin ötesinde çok büyük anlam taşıdığını, ilişkiler geliştikçe bütün bölgenin de refahının arttığını altını çizdi.

Yılmaz, İran ve Türkiye'nin ilişkilerini geliştirdikçe bundan sadece iki ülke değil, bütün bölge ve insanlığın istifade edeceğini vurgulayarak, "Ortadoğu'ya daha fazla refah ve istikrarın gelmesi bu ilişkiyle yakından ilişkilidir. İki ülke birbirini tamamlıyor. Biz İran'ın Batıya, İran bizim Doğu'ya açılan kapımız. Türkiye İranla birlikte Orta Asya'ya, İran da bizimle Avrupa'ya ulaşıyor. Neresinden bakılırsa bakılsın tamamlayıcı ilişki var." diye konuştu. Bu kapsamda son 13 yılda AK Parti hükümetleri yönetiminde ilişkilerin çok hızlı geliştiğine dikkati çeken Kalkınma Bakanı Yılmaz, son dönemde en önemli ilerlemelerden birinin Türkiye-İran Tercihli Ticaret Antlaşması olduğunu belirtti. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile 2015 yılı başında Tahran'ı

ziyaret ettiklerinde bu antlaşmanın imzalandığını anımsatan Yılmaz, şu değerlendirmeyi yaptı: "Çok önemli ilerlemeler gördük. Bu antlaşmanın çok daha etkili şekilde hayata geçmesini istiyoruz. İnşallah önümüzdeki dönem bu antlaşmanın çok daha etkili bir şekilde sahada uygulandığını göreceğiz. Yalnız ürün sayısını yeterli görmüyoruz. Her iki tarafta antlaşmaya vardık, bu ürün sayısını artırmak istiyoruz. İlk aşamada iki taraftan da toplam 30 yeni ürün daha antlaşma kapsamında alma konusunda uzlaşmış durumdayız. Bu antlaşmamızı yine tamamlayan diğer üzerinde çalıştığımız bir antlaşma daha var. Ticaretin kolaylaştırılması antlaşması. Bunun da inşallah bu yıl içinde müzakerelerini bitirip imzalamayı hedefliyoruz. Onunla birlikte iş dünyamız daha rahat ticaret yapma imkanına kavuşacak."

Bakan Yılmaz, karşılıklı yatırımların artırılması gerektiğini vurgulayarak, şöyle devam etti: "2016 yılında her iki ülkedeki yatırımların fırsatlarının değerlendirileceği forum yapacağız. Burada iş konseylerimiz de işin içinde olacak. Girişimcilerimizi bir araya getirip yatırım fırsatlarını değerlendireceğiz. Diğer taraftan iki ülkenin odaları arasında tahkim mekanizması oluşturma hedefi var. TOBB ile İran Ticaret Sanayi Madenler ve Tarım Odası arasında ortak tahkim mekanizması kurulmasına ilişkin mutabakat zaptı da bugün imzalanacak. Bankacılık konusu önemli bir alan. Özellikle ambargolar döneminde en fazla sıkıntı yaşanan alanlardan biriydi. Bu alanla ilgili özel bir toplantı gerçekleştirdik ve çok verimli oldu. Bu konuda da ilişkilerimizi geliştirme ve yeni döneme uyarılma konusunda mutabakata vardık. Bugün yine bankacılık alanında işbirliğini öngören işbirliği zaptını da imza altına alacağız. Diğer önemli husus milli paralarımızla ticaret meselesi. Bu konuda

Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız en üst düzeyde siyasi irade söz konusu. Mutlulukla ifade etmek isterim ki; İranla geçen yılki ticaretimizin 3'te biri milli paralarımızla gerçekleşti. Çok önemli bir ilerleme kaydedildi. Önümüzdeki dönem daha da yükselmesi için ortak bir şekilde gayret sarfetmeye karar verdik."

Bakan Yılmaz, Borsa İstanbul ve Tahran borsası arasında ortak ilişkiler geliştirmek istediklerini, şirketlerin rahatlıkla bu borsalarda iş yapmasını istediklerini aktardı.

KOBİ'lerle ilgili mutabakat kapsamında eylem planı hazırlandığına dikkati çeken Yılmaz, "Ayrıca bir hayalimiz var. Ortak vizyonumuzla Türkiye ile İran arasında ortak bir sanayi bölgesi oluşturmak. Sınırdaki her iki ülkenin avantajlarını da kullanarak rahat bir şekilde alışveriş yapılabilecek, iki ülkenin mukayeseli üstünlüklerini bir araya getiren ve rekabet gücü oluşturan bir alan konusunda çalışmaya devam

edeceğiz." dedi. Yılmaz, gümrük konusuna da değinerek, "Gümrük konusunda henüz arzu ettiğimiz yerde değiliz. Şu anki kapılar İran-Türkiye ticaretine, ilişkilerine yakışmıyor. Bu konuda yeni inisiyatifler almış durumundayız. Esendere-Sero kapısını yeniledik. Gürburak- Bazargan kapısında geliş gidişi iki şeritli hale getirdik. İnşallah ilerde yeni bir yatırımla, çok daha etkili hale getireceğiz. Kapıköy-Gazi çok önemli bir kapı. Geçmişte orayı Van'da yaptığımız antlaşma ile demiryollarından

hafif araç trafiğine de açmıştık. Bunu bir adım daha ileri götürerek, ağır trafiğe açmamız lazım." ifadelerini kullandı.

Cevdet Yılmaz, Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz'in kalkınmasının, İran ile ticaret ve turizmle yakından ilişkili olduğunu, o yüzden o kapıların önemli olduğunu bildirdi. İran'ın uzun süre yaptırımlarla uğraştığını, Türkiye'nin her fırsatta bu yaptırımların kaldırılmasını söylediğini belirten Yılmaz, bu süreç içinde ellerinden gelen tüm imkanları seferber ettiklerini söyledi. İran ve Türkiye'nin zor zamanda da geniş zamanda da birlikte olacağına işaret eden Yılmaz, şunları kaydetti: "İran'a ilişkin yaptırımların ortadan kalkma sürecine girdiği bu dönemde, İran'ın çok daha hızlı büyüyeceğine yürekten inanıyorum. Ekonomisi daha da büyüyecek, refahı artacak. İran yeni bir

büyüme dönemine giriyor. Bizim de bu dönemi daha fazla yatırımla, ticaretle değerlendirmemiz lazım. Birçok ülke şu an İran pazarıyla ilgili çalışmalar yapıyor ama herhalde onlar arasında en avantajlı olan Türkiye. Geçmişten getirdiği bağlarla, kültürel tarihi üstünlükleriyle inanıyorum ki; Türkiye bu ortamda en hızlı şekilde ekonomik ilişkileri geliştirecek. Son dönemdeki rakamlarımız iyiye doğru gidiyor. Mart ayında ihracatımızda bir miktar artış var. En yüksek artış da İran'a. İlk 3 ayda az da olsa azalış var ama Mart ayındaki gelişme önümüzdeki dönem çok farklı bir noktaya ulaşacağımızı gösteriyor. Geçen yıl 10 milyar dolar ticaret hacmimiz olmuştu. Hedefimiz kısa sürede 30 milyar dolara çıkmak.

Konuşmaların ardından Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz ile İran Telekomünikasyon ve Bilişim Teknolojileri Bakanı Mahmoud Vaizi arasında Türkiye – İran 25. Dönem Karma Ekonomik Komisyonu (KEK) ve bankacılık konusunda anlaşmalar imzalandı.

Makine Sektörü Konya Endüstri Zirvesinde Buluştu

Konya'da, 24 ülkeden 504 firmanın katılımıyla düzenlenen 'Konya Endüstri Zirvesi Fuarı'nın açılışı yapıldı.

Konya Ticaret Odası Uluslararası Fuar Merkezinde düzenlenen Konya Endüstri Zirvesi fuarlarının açılışı gerçekleştirildi. KONMAK, Konya Sac İşleme Teknolojileri, İSKON ve KONELEX 2016 fuarlarında 24 ülkeden 500 firma stant açtı. Fuarları 60 binin üzerinde ziyaretçi bekleniliyor.

Fuarların açılışında konuşan Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya'nın tarım şehri iken, süreç içerisinde tarım makineleri üretmeye başladığını böylelikle makine sektöründe ilerleme kaydettiğini söyledi. Başkan Öztürk, "Türkiye'nin ihracatında makine sektörünün payı yüzde 10,

Konya'nın ise ihracatında makine sektörü yüzde 33 paya sahip. 2023 yılında 500 milyar dolar ihracatın 100 milyar dolarını makine sektörünün yapması hedefleniyor. Bu ise makine sektörünün payının yüzde 20 olacağını gösteriyor. Konya makine sektörünün ise bugünden bu yüzde 20'lik hedefin çok çok üzerinde bir ihracat yaptığını görüyoruz. Bugün makine üretiminde ülkemizin ilk şehirleri arasında yer alan Konya'nın yakın gelecekte makine yapan tezgah üretiminde de ilk sıralara geleceğini söyleyebiliriz. Konya gelecekte takım tezgahları sektöründe de büyüme kaydedecektir. Fuarımız bu hedef için önemli rol oynayacaktır. Konya endüstri zirvesi adı altında açılışını yaptığımız 4 fuarımızın ziyaretçi hedefi 60 bin rakamını aşmaktır. Bu rakam Konya ekonomisine katkı sağlayan bir fuarımızın daha açılışını yaptığımız göstermektedir" dedi.

Konya Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükcü de "2015 yılında Türkiye makine sektörünün toplam ihracatı oranı yüzde 8,6. Konya makine sektörünün toplam ihracatı oranı ise yüzde 33,4. Yani Konya ihracatının lokomotif sektörü makine sektörü. Evet, makine ve aksesuarları sektörümüz 2014 yılının

ocak ayından bu yana 28 aydır Konya ihracatında kesintisiz olarak birinci sırada. 2001 yılında 107 milyon dolar ihracat yapan Konya'da geçtiğimiz yıl makine ve aksesuarları sektörü tek başına 190 milyon dolar dış ticaret fazlası verdi" şeklinde konuştu. Protokol konuşmalarının ardından katılımcılar kurdele keserek fuarı ziyarete açtı. Bir süre stantları gezen protokol üyeleri katılımcı firmalarla görüşerek ürünler hakkında bilgi aldı. Konya Ticaret Odası Uluslararası Fuar Merkezinde açılışı gerçekleştirilen KONMAK, Konya Sac İşleme Teknolojileri, İSKON ve KONELEX 2016 fuarlarını 4 gün boyunca ziyarete açık kaldı.

KTO Karatay Üniversitesi KONİF 2016 ile İş Arayanlarla, İş Verenleri Buluşturuyor

Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi ve İŞKUR Konya İl Müdürlüğü tarafından düzenlenen şirketler ile öğrenciler arasında nitelikli ve etkili bir köprü olan Konya İnsan Kaynakları ve İstihdam Fuarı (KONİF 2016), KTO Karatay Üniversitesi'nde yoğun bir katılımı açıldı.

KTO Karatay Üniversitesi'nin sektör markalarını güçlendirmek ve nitelikli iş gücüne ulaşmayı kolaylaştırmak amacıyla düzenlediği etkinliğe Konya Valisi Muammer Erol, Ak Parti Konya Milletvekili Prof. Dr. Mehmet Babaoğlu, Ak Parti Konya Milletvekili Hüsnüye Erdoğan, KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Selçuk Öztürk, KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Üyeleri, KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bayram Sade İŞKUR Konya İl Müdürü Emrah Keleş, protokol üyeleri, firma temsilcileri, akademisyenler ve üniversite ve lise öğrencileri katıldı.

İŞKUR Konya İl Müdürü Emrah Keleş, "İşiniz hazır olsun sloganı ile yola çıktık. Mezun öğrencileri iş kaynakları ile buluşturmayı amaçlıyoruz. KTO Karatay Üniversitesi yönetimine KONİF 2016'ya olan desteklerinden dolayı teşekkür ediyoruz" dedi.

KTO Başkanı KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk, Karatay Medresesi ruhunu yeniden yaşatan üniversitenin, iş dünyası ve öğrenciler için faydalı olacak bir programa öncülük etmesinden dolayı gurur duyduğunu belirtti. Başkan Öztürk, "KONİF 2016 iş isteyenlerle, işverenleri üniversitemizde buluşturan bir fuar. Fuarın bu anlamda önemli bir işlevi yerine getireceğine inanıyorum. İşverenlerle öğrencileri sanayi ve ticaret dünyasının üniversitesinde buluşturmak istiyoruz. Ülkemizde ve dünyada en önemli sorunlardan birisi işsizlik sorunu. Konya olarak bu konuda Türkiye ortalamasının altında bir rakam söz konusu. Hedefimiz ülkemizde de işsizliği en az seviyeye indirmektir. Üniversite olarak "Sektör Danışmanlığı" projesini hayata geçirdik, diğer üniversiteler örnek olduk, her öğrencimize bir sektör danışmanı atayarak

öğrencilik süreci boyunca onu sektöre hazırladık. Yeni açacağımız bölümler ile de 2016-2017 akademik yılda üniversite olarak hızlı yükselişimizi sürdüreceğiz” ifadelerini kullandı.

Konya Milletvekili Hüsniye Erdoğan da KONİF 2016'nın üreten, çalışan gençlerin iş hayatına atılmasında önemli bir misyonu yerine getirdiğini, bunda da üniversitenin büyük katkıları olduğunu aktardı. Erdoğan, “ KTO Karatay Üniversitesi gerçekleştirdiği projeler ile gençlerimizin iş hayatına donanımlı bir şekilde katılmaları için çalışmalarını sürdürüyor” dedi.

KTO Karatay Üniversitesi eski rektörü Konya Milletvekili Prof. Dr. Mehmet Babaoğlu, “ KTO Karatay Üniversitesi eğitim hayatına başladığı günden itibaren ilkleri gerçekleştirmeye devam ediyor. Günümüz ihtiyaçlarına uygun programlar açarak donanımlı öğrenciler yetiştirip toplumun ve dünyanın ihtiyaçlarına cevap olmayı amaçlıyor. Konya İş dünyasının desteği ile büyümesini sürdürüyor” şeklinde konuştu.

Konuşmaların ardından protokol üyeleri fuarın açılışını gerçekleştirerek firma stantlarını ziyaret etti. KONİF 2016'nın ilk günü Prof. Dr. Bayram Sade ile Prof. Dr. Mehmet Babaoğlu'nun 'Kuruluşundan Bugüne KTO Karatay Üniversitesi' söyleşisi ile devam etti.

KTO'da "Coğrafi İşaretler Türkiye Uygulamaları ve Konya Deneyimi" Paneli

Konya Ticaret Odası, Mevlana Kalkınma Ajansı ve YÜCİTA (Yöresel Ürünler ve Coğrafi İşaretler Türkiye Araştırma Ağı) koordinasyonunda, KTB ve KSO işbirliğiyle "Coğrafi İşaretler Türkiye Uygulamaları ve Konya Deneyimi" Paneli "Coğrafi

İşaretler Türkiye Uygulamaları ve Konya Deneyimi" konulu panel Konya Ticaret Odası'nda gerçekleştirildi.

Panelde MEVKA Genel Sekreteri Dr. Ahmet Akman, KTO Yönetim Kurulu üyesi Ali Deresoy ve çok sayıda davetli katıldı. Panelin açılış konuşmasını MEVKA Genel Sekreteri Dr. Ahmet Akman yaptı. Akman, yerel ve sürdürülebilir kalkınma için coğrafi işaretleri tescil edilmiş ürünlerin varlığının önemine değindi. Coğrafi işaretlerin asli işlevlerinin yanı sıra kırsal kalkınmayı ve yerel üretimi desteklemek gibi önemli işlevlerinin de olduğunu söyledi. Konya'ya özgü coğrafi ürünlerin tespiti ve yerel ortaklar arasında işbirliği oluşturularak coğrafi değerlerimiz konusunda projeler yapmayı hedeflediklerini söyledi. Konya'nın coğrafi işaret alabilecek çok sayıda ürünü olduğunu hatırlatan Akman, bununla ilgili çalışmaların devam ettiğini sözlerine ekledi.

Daha sonra kürsüye gelen KTO Yönetim Kurulu üyesi Ali Deresoy Dünya da coğrafi işaret konusunun ciddiyetle yönetildiğini, Ülkemizde ise hızla geliştiğini, 1995 yılından bu yana illere 189 coğrafi işaret verildiğini, daha 2500 civarında coğrafi işaret alınabilecek ürün olduğunu söyledi. Konya'nın coğrafi işaret konusunda büyük bir zenginliğe sahip olduğunu belirten Deresoy, Konya genelinde 26 tane ilçelerimizde 14 tane olmak üzere 40 adet ürüne coğrafi işaret alınabileceğinin tespit edildiğini söyledi. Bazı kurum ve kuruluşlar ile özel sektörden yapılan başvurular sonucunda Konya Etli Dügün Pilavı, Akşehir Kirazı ve Kadınhanı Tahinli Pidesi coğrafi işaret olarak tescil edildiğini söyleyen Deresoy; Konya Mevlana(Peynir) Şekeri, Konya Etlikmeği, Akşehir Hersesi, Akşehir Peynir Baklavası, Ereğli Beyaz Kirazı, Ereğli Siyah Havucu, Karapınar Kavurgası gibi ürünlerinde başvuru aşamasında olduğunu belirtti.

Konya Mevlana (Peynir) Şekeri ve Yeşil Gök Peynir için başvuru yaptı. Konya Ticaret Odası'nın bu alandaki çalışmalarını anlatan Deresoy; "Şehrimize

özgü ürünlere şehrimizi temsil eden coğrafi işaret verilmesine büyük önem vermekteyiz. Konya Mevlana (Peynir) Şekeri'nin coğrafi işaret olarak belirlenerek isim hakkının alınması konusunda uzun süredir çalışmalar yürütmekteyiz. Son aşamasında olduğumuz bu çalışma ile birlikte bir diğer çalışmamız da küflü peynir olarak bilinen Yeşil Gök Peynir için yaptığımız başvurudur. Bazı kurumlarla birlikte Yeşil Gök Peynir isim hakkı için Türk Patent Enstitüsü'ne başvuruda bulunduk. Coğrafi işaret ile birlikte İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ile ortak çalışmamız sonucu küflü peynirin Türk Gıda Kodeksine uygunluğu başvurusu Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı'na yapılmış ve Bakanlık tarafından Gıda Kodeksine alınmıştır. Coğrafi işaret alınması için önemli olan bu gelişmeyle birlikte küflü peynir satışı kanunen serbesttir. Bu gelişme isim hakkının alınması için de önemli bir adım olmuştur." dedi.

Coğrafi işaret almak uzun ve zor bir süreç.

Coğrafi işaret almanın zorluklarına da değinen Deresoy; "Coğrafi işaret almak ve başvurusu çok uzun bir süreç. İstenilen evraklar ve belgeler oldukça fazla. Bir başvuru yaklaşık 2 yıl sürebiliyor. TPE tarafından başvuru aşamasında kurumları zorlayıcı belgeler isteniyor. Makalelerin özellikle akademik olması isteniyor. Tek bir makale yeterli görülmeyip konuyla ilgili birçok makale isteniyor. TPE nezdinde doğrudan bir coğrafi işaret biriminin olmaması bazen sıkıntılara neden olabiliyor. Bu konuyla marka uzmanları ilgileniyor. Konunun doğrudan ayrı bir birimde ele alınmasının daha faydalı olacağını düşünüyoruz. TPE'nin tescil sürecinde kolaylaştırıcı yeni yöntemler izlemesi büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, tescil aşamasında bulunan basın ilan ücretleri de oldukça yüksektir. Konuyla ilgili yeni kanun tasarısının çözüm getireceğini düşünüyoruz. Ayrıca Mecliste bekleyen tasarının coğrafi işaret temelinde yaşanan birçok soruna cevap vermesini bekliyoruz." şeklinde konuştu.

Açılış konuşmalarından sonra panele geçildi. Panelin Moderatörlüğünü yapan ve aynı zamanda Yükselen Bir Küresel Değer: Coğrafi İşaretler, Türkiye Uygulamaları ve Konya Deneyimi konusunu anlatan Yöresel Ürünler ve Coğrafi İşaretler Türkiye Araştırma Ağı-YÜCİTA Başkanı Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu şunları söyledi; "Coğrafi işaret olan ürünlerin korunması gerekir, bunların korunmasında en önemli araç coğrafi işaretlerdir. Patent enstitümüzce tescillenmiş olması gerekir. 1994'te Marakeş'teki deklarasyonda coğrafi işaretin tanımı yapılıyor ve sözleşmeyi imzalayan ülkelere coğrafi işaretleri

korumaları konusunda görevlendiriliyorlar. Türkiye'de 1994'te bu anlaşmayı imzaladı ve 1995' te de kararnemeyi çıkarttık. 2015 yılına kadar sistem tescil al tescil ver şeklinde yürütüldü. Tescil alanlar niye tescil aldıklarını bilmiyorlar, tescil aldıktan sonra ürünün yönetilişinden sorumlu olduklarını farkında olmuyorlar. 2015 yılında ise coğrafi işaret konusunda bir milat yaşandı. Cumhurbaşkanımız tarafından coğrafi işaretin önemine değinilerek coğrafi işarette ödül verildi. Ve benzer şekilde Ulusal Coğrafi İşaret Eylem Planı ve Stratejisi Resmi Gazete'de yayımlanarak kabul edildi.”

METRO Toptancı Market Satın Alma Grup Müdürü Aysin Işıkgece ise coğrafi İşaretlerdeki başarı öyküsünü ve Taşköprü Sarımsağı ile ilgili yaptıkları çalışmaları anlattı. Işıkgece “Coğrafi işaretli ürünler şehrin toprağı, havası ve suyuyla farklı kıldığı ürünlerdir. Bölge coğrafi işareti almasına rağmen ne demek olduğunu bilmiyor. Taşköprü'de bir kısım üretici Çin sarımsak tohumu kullanmaktaydı. Orada yaptığımız bilgilendirme ve 9 ay süren çalışmalardan sonra 200 üretici sertifika aldı. Bu projenin bir benzerini de Kars Kaşarı için Kars'ta yapıyoruz. Şu anda 13 ülkemizde 7 coğrafi işaretli ürünlerimiz var.” dedi.

TPE (Türk Patent Enstitüsü) Marka Uzmanı Neşe İloğlu da Coğrafi İşaretlerde Yasal Düzenleme, Ulusal Coğrafi İşaret Strateji Belgesi ve Eylem Planı'nı anlattı. İloğlu şunları söyledi; “Kalitesini veya ününü belirli bir bölgeye borçlu olan ürünler coğrafi işaret olarak tescil ediyoruz. Bir ürünün coğrafi işaret olarak tescil edilebilmesi için öncelikle bir ürün olmalı, bu ürünün karakteristik özellikleri bulunmalı, belirli bir bölge olmalı ve bunlar arasında sıkı bir bağlantı bulunmalı. İki şekilde coğrafi işaret tescili oluyor. Eğer bir ürünün hammaddesi de dahil üretim aşamalarının tamamı belirlenen yörede gerçekleşmek durumundaysa bu işaretler menşei adı olarak tescil ediliyor, ama ürünün sadece hammaddesi yada üretim aşamalarından en az birinin orada gerçekleşmesi yeterli oluyorsa mahreç işareti olarak tescil ediliyor. Ayrıca Yeni yasa tasarısıyla geleneksel ürün tanımlanıyor ve yeni tasarıyla güncel sorunlara yönelik soruna cevap veriliyor. Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırmaları Enstitüsü'nden Dr. Mustafa Kan'da Akşehir kirazına yönelik ve coğrafi işaret çalışmalarına ilişkin bir sunum yaptı. Kan 2011 yılında yapmış olduğu “Yerel Düzeyde Ekonomik Kalkınmada Coğrafi İşaretlerin Kullanımı ve Etkisi: Akşehir Kirazı Araştırması” adlı doktora çalışmasında Akşehir kirazı ile ilgili yaptığı saha çalışmasının sonuçlarını aktardı.

Öztürk Komüt Üyeleriyle Buluştu

KTO Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Müteahhitler Birliği'nin (KOMÜT) nisan ayı genel kurul toplantısına katıldı. Toplantıda inşaat sektörünün Konya'da ve Türkiye'deki durumu ile ilgili bir sunum yapan Başkan Selçuk Öztürk 2017 yılında Konya Emlak Fuarı düzenleyeceklerini ve KOMÜT ile işbirliği içinde çalışmak istediklerini söyledi. Programın sonunda KOMÜT Başkanı Ekrem Demirci günün anısına Başkan Öztürk'e Osmanlıca ve Türkçe yazılan KTO damgalı tablo takdim ederken, KOMÜT Genel Koordinatörü Mustafa Kıcıkoğlu da “Diriliş” kitabını hediye etti.

Sector Tarım Akıllı Üretim Tesisi Açıldı

Selçuk Üniversitesi Ziraat fakültesinden 1998 yılında mezun olan Fuat Kunduracı, Fatih Kocaman ve Süleyman Terlemez tarafından kurulan Sector Tarım akıllı üretim tesisi hizmete açıldı. KTO Başkanı Selçuk Öztürk, 15 yıl önce küçük işletmelerde üretim yapan işletmecilerin Konya'da bugün

devasa tesislerde üretim yapıp şehrimize ve ülkemize katkı sağladıklarını ifade ederek tesisin açılışından gurur duyduklarını söyledi. Sector Tarım Yönetim Kurulu Başkanı Fuat Kunduracı yaptığı konuşmada, yapısıyla ve kapasitesiyle Dünya ve Türkiye tarım pazarına değer katan, tarımın kalbine yeni bir ritim ve nefes getiren Sector Tarım akıllı üretim tesisi, günümüzün yüksek teknolojisine sahip yapısı ve 20 bin m2'lik alanı ile tarım sektörüne hizmet vermenin mutluluğunu yaşıyor dedi.

KTO'da Dış Ticaret Bilgilendirme Semineri

Konya Ticaret Odası ev sahipliğinde T.C. Ekonomi Bakanlığı, TOBB ve TIM Koordinasyonu, OAİB, Konya Sanayi Odası, Konya Ticaret Borsası, Seydişehir Ticaret ve Sanayi Odası, Karapınar Ticaret ve Sanayi Odası, Konya Ereğli Ticaret ve Sanayi Odası ile Akşehir Ticaret ve Sanayi Odası

İşbirliği ile "Dış Ticaret Bilgilendirme Semineri" düzenlendi. Seminerin açılışında konuşan KTO Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Fahrettin Doğru Türkiye 13 yıl önce güven ve istikrarı mumlu arayan bir ülke iken; bugün, birçok gelişmiş ülkeden daha sağlam bir ekonomiye, daha sağlıklı bir kamu maliyesine ve çok daha düşük bütçe açıklarına sahip bir ülkeye dönüştüğünü söyledi. Doğru; "Bu dönemde faizle beslenen lobiler yerine, yatırımla üretimle istihdamla büyüyen kitleler oluştu. Çalışmadan, çabalamadan, risk almadan para kazanma dönemi bitti. En önemli Anadolu ekonomisi canlandı ve atılıma geçti. Türkiye'de artık ekonomi denince akla sadece İstanbul ve çevresi gelmiyor. Ülkemizde ekonomik olarak yeni güç merkezleri yükseliyor. Tüm bunların sırrı; güven, istikrar, moral ve motivasyondur. Biz özel sektör için ekonomik rakamlardan daha önemli bu dört kavramdır. Kazandığımız bu cesaretle; özel sektör olarak ülkemizin gelecek hedeflerini gerçekleştirmesinde üzerimize düşen görevi yerine getirmeye kararlıyız." dedi.

Doğru; ihracatını artırmak isteyen işletmelerin desteklerden faydalanmaları için yoğun bir faaliyet yürüterek bilgi sahibi olmalarını sağladıklarını ifade ederek şöyle devam etti; "Ülkemiz son on üç yıllık dönemde ihracat artış başarısında Konya'nın büyük katkısı bulunmaktadır. 2001 yılında sadece 100 milyon dolar ihracat yapan Konya on üç yıl içinde bu rakamı 15 kat artırmıştır. Bugün Türkiye'nin ihracat lokomotifi şehirleri ihracat kaybı yaşarken Konya Türkiye'nin en az ihracat kaybı yaşayan şehirleri arasındadır. Önümüzdeki aylarda ihracat artışı sağlamaya başlayacak olan Konya, Türkiye'nin 2016 ihracatını sırtlayan şehirlerin de başında gelecektir. Üreten, yatırım yapan, dünyaya açılan Konya tüm kurumlarıyla sağladığı birlik ve beraberlikle dünyaya hızla açılan bir şehirdir. Konya'nın kalkınması için her bir kurum üzerine düşeni fazlasıyla yerine getirmektedir. Birlikliğimizin örneğini bu salonda da görmekteyiz. Bunun sonucunda da dünya çapında başarı öyküsüne imza atan bir şehir olarak ilerleyişimiz devam etmektedir. Anadolu'nun yükselen yıldızı Konya, üretime ve yatırıma devletimiz tarafından sağlanan her desteği en iyi şekilde kullanmaktadır ve ülke ekonomisine geri kazandırmaktadır. Önümüzdeki dönemde de Konya iş dünyası olarak, daha fazla üretmeye daha fazla yatırım yapmaya ve böylelikle ülke ekonomisini büyütmeye kararlıyız" şeklinde konuştu. Seminerde daha sonra Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü İhracatı Geliştirme Uzmanı Gözde İneneri, yurtdışında marka ve tanıtım desteklerine değinirken, Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü Dış Ticaret Uzmanı Ayhan Bozkurt, pazar araştırması ve pazarlamada, uluslararası rekabetin geliştirilmesinde devletin verdiği destekler ve e- ticaret sitelerine üyelikler konusunda katılımcıları bilgilendirdi. Ekonomi Bakanlığı web sitesinde yer alan onaylı B2B sitelerine % 70 devlet desteğinin sağlandığını söyleyen Bozkurt, danışmanlık desteği ve rapor destekleri hakkında bilgilendirmeler yaptı. Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü İhracat Geliştirme Uzmanı Ayper Sönmez ise ülke masaları ve Mısır pazarı örneğiyle ihracat yapanlara ve yapacaklara önerilerde bulundu. Ekonomi Bakanlığı Anlaşmalar Genel Müdürlüğü Şube Müdürü Dr. Talat Kaya'da ülkelerde karşılaşılan pazar araştırmasının nasıl yapılması gerektiği anlattı. Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü, İhracatı Geliştirme Uzmanı Oktay Erkilic ise pazara giriş engelleri ve çözüm yollarına değinerek yurtdışı pazarını hedef seçmiş katılımcılara yol gösterdi. KOSGEB Konya Hizmet Merkez Müdürü İsmail Özdemir'in KOSGEB tarafından sağlanan ihracat desteklerini anlatmasıyla seminer son buldu.

Cafe & Dates Hizmete Girdi

Konya'nın tanınmış isimlerinden Halil Doğanay, Bünyamin Tanoğlu, Akif Kırışık ve Mehmet Gümrak ortaklığıyla Cafe & Dates Konyalıların hizmetine girdi. Havzan Mahallesi Eski Meram Caddesi üzerinde açılışı gerçekleştirilen Cafe & Dates Konya'ya kafecilik sektöründe farklı lezzetler getirmeyi hedefliyor. KTO Başkanı Selçuk Öztürk, Karatay Belediye Başkan Yardımcısı Hasan Hüseyin Efsendiyar, Konya'nın tanınmış birçok siması ve çok sayıda davetliyi buluşturan açılış töreni dualarla yapılırken, kurdele kesiminin ardından misafirlere hurma şerbeti ikram edildi. Açılış töreni misafirlerin Cafe & Dates'i gezmesiyle sona erdi.

KTO Karatay Üniversitesi Öğrenci ve Personeli Kan Bağışında Bulundu

Sosyal sorumluluk alanında gönüllü kan bağışının önemini anlaşılması ve farkındalığın oluşturulması amacıyla Kızılay Konya Şubesi, KTO Karatay Üniversitesi'nde kan bağışı etkinliği düzenledi. Üniversitenin fuaye alanında gerçekleşen etkinlik kapsamında KTO Karatay Üniversitesi öğrencileri ve personeli kan bağışında bulundu.

Konya'da ortalama olarak yılda 65 bin ünite kan kullandığını vurgulayan yetkililer, kan bağışının önemini de öğrencilere uygulamalı olarak anlatma fırsatı buldu. Öğrenciler ise kan bağışında bulunmaktan dolayı duydukları memnuniyeti dile getirerek, "Milyonlarca kana ihtiyaç duyan insanlar var ve bu kanlar onları hayata bağlayacak, bugün bunun önemini anlama fırsatı bulduk" dedi. Gönüllü kan bağışçılarından oluşan öğrenci grubu ve personel gün içerisinde kan bağışında bulundu. Etkinlik ile bilinçli ve düzenli kan bağışçısı sayısının artması hedefleniyor.

KTO'da İnovasyon Buluşması

ancak inovasyonla mümkün olacaktır. Bu çerçevede girişim kültürünün geliştirilmesi, yenilikçi fikirlerin desteklenmesi; ülkemizin dünyanın 10 büyük ekonomisi içinde yer alması hedefine ulaşması için çok önemli katkılar sağlayacaktır; zira girişimcilik ve yenilikçiliğin yüksek katma değerler üretirken ekonomilerin itici gücü olduğu hepimizin malumudur. Tabi ülke olarak inovasyon konusunu tam anlamıyla uygulayabilmek için eğitim sistemimizi de ona göre dizayn etmek zorundayız. Çünkü inovasyonun olmazsa olmazı yetişmiş insan gücüdür. Gerçekleştirdiğimiz bu panelimizde de bu konunun ne kadar önemli olduğuna dikkat çekmek istedik” dedi.

Daha sonra söz alan Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Cihangir Mıhoğlu da, “Konya birçok özelliği aynı anda bünyesinde barındıran bir şehir. Binlerce KOBİSİ, düzenli organize sanayi bölgeleri ile ihracatını son 15 yılda 15 kat artırarak 1,5 Milyar Dolar seviyelerine getirmiş durumda. Türkiye genelinde patent tescilinde 8. marka tescilinde 7. endüstriyel tasarımda 6. faydalı model konusunda ise 5. sırada yer alan Konya, bunun yanı sıra dünya üzerindeki son teknolojiyi yakından takip ederek uygulama özelliği ile de dünyaya çok çabuk entegre olma özelliğine de sahip. Konya'nın sahip olduğu bu pozitif özelliklerinin meyvelerini önümüzdeki yıllarda toplamaya başlayacağına ve ortaya pek çok inovatif ürün çıkaracağına inanıyoruz” şeklinde konuştu.

Akabinde konuşan Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Önder Kutlu da, “Konya inovasyon ve ar-ge konusunda ülkemizdeki pek çok ile göre önde yer alıyor. Bu durum, inovasyon konusundaki bilinçten ve şehri oluşturan gerek özel sektör, gerek kamu kurumları ve gerekse de üniversitelerimizin konunun farkında olmasından kaynaklanıyor. İnovasyon konusu hem özel sektörümüzün hem de kamunun sahiplenmesi gereken bir konu. Günümüz bilgi çağında yeni bir şeyler üretmeyen ülkelerin uluslararası ticarete

rekabet edemediği bir dönemde ülke olarak bu konuya daha fazla eğilmek ve bu doğrultuda politikalar üretmek zorundayız. Dünya genelinde her alanda söz sahibi ülkelerin ar-ge çalışmalarına harcadıkları paya bakacak olursak daha almamız gereken epey yolumuzun olduğunu görürüz. Ülke olarak inovasyon konusunu özümsemeli ve geleceğimizi ona göre şekillendirmeliyiz” ifadelerini kullandı.

Açılış konuşmalarının ardından panelde konuşan Hollanda Büyükelçiliği İnovasyon Danışmanı Rory Nuijens, “Ülke olarak inovasyon konusundaki çalışmalarımız biraz eskiye dayanıyor. 1950'li yıllarda başlayan inovasyon çalışmalarımız doğrultusunda pek çok politika uyguladık. Hem özel sektörün hem de kamusal alanın bu konuda bilinçlendirilmesi için zorlu süreçlerden geçtik. Günümüzde dünya genelinde inovasyon konusunda belirli aşamalar kat ettik ancak, daha iyisini gerçekleştirmek üzere çalışmalarımız sürüyor. Herhangi bir alanda bir inovasyon sağlayabilmek adına yetişmiş insan gücüne büyük ihtiyaç duyuyoruz. Bu konuda kendimize 2020 yılına kadar gerçekleştirmek üzere hedefler koyduk ve politikalarımızı ona göre şekillendiriyoruz. Ülke olarak ar-ge ve inovasyon konusunda çalışmalarımız ileri teknoloji sistem yönetimi, kimya, sağlık, tarımsal gıda, enerji ve lojistik gibi alanlarda öncelikli olarak devam ediyor. İnovasyon konusu ülkelerin ekonomilerini birinci derecede etkiliyor; çünkü yeni bir şeyler ortaya koymazsanız uluslararası rekabet şansınız çok azalıyor” ifadelerine yer verdi.

Diğer panelistler BSH Türkiye Başkan Yardımcısı Semir Kuseyri, Smarts United Kurucusu Kazım Yalçınoğlu ve SEİSO Enerji A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İsmail Hakkı Karaca da yaptıkları sunumlar eşliğinde marka yönetiminde ar-ge ve inovasyonun önemi, yeni endüstri ve inovasyon ilişkisi ve enerji sektöründe inovasyon konularındaki tecrübelerini katılımcılarla paylaştılar.

TR 52 Konya-Karaman Bölgesi'ndeki dinamikleri harekete geçirmek ve farklı konularda farkındalık oluşturmak amacıyla gerçekleştirdiği panellere Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya Ticaret Odası, Konya Sanayi Odası, Konya Ticaret Borsası ve Konya Teknokent işbirliğiyle “Konya İnovasyon Buluşması” konulu panel düzenlendi.

Konya Ticaret Odası'nda gerçekleştirilen ve moderatörlüğünü Necmettin Erbakan Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayın Doç. Dr. Birol Mercan'ın yaptığı panelin konuşmacıları ise Hollanda Büyükelçiliği İnovasyon Danışmanı Rory Nuijens'i, BSH Türkiye Başkan Yardımcısı Semir Kuseyri, Smarts United Kurucusu Kazım Yalçınoğlu ve SEİSO Enerji A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İsmail Hakkı Karaca oldu.

Panelin açılış konuşmasını yapan MEVKA Genel Sekreteri Dr. Ahmet Akman, “Ülkemizin kısa, orta ve uzun vadeli hedeflerinin ekonomik boyutta gerçeğe dönüşmesi için ekonomiyle ilgili kurumlara, özel teşebbüse, meslek birliklerine, kısacası Türk ekonomisinde rol alan yerel, bölgesel ve ulusal tüm aktörlere büyük sorumluluklar düşmektedir. Bu doğrultuda, bilgi toplumu olma sürecinde, eski tarz düşünme ve yapısal uygulamalar yerine girişimi, yenilikçiliği ve sürekli değişimi bir işletme kültürü haline getirmek geleceğin işletmelerinin temel yaklaşımı olmalıdır. Bu kapsamda, firmalar, hammadde, pazar, emek, sermaye ve teknoloji risklerini azaltmak için, bölgesel ve küresel entegrasyonlara girmelidirler. Bu da ancak ve

Mesleki Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu 31 Aralık 2016'ya Kadar Uzatılıyor

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 40 meslek için 26 Mayıs 2016 tarihinde sona eren belgesiz çalışma süresinin 31 Aralık 2016'ya kadar uzatılmasına ilişkin kanun değişikliği hazırlayarak, Başbakanlığa gönderdi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan konuya ilişkin yapılan yazılı açıklamada, "Bakanlığımız bünyesinde bulunan Mesleki Yeterlilik Kurumu ulusal meslek standartlarının belirlenmesi ve nitelikli işgücünün belgelendirilmesi kapsamında inşaat, enerji, otomotiv ve metal sektörlerinde toplam 40 meslek için bugün sona erecek belgesiz çalışma süresinin 31 Aralık 2016'ya kadar uzatılması için Kanun değişikliği hazırlanmış olup, Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) tarafından 17'si inşaat, 10'u enerji, 7'si otomotiv, 6'sı metal sektörlerinde olmak üzere toplam 40 meslekte, Mesleki Yeterlilik Belgesi zorunluluğu bulunuyor" denildi.

Bakanlık açıklamasında, söz konusu 40 meslekte belgesiz çalışma süresinin 26 Mayıs 2016 tarihinden itibaren mesleki yeterlilik belgesine sahip olmayan kişilerin çalıştırılmayacağına dikkat çekerek, şu bilgilere yer verdi: "Belgesiz kişilerin çalıştırılması halinde işveren veya işveren vekiline Kanunda cezai müeyyidelerin uygulanacağı hükmü yer almakta iken, tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışan yaklaşık 1 milyon kişinin önemli kısmının Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip olmaması nedeniyle çalışma hayatında sıkıntılara sebebiyet verebileceği değerlendirildiğinden Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Sayın Süleyman SOYLU'nun talimatıyla özellikle inşaat sektöründe yoğun bir çalışmanın bulunduğu bu dönemde sektörün olumsuz etkilenmemesi için tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi zorunluluğunun sektöre daha iyi anlatılıp iş hayatında farkındalık oluşturularak işyerlerinin faaliyetlerin devamının sağlanması, işçilerin istihdam sorunu yaşamaması ve işverenlerin cezai müeyyidelerle maruz kalmaması için mevcut mevzuat maddesinde geçiş sürecini yeniden düzenleyen kanun değişikliği kapsamında, söz konusu yükümlülükler ve cezai müeyyidelerin 31 Aralık 2016 tarihine kadar ertelenmesine ilişkin Kanun değişikliği hazırlanarak Başbakanlığa gönderilmiştir."

Mesleki Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu Nedir?

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı 4 Nisan 2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda kabul edilerek 6645 sayılı kanun numarası ile yasalastı. Kanun 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanununda da önemli değişiklikler yaptı. Bu değişikliklerin en önemlilerinden biri şüphesiz çalışma ve iş dünyasını yakından ilgilendiren belge zorunluluğu getirilen meslekler olmuştur. Kanuna göre; "Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden

olup, Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından standardı yayımlanan ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak tebliğlerde belirtilen mesleklerde, tebliğlerin yayım tarihinden itibaren on iki ay sonra Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanununda düzenlenen esaslara göre Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip olmayan kişiler çalıştırılmayacaktır."

Detaylı bilgi için: Mesleki Yeterlilik Kurumu, Sınav ve Belgelendirme Dairesi Başkanlığı'ndan 0 312 428 72 04 no'lu telefona ya da sbd@myk.gov.tr mail adresine ulaşılabilir.

Mesleki Yeterlilik Belgesi zorunlu hale gelen ve denetimlere tabi olacak meslekler nelerdir?

Sıra	Yeterlilik Adı	Seviye	Sektör	Sıra	Yeterlilik Adı	Seviye	Sektör
1	Ahşap Kalıpcı	Seviye 3	İnşaat	21	Isı Yalıtımcısı	Seviye 3	İnşaat
2	Alçı Levha Uygulayıcısı	Seviye 3	İnşaat	22	Isıtma ve Doğal Gaz İç Tesisat Yapım Personeli	Seviye 3	Enerji
3	Alçı Sıva Uygulayıcısı	Seviye 3	İnşaat	23	İnşaat Boyacısı	Seviye 3	İnşaat
4	Alüminyum Kaynakçısı	Seviye 3	Metal	24	İskele Kurulum Elemanı	Seviye 3	İnşaat
5	Bacacı	Seviye 3	Enerji	25	Kaynak Operatörü	Seviye 4	Metal
6	Bacacı	Seviye 4	Enerji	26	Makine Bakımcısı	Seviye 3	Otomotiv
7	Betonarme Demircisi	Seviye 3	İnşaat	27	Makine Bakımcısı	Seviye 4	Otomotiv
8	Betoncu	Seviye 3	İnşaat	28	Makine Bakımcısı	Seviye 5	Otomotiv
9	Çelik Kaynakçısı	Seviye 3	Metal	29	Otomotiv Elektromekanikçisi	Seviye 5	Otomotiv
10	Direnç Kaynak Ayarçısı	Seviye 4	Metal	30	Otomotiv Mekanikçisi	Seviye 4	Otomotiv
11	Doğal Gaz Altyapı Yapım Kontrol Personeli	Seviye 4	Enerji	31	Otomotiv Montajcısı	Seviye 3	Otomotiv
12	Doğal Gaz Çelik Boru Kaynakçısı	Seviye 3	Enerji	32	Otomotiv Sac ve Gövde Kaynakçısı	Seviye 3	Otomotiv
13	Doğal Gaz Isıtma ve Gaz Yakıcı Cihaz Servis Personeli	Seviye 4	Enerji	33	Panel Kalıpcı	Seviye 3	İnşaat
14	Doğal Gaz İşletme Bakım Operatörü	Seviye 4	Enerji	34	Plastik Kaynakçısı	Seviye 3	Enerji
15	Doğal Gaz Polietilen Boru Kaynakçısı	Seviye 3	Enerji	35	Seramik Karo Kaplamacısı	Seviye 3	İnşaat
16	Doğal Gaz Polietilen Boru Kaynakçısı	Seviye 4	Enerji	36	Ses Yalıtımcısı	Seviye 3	İnşaat
17	Duvarcı	Seviye 3	İnşaat	37	Sıvacı	Seviye 3	İnşaat
18	Endüstriyel Boru Montajcısı	Seviye 3	İnşaat	38	Su Yalıtımcısı	Seviye 3	İnşaat
19	Hidrolik-Pnömatikçi	Seviye 4	Metal	39	Tünel Kalıpcı	Seviye 3	İnşaat
20	Hidrolik-Pnömatikçi	Seviye 5	Metal	40	Yangın Yalıtımcısı	Seviye 3	İnşaat

KTO ve KTO-Karatay Üniversitesi'nin İlk Ortak Yayını “Kaybolmuş ve Kaybolmaya Yüz Tutmuş Meslekler” Kitabı Yayınlandı

Konya Ticaret Odası ve KTO Karatay Üniversitesi şehrimizin kültürel, tarihi ve ekonomik alanlarına yönelik yeni eserler vermeye devam ediyor. KTO'nun bugüne kadar 60'ın üzerinde eseri Konya'ya kazandırdığını dile getiren KTO Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk, Kaybolmuş ve Kaybolmaya Yüz Tutmuş Meslekler kitabı ile bu eserlere bir yenisini daha eklemekten büyük mutluluk duyduklarını söyledi. Konya Ticaret Odası ile KTO Karatay Üniversitesi'nin Konya'daki bilimsel, kültürel ve sosyal alanda ortak yayın yapmaya başladıklarını belirten Öztürk, kaybolmuş ve Kaybolmaya Yüz Tutmuş Meslekler Kitabı ile ilk çalışmalarını gerçekleştirdiklerini söyledi.

Bu yıl ilk defa iki cilt halinde hazırlanan Kaybolmuş ve Kaybolmaya Yüz Tutmuş Meslekler Kitabı ile ilgili bilgi veren Öztürk şunları söyledi: “Tek cilt olarak planlanan ancak Konya'mızın mesleki alandaki zengin birikimi sonucu iki cilde çıkardığımız özel sayımda ilk Peygamber Hz. Adem'den Son Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V)'e kadar hemen bütün peygamberlerin meslekleri dahil yazılı ve görsel kaynaklara dayanan birçok çalışma yayınımda yer aldı. Anadolu Selçukluları ve Beylikler dönemindeki serbest meslekler, geçmiş tarihlerde Konya'da faaliyet gösteren esnaf grupları ve tarihi derinliklere sahip meslekler, Türk esnaf teşkilatının hamileri, esnaf/meslek pirleri, esnaf teşkilatımızın sözlü gelenekteki belgeleri, esnaf destanları yayınımda büyük zenginlik kattı. Toplam iki cilt halinde ve 750 sayfadan oluşan eserimizde 90 civarında mesleğin tanıtımı yapılmış, kaybolmuş ya da kaybolmaya yüz tutmuş birçok meslekte derinlemesine incelenmiş oldu. KTO-Karatay Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kerim Çınar'ın editörlüğünde hazırlanan “Kaybolmuş ve Kaybolmaya Yüz Tutmuş Meslekler” Kitabımızda zengin bir yazar kadrosu yer aldı.

Özel sayılarımızda ve diğer yayınlarda Anadolu'muzun ve şehrimizin sosyo-kültürel kimliğini ve bilimsel profilini ortaya çıkarmaya gayret ediyoruz. Özel sayılarımızın alanında tek kaynak olma noktasında önemli bir yere geldiğini görmek bizlere büyük mutluluk veriyor. Bugüne kadar yayımlanan eserlerimiz ilimizin, ülkemizin tarihine ışık tutuyor, bilim çevrelerine ve araştırmacılara kaynak oluyor. Umut ediyorum ki bu misyonunu üyelerimizin, halkımızın ilgi ve desteği ile gelecek yıllarda da sürdürecektir.” KTO Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk Konya alanında önemli bir kaynak olacak yeni bir eseri daha yayın hayatına kazandırmanın gurur ve sevincini paylaştıklarını belirterek, bundan sonra da bu çalışmalarını artırarak devam ettireceklerini söyledi.

15. sayısına ulaşan Yeni İpek Yolu Konya Kitabı'nın bir ansiklopedi niteliği taşıdığını, birçok çalışmanın alanında tek kaynak olduğunu belirten Öztürk, bu yayına makale veren yazarlara ve yayının editörüne sağladıkları katkılardan dolayı çok teşekkür ettiklerini ifade ederek, gelecek yıllarda Konya'nın tarihi ve kültürel değerleri ile ilgili yayınların serisini artırbileceklerini bildirdi.

Konya İhracatta 13. Sıraya Yükseldi

Nisan ayı ihracat verileri açıklandı. Nisan 2016'da 121.2 milyon dolar ihracat yapan Konya, Türkiye ihracatından aldığı payı 1.06'ya çıkartarak 13. sıraya yükseldi.

2016'da İhracat Artış Trendi Devam Ediyor

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2016 yılı Nisan ayı ihracat verilerini açıkladı. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk ihracat rakamlarını şu ifadelerle değerlendirdi:

“Türkiye'nin Nisan ayında ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2,8 kayıpla 11 milyar 443 milyon dolar olarak gerçekleşti. Konya'nın Nisan ayı ihracat rakamı 121 milyon 244 bin dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu rakama göre Konya genel ihracattaki yüzde 1,06 payı ile 13. sırada yer almıştır. Konya'nın aylık ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6,71 azalış geçen aya göre ise yüzde 1.92 oranında artış göstermiştir. 2016 yılını değerlendirdiğimizde şehrimizin aylar itibarıyla ihracat artışı devam etmektedir. 2016 Ocak ayında 95,5 milyon dolar, şubat ayında 115 milyon dolar, mart ayında 119 milyon dolar ihracat yapan Konya nisan ayında bu rakamı 121.2 milyon dolara yükseltmiştir. Diğer taraftan Türkiye ihracatından aldığımız payın 1.06'ya yükselerek 13. sırada yer almanızı da olumlu bir gelişmedir. Ülkemizde olumlu seyreden ekonomik veriler, Dolar – Euro paritesinde ibrenin Euro'dan yana dönmesi, kilogram bazında ihracat artışı gibi etkenler ilerleyen aylarda ülkemizin ihracatına olumlu yansımaktadır. Bununla birlikte TCMB'nin faiz indirimi önümüzdeki aylarda ülkemizde yatırımların artmasına, ihracatımızın artmasına destek olacaktır. Küresel piyasalardaki rahatlatma ve Türkiye ekonomisindeki gelişmeler önümüzdeki dönemde de faiz indirimlerine uygun bir ortam sunmaktadır. TCMB'nin faiz indirimlerinin devamını bekliyoruz. Konya da yılın ikinci yarısından itibaren daha hızlı bir ihracat artışı yakalayacaktır. İhracatçılarımızın bu dönemde farklı pazar arayışlarına devam etmelerini tavsiye ediyoruz” dedi.

Geleceğin Enerji Yöneticileri, KTO Karatay Üniversitesi'nde Enerjiyi Konuştu

Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi Enerji Yönetimi Bölümü ile Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği (ELDER) işbirliğiyle "Elektrik Dağıtım Sektöründe Çalışan Profili" paneli KTO Karatay Üniversitesi'nde gerçekleşti. Panelin açılış konuşmasını yapan KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Üyesi Lütfi Can Başaran üniversite olarak Türkiye'de ilk kez Enerji Yönetimi Bölümü'nü açtıklarını vurguladı. Başaran, "Enerji yönetimi çok dinamik ve gelecek vaat eden bir sektördür. Enerji sektörü hukuku, mühendisliği ve işletmeyi ortak noktada buluşturan bir alandır. Üniversitemizde sadece dağıtım şirketlerine değil, sektörün tüm alanlarına hakim olabilecek nitelikli personeller yetiştiriyoruz. Bu panel ile gerçekleştirilen işbirliğinin gelecek dönemlerde yapılacak iş birliklerine öncülük olacağını düşünüyorum" ifadelerini kullandı.

MEDAŞ Genel Müdürü Erol Uçmazbaşı ise eğitim döneminde gerçekleştirilen stajın önemini vurgulayarak, "Gerçekleştirdiğimiz paneller ile öğrencilerin tecrübeyi henüz mezun olmadan kazanmalarını amaçlıyoruz. Bizlerin donanımlı mühendislere ihtiyacı var" dedi.

Panelin moderatörlüğünü yapan KTO Karatay Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Çağatay Ünüsan ise enerjinin öneminin gün geçtikçe daha da arttığını dikkat çekti. Boğaziçi EDAŞ İşe Alım ve Organizasyonel Gelişim Yöneticisi Halil Kuvvetli "Enerji Sektörü Çalışanı Olmak" konusunda akademisyen ve öğrencilere bilgi aktarımında bulundu. Kuvvetli, "Elektrik dağıtım sektörü hızlı dönüşümlerin yaşandığı genç bir sektördür. Her alanda olduğu gibi bu alanda da mezunlarımızın iş hayatına nitelikli olarak katılması bizim için çok önemlidir" diye konuştu.

"Kariyer Rotamızda Enerjik Uygulamalar" konusunda sunum yapan Uludağ EDAŞ İnsan Kaynakları Direktörü Cengiz Işık, öğrencilere stajın iş yaşamındaki önemi anlattı. Meram EDAŞ İnsan Kaynakları Organizasyon Metot Yöneticisi Yeşim İğnak Koçak "Kariyer Rotamızda Enerjik Uygulamalar" konusunda katılımcıları bilgilendirdi. Koçak, "Üniversitede mevzuatı bilen, işletme, hukuk bilgilerine sahip sektörün taleplerini karşılayabilecek bizim de hizmet bölgemizde, sektöre yönelik eğitimler veren KTO Karatay Üniversitesi'nin bulunması ayrıcalıktır" dedi.

Uludağ EDAŞ Kurumsal İletişim Müdürü Yusuf Ziya Yüce ve Toroslar EDAŞ İnsan Kaynakları Yöneticisi Bekir Ballı, sektör ile ilgili deneyimlerini üniversite öğrencilerine aktardı. Program soru-cevap bölümü ve plaket takdimi ile son buldu.

Mesleğin Duayenleri KTO Karatay Üniversitesi Öğrencileri İle Buluşuyor

Mesleğin duayenleri ile üniversite öğrencilerini buluşturmayı amaçlayan ve KTO Karatay Üniversitesi Hukukta Gelişim Topluluğu tarafından düzenlenen "Meslek Atölyesi" programı KTO Karatay Üniversitesi'nde başladı. KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bayram Sade ve akademisyenlerin katılımı ile gerçekleşen programda Hukuk Fakültesi öğrencilerinin, öğrencilik dönemlerinde meslek sahiplerinin tecrübelerinden yararlanmaları amaçlandı.

Akyürek; Sosyal Bir Öğrenci Hep Bir Adım Önde Olmuştur

Meslek Atölyesi, programının ilk konuğu olan Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Akyürek, tecrübelerini öğrencilerle paylaştı. Aynı zamanda avukat da olan Akyürek, "Başarılı olmak sosyal insan olmaktan geçer. Öğrencilik döneminde sosyal bir kimliğe sahip olanlar hayatlarının ilerleyen dönemlerinde diğer bireylere göre hep bir adım önde olmuşlardır. Öğrencilik dönemimde gerçekleştirdiğim faaliyetler, etkinlikler şu an bana büyük kolaylıklar sağlıyor. Burada öğrencilerle buluşmamızı sağlayan üniversite yönetimine ve bizleri ilgi ile karşılayan öğrencilerimize teşekkür ediyorum" dedi. Akyürek, konuşmasının sonunda KTO Karatay Üniversitesi şeref defterini imzaladı. Rektör Bayram Sade, Akyürek'e Ahilik ve Meslek Ahlakı kitabını hediye ederek katılımlarından ötürü teşekkür etti. Konya Adalet Komisyonu Başkanı Nuri Koçer ise iyi bir hukukçunun nasıl olması gerektiğine vurgu yaptı. Koçer, "Hukukçunun beşeri ilişkilerinin iyi düzeyde olması gerekir. Bilgi ve kültür birikimi meslekte yeterli olması için önemli kriterlerden bir tanesidir. Hukuk yaşayan bir organizmadır bu nedenle hakimin savcının avukatın aynı zamanda bir psikolog ve sosyolog gibi düşünmesi gerekir" dedi. Koçer, öğrencilerin idam cezası uygulamaya tekrar konulmalı mı sorusunu ise "Ceza verilecekse kanunlar üzerinden hareket edilir. İdam cezasının gelmesi gerekir. Bu uygulama ile insanlar daha sağlıklı düşünerek hayatta daha dikkatli olacaktır" diye cevaplandırdı. Serbest Avukat Suat Altınsoy ise avukatlık mesleğine ilişkin öğrencilere tavsiyelerde bulundu. Altınsoy, "Hukukçu olarak iyi bir tercih yaptığımı düşünüyorum. Zor yanları ile beraber sorumlulukları da olan bir meslek. Avukat, hukuk bilgisi olduğu için bu görevi icra etmektedir. Konuştuğunuz ve yazdıklarınız anlaşılabilir ve delillerle ulaştırılabilir olmalıdır" ifadelerini kullandı. Konya Büyükşehir Belediyesi Hukuk Müşaviri Hasan Kılca da öğrencilik yıllarında yapılan sosyal ve kültürel birikimin önemini anlattı. Program Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ramazan Yıldırım'ın konuşmasının ardından üniversite öğrencilerinin sorularının cevaplanması ve plaket takdimi ile son buldu. Meslek Atölyesi programı 28 Nisan'a kadar farklı meslekten katılımcılar ile devam edecek.

KTO Karatay Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Öğrencisi Oğuz Demirbaşı CERN Yaz Okulu'na Kabul Edildi

Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü öğrencisi Oğuz Demirbaşı, Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi'ne (CERN) kabul edildi. CERN ALICE Deneyi'ne tam üye ilk ve tek Türk üniversitesi olan KTO Karatay Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü 4. sınıf öğrencisi Oğuz Demirbaşı, önemli bir başarıya imza atarak başvuru yaptığı, CERN Yaz Okulu staj programında kabul gördü.

Oğuz Demirbaşı, "Dünyanın birçok ülkesinden CERN'e öğrenciler eğitim almak için geliyor. Bende bu şanslı kişiler arasında yer aldığım için mutluyum. CERN Yaz Okulu'nda 20 Haziran – 13 Eylül tarihleri arasında hem teorik hem de uygulamalı olarak eğitim alacağız. Ufkumu genişletecek bu programın eğitim hayatımın en önemli dönemlerinden biri olacağına inanıyorum. Dünyadan ve Türkiye'den birçok insan CERN'e gitmek için araştırmalar yapıyor. Heyecanlıyım ve kabul edildiğim için gurur duyuyorum. Bilimin merkezi olarak bilinen CERN'de alacağım eğitim benim de mesleki kariyerime çok büyük faydalar sağlayacak. KTO Karatay Üniversitesi'ne ve hocalarıma desteklerinden ötürü teşekkür ediyorum." ifadelerini kullandı.

Programa katılmaya hak kazanan öğrencilerin eğitimleri dünyanın saygın üniversitelerinde görev yapan bilim insanları ve akademisyenler tarafından verilecek.

Sağlık ve Hukuk KTO Karatay'da Konuşuldu

Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi sağlık ve hukuk kavramlarını Hukukta Gelişim Topluluğu ile yeniden ele aldı.

Toplum dinamiklerini yakından takip etmesi ile tanınan sanayi ve ticaret dünyasının üniversitesi KTO Karatay Üniversitesi öğrenci topluluklarının etkinlikleri ile akademik hayata katkıda bulunmaya devam ediyor. Hukukta Gelişim Topluluğu'nun önderliğinde gerçekleşen 1.Ulusal Sağlık ve Hukuk Kongresi KTO Karatay Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Çağatay Ünüsan'ın açılış konuşması ile başladı.

Sosyal hayat ve hukuk kurallarının değişmez bir bütün olduğuna vurgu yapan Ünüsan, "Bir pazarlama profesörü olarak her zaman hasta haklarını ve hasta haklarının düzgün olarak öğretilmesi gerektiğini savunuyorum. Hasta hakları tüm hekimlerin öncelikli konusu olmalıdır." dedi.

Sağlık hukukunda objektif sorumluluk konuşmasıyla programın ilk oturumunu başlatan KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ramazan Yıldırım: "Devlet kişilerin can güvenliğini sağlamakla yükümlüdür. Can güvenliği ise hukuk kuralları ile sağlanır" diyerek sözü Prof. Dr. Aydın Başbuğ'a devretti. İşyeri hekiminin hukuki sorumluluğu hakkında hukuk öğrencilerini ve katılımcıları bilgilendiren Başbuğ, İşyeri hekimliğinin hukuki çerçevesinin mesleğine olumlu katkılar yaptığını belirtti.

Doç. Dr. Serkan Çınarlı 1.Ulusal Sağlık ve Hukuk Kongresi'nde sözlerine Dünya Sağlık Örgütü'nün sağlık tanımı ile başlayarak: "Sağlık, herhangi bir hastalık ve güçsüzlük halinin olmaması ve bedenen, ruhen ve sosyal bakımdan tam bir iyi olma durumudur." dedi.

Sağlık personelinin disiplin ve etik sorumluluğu hakkında bilgilerini KTO Karatay Üniversitesi öğrenci ve akademisyenleri ile paylaşan Yrd. Doç. Dr. Ayşe Almila Pazarıcı "Sağlık personelinin disiplin ve etik sorumluluğu ile ilgili kanun koyucu tarafından oluşturulan kurallar kamu hastanelerinden hizmet alan hastaların haklarını korumak adıdır" diyerek sözlerine son verdi. Hukuk Fakültesi öğrencilerinin katılımıyla gerçekleşen programın ikinci oturumunda Dr. Füsun Sunar sağlık çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği konusunda bilgilendirme yaptı.

Fuat KARAGÜNEY

Mevlana Kalkınma Ajansı- Araştırma Etüt ve Planlama Birimi

Konya ve Karaman Bölgesinde ki Kobilerimiz İhracatını Nasıl Artırır?(1)

1. Giriş

Bu analizde 2014 -2023 Bölge Planı çalışmaları kapsamında ortaya konan dış ticaret stratejilerinin hayata geçirilmesi amacıyla bölgemizdeki KOBİ lerin daha fazla ihracat yapmaları önündeki engellerin tespiti ve politika önerileri geliştirilecektir.

Çalışmada öncelikle Konya ve Karaman illerinin dış ticarete stratejik ülkeler belirlenmeye çalışılmıştır. Planda belirlenene stratejiler bu çalışmada ülkeler detayında netlik kazanmış olacaktır. Stratejik ülkelerin belirlenmesindeki gerekçe şudur: Bir ilin veya bir bölgenin ihracat yaptığı ülke sayısında önemli artışlar yaşanabilir. Ancak yeni eklenen pazarlara yapılan ihracat miktarı kritik bir öneme sahip olmayabilir. Bu nedenle bölgenin ihracat üzerinde temel öneme sahip ülkeler özellikle incelenmelidir. Bunu tespit edebilmek için ise eşdeğer ülke sayısına bakılmalıdır. Bu sayı bölge illerinin toplam ihracatı içinde büyük öneme sahip ülke sayısını göstermektedir. Öte yandan yalnızca yeni pazarlar açısından bir çeşitlenme değil ihracat yapılan sektörlerde de bir çeşitlenmeye gidilmesi gerekmektedir. Bu nedenle çalışmanın

ikinci kısmında öncelikle Konya ve Karaman illerinin dış ticarete stratejik sektörleri belirlenmeye çalışılmıştır. Planda belirlenene stratejiler bu çalışmada sektörler detayında netlik kazanmış olacaktır.

Son olarak ise illerimizdeki KOBİ'lerin ihracatı noktasında küreselleşme süreciyle gelen yeni teknolojilerin avantajları birer politika önerisi olarak sunulmuştur.

2. 2014 -2023 Bölge Planı Dış Ticaret Öncelikleri

Ulusal ve küresel ölçekte bölgelerin rekabetçilik göstergelerinden bir tanesi de bölgelerin dış ticaret performanslarıdır. Ayrıca, 2023 Türkiye İhracat Strateji Belgesinde hedeflenen toplam 500 milyar dolarlık ihracat hedefine ulaşmak için ise bölgesel ve yerel düzeyde alınacak dış ticaret tedbirleri büyük önem taşımaktadır. Keza ulusal hedefin başarıya ulaşması aynı zamanda Konya Karaman Bölgesi için alınacak bölgesel ve yerel dış ticaret tedbirlerinin performansına ve bu tedbirlerin ulusal ihracat stratejisiyle uyumuna bağlıdır.

Bölgenin Ara Mali Üretiminde Yerli Katkı Oranının Yükseltilmesi Desteklenecektir

1. Bir yandan ulusal düzeyde cari işlemler açığını azaltmak diğer yandan da Konya Karaman Bölgesi olarak ihtiyaç duyduğumuz yüksek büyüme oranlarını yakalamak için özellikle ara mali üretiminde yerli katkı oranının yükseltilmesi desteklenecektir.
2. Bu kapsamda öncelikle Konya Karaman Bölgesi'nde ithalatı yoğun olarak yapılan ara malların ülke içinde hangi bölgelerde üretildiğine yönelik saha analizleri yapılacak ve yapan kuruluşlar desteklenecektir.
3. Konya Karaman Bölgesindeki işletmelerin ülkedeki diğer endüstri bölgeleri ile yapılan ara mal ticaretini artıracak destek mekanizmaları geliştirilecektir.
4. Dışa bağımlılığın yüksek olduğu savunma, sağlık ve enerji gibi sektörlerden sorumlu Konya Karaman Bölgesindeki kamu kuruluşlarının Ar-Ge destek programlarından ve TÜBİTAK tarafından yürütülen programlardan daha etkili ve verimli şekilde yararlanmaları için kurumların kendi bünyelerinde bu alanda personel istihdam etmeleri, teşvik programlarından haberdar olmaları sağlanarak teşvik edilecektir.
5. Bölgedeki özel sektörün girdi satın alım planlamasını destekleyecek mekanizmaların geliştirilmesi konusunda eğitimler desteklenecektir.
6. Bölgedeki işletmelerin kaliteli yerli ara mali üretiminin bölge ekonomisi ve işletmenin kendi rekabeti açısından uzun vadede yaratacağı katma değer konusunda farkındalık yaratılması sağlanacak; üretimin yüksek katma değer yaratan aşamaları konusunda yeterli bilgiye ve uzmanlığa sahip olmaları amacıyla eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yürütülecektir.

Bölge İhracatında Ürün ve Sektör Çeşitlenmesi Teşvik Edilecek, Mevcutta Güçlü Olduğumuz İhracat Pazarlarına Ek Olarak Yeni Pazarlar Tespit Edilerek İhracatta Pazar Çeşitlenmesi Sağlanacaktır.

1. İhracatın bir bütün olarak bölgesel ekonomik büyüme üzerindeki etkisinin yanında ihracata konu olan ürünlerin kompozisyonu, niteliği ve çeşitliliği de son yıllarda oldukça ciddi önem kazanmaktadır. Mevcut durum analizi kapsamında Konya Karaman Bölgesinin son yıllarda yükselen dış ticaret performansının, olumlu bir gelişme olmasına karşın, ihracattaki sektörel çeşitlenme bakımından ulusal ortalamasının altında kaldığı ortaya konmuştur. Konya Karaman Bölgesinin ihracatının yalnızca belirli sektörlerle ve ürün gruplarına yoğunlaşmasının önüne geçilmesi ve dolayısıyla küresel ekonomilerde yaşanması muhtemel ekonomik darboğaz dönemlerinde kırılabilir yapının azaltılması için ürün çeşitlenmesine gidilmesi bölgenin dış ticaretteki rekabet avantajı açısından desteklenecektir.
2. Ürün ve sektör çeşitlenmesine ilaveten ülke gruplarının çeşitlendirilmesi, küresel görünümünden bağımsız olarak beklenmedik dışsal şoklara karşı Konya Karaman ekonomisi üzerindeki kırılabilirliği azaltıcı bir rol oynayacaktır. Dış pazarlarda faaliyet gösteren bölge işletmelerinin rekabet ve yüksek maliyetlerin getirdiği koşullar karşısında yeni dış pazarlara açılma ve bu pazarlara giriş stratejileri konusundaki bilgi ve deneyimlerinin artırılması gerekmektedir.
3. Bölgede ihracat performansı veya potansiyeli yüksek sektörlerdeki işletmelerin küresel pazarlara entegrasyonunu kuvvetlendirecek yenilikçi iş çözümleri geliştirilecektir. Bu kapsamda yeni pazarlara giriş stratejileri konularında eğitimler

düzenlenecektir.

4. Bölgede ihracat performansı yükselme eğiliminde olan başta orta ve ileri teknoloji sektörler olmak üzere ihraç edilen mal ve hizmetlerin çeşitlendirilmesi, ihraç mallarına yeni pazarlar kazandırılması amacıyla yeni pazar araştırmaları, yurtdışı reklam, markalaşma ve tanıtım gibi teknik destek mekanizmaları geliştirilecek; benzer çalışmaları yürüten kurum ve kuruluşlar desteklenecektir.

5. Yurt dışı pazarlama ve tanıtım faaliyetleri üst düzey organizasyon becerisi, network bilgisi ve finansman gücü gerektirdiğinden büyük çaplı tanıtım faaliyetlerinin ihracatçılar tarafından bireysel olarak yapılması yerine ortaklık ve işbirliği girişimleri ile yapılması desteklenecektir.

6. Bölgenin başta orta ve ileri teknoloji sektörleri olmak üzere ihracat açısından önem taşıyan sektörlerine dönük potansiyel pazarlar tespit edilerek bölgedeki işletmelerin bu pazarlara yönelmesini sağlayacak örgütlenmeler oluşturulacak, benzer girişimlerde bulunan kurum ve kuruluşlar desteklenecektir.

7. Yeni pazarların tüketim alışkanlıkları, demografik yapıları, ürünü satın alan kişi ve kuruluşlarla ilgili bilgiler ile tüketicinin gereksinimleri ve davranış biçimleri detaylı analiz edilecektir.

Başta Stratejik Sektörlerdeki Ürünler Olmak Üzere İhracatta Ürün-Hedef Pazar Eşleştirmeleri Yapılacaktır

8. Büyük pazarlarda başarılı olmak ve uluslararası pazarlara açılmak için güçlü rakiplerin çok olduğu pazarlarda müşteri bulmak ve başarılı olmak yerine daha az rakibin bulunduğu ülkelerdeki müşterilerin istek ve ihtiyaçlarının neler olduğu detaylı olarak tanımlanacaktır.

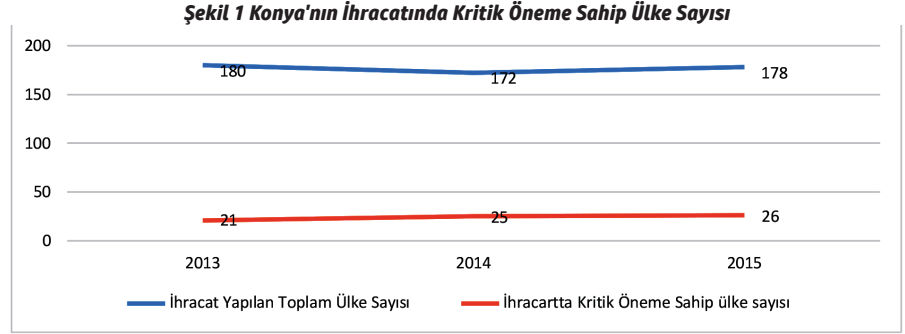
9. Bunu takiben bölgedeki ihracatı potansiyeli yüksek bir ürünün hangi ülkelere satılabileceğine dair pazar araştırmaları yapılarak ürün ve ülke eşleştirmeleri oluşturulacaktır.

Bölgenin Orta Ve İleri Teknoloji Sektörlerde İhracat Payı Artırılacaktır

10. Bölge ihracatında orta ve ileri teknoloji sektörlerin payının artırılması bölgesel rekabet açısından oldukça önemlidir. Bu nedenle Konya Karaman Bölgesi'nin orta ileri teknoloji sektörlerinde katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesi ve ihracatı teşvik edilecektir.

3. Konya

3.1. İhracat: Konya'nın 2013 yılında, ihracat yaptığı 180 ülkeden 21'i eşdeğer öneme sahipken, 2015 yılına gelindiğinde ihracat yapılan ülke sayısı 170'e düşmesine rağmen eşdeğer öneme sahip ülke sayısı ciddi bir artış yaşanmış ve 21 den 26'ya yükselmiştir. Bu şu anlama gelmektedir: Konya son yıllarda ihracat yaptığı kritik ülke sayısını artırmış ve yükselen bir grafik çizmiştir. Ayrıca bu durum geçtiğimiz yıllara göre Konya'nın daha fazla ülkeye daha fazla miktarda ihracat yapabildiğini de göstermektedir.

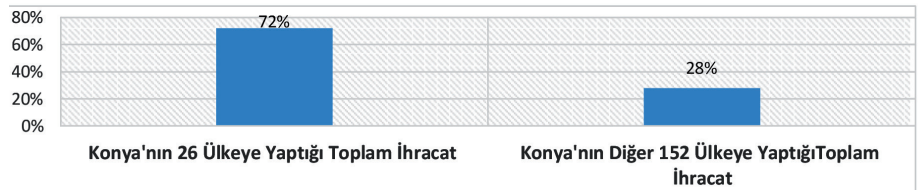
Tablo 1 Konya İhracat Eğilimi

DEĞİŞKEN	2013	2014	2015
İhracat Yapılan Toplam Ülke Sayısı	180	172	178
İhracatta Kritik Öneme Sahip ülke sayısı	21	25	26

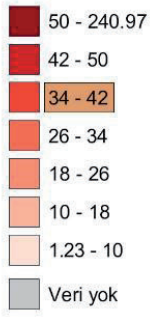
3.1.1. Konya'nın İhracatında Stratejik Ülkeler

Bir önceki bölümde Konya'nın ihracatında Stratejik Ülke konumunda olan 26 ülke bu bölümde detaylı olarak ele alınmıştır. Konya'nın 2015 yılında sadece bu 26 ülkeye yaptığı toplam ihracat miktarı aynı yıl yapılan toplam ihracatın %72 sini oluşturmaktadır.

Şekil 2 Konya'nın İthalatta Bağımlı Olduğu Kritik Ülkelerin Ağırlığı

KONYA (2015)

Milyon Dolar

Kaynak: tuik

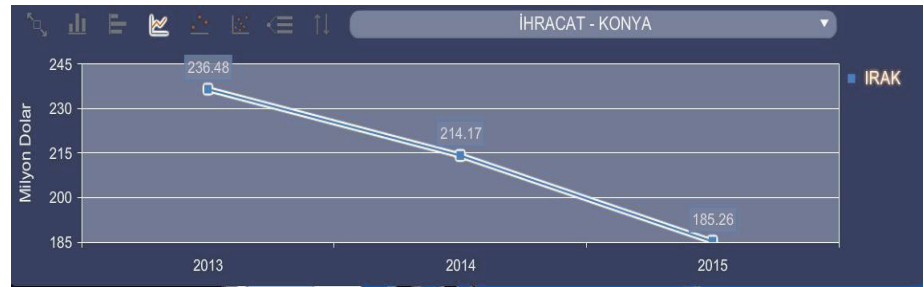

Tablo 2 Konya'nın İhracatında Stratejik Ülkeler

Sıra	Ülke	2015 İhracat (Dolar)
1	Irak	185.264.117
2	Almanya	81.884.110
3	Cezayir	78.879.185
4	Suudi Arabistan	65.660.226
5	İran	61.798.206
6	Mısır	46.496.706
7	İtalya	42.343.913
8	ABD	40.308.162
9	Rusya Federasyonu	31.794.400
10	Sudan	29.377.578
11	BAE	24.961.559
12	İngiltere	24.522.128
13	İsrail	23.555.387
14	Libya	23.477.660
15	İspanya	22.641.218
16	Polonya	21.549.702
17	Özbekistan	20.692.312
18	Belçika	18.663.197
19	Lübnan	18.118.020
20	Azerbaycan	17.359.363
21	Suriye	17.332.839
22	Fransa	16.713.507
23	Kazakistan	15.694.347
24	Hollanda	14.024.777
25	Ürdün	13.818.832
26	Kenya	13.792.284

IRAK

- Konya'nın 2015 yılı itibariyle en fazla ihracat yaptığı 1. ülke Irak'tır.
- Konya'nın Irak'a yaptığı ihracat son 3 yılda %22 gerilemiştir.
- Konya'nın Irak ile olan ticaretinde Dış Ticaret fazlası vermesine rağmen oransal olarak dış ticaret fazlası azalmaktadır.

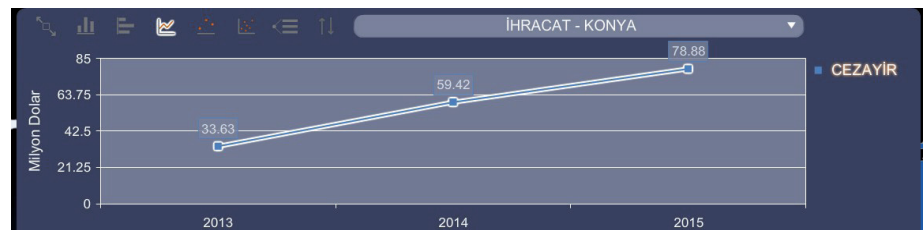
ALMANYA

- Konya'nın 2015 yılı itibariyle en fazla ithalat yaptığı 3. ülke Almanya'dır.
- Konya'nın Almanya'dan yaptığı ithalat son 3 yılda %1 oranında azalma kaydetmiştir.

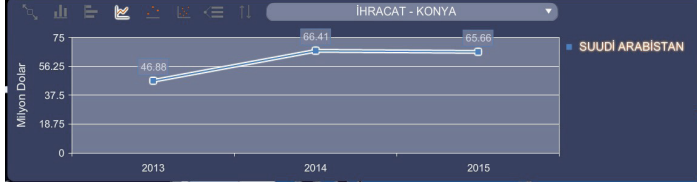
CEZAYİR

- Cezayir Konya'nın 2015 yılı itibariyle en fazla ihracat yaptığı 3. ülke konumundadır.
- Konya'nın Cezayir'e yaptığı ihracat son 3 yılda % 135 oranında artmıştır.

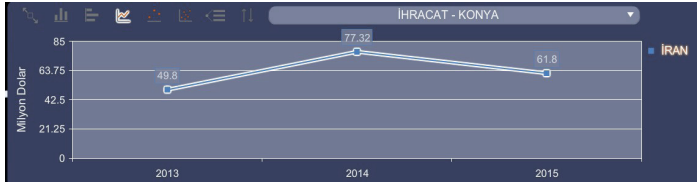
SUUDİ ARABİSTAN

- Suudi Arabistan Konya'nın 2015 yılı itibariyle en fazla ihracat yaptığı 4. ülke konumundadır.
- Konya'nın bu ülkeye yaptığı ihracat son 3 yılda %40 artmıştır.
- Konya'nın bu ülke ile olan ticaretinde Dış Ticaret fazlası vermektedir. Dış Ticaret fazlası 2013 yılında 11,6 Milyon Dolardan 2015 yılında 41,8 Milyon Dolara yükselmiştir.

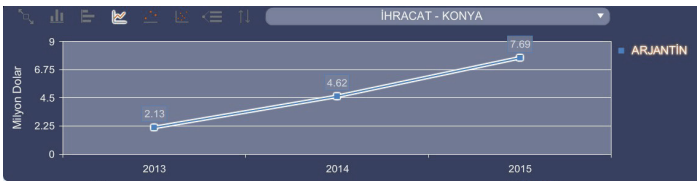
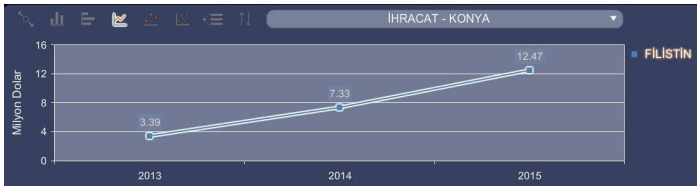
İRAN

- İran Konya'nın 2015 yılı itibariyle en fazla ihracat yaptığı 5. ülke konumundadır.
- Konya'nın bu ülkeye yaptığı ihracat son 3 yılda %24 artmıştır.

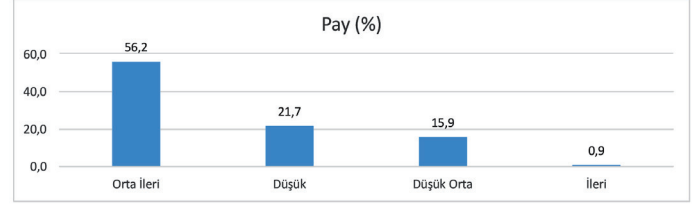
3.1.2. Konya'nın İhracatında Potansiyel Ülkeler

İhracatı açısından potansiyel ülkeler; Konya'nın hali hazırda ihracat miktarı bakımından ciddi bir büyüklüğe erişemediği ancak son 3 yılda ihracat miktarını 5 milyon dolar ve üzerinde artırmış olan ülke pazarları olarak tanımlanmıştır. Buna göre Konya'dan Filistin, Katar ve Arjantin'e son 3 yılda yapılan ihracat miktarı önemli ölçüde artmıştır. Bu pazarlarda firmalarımızın birebir görüşmeler yapmaları desteklenmelidir.

3.1.3. Konya İhracatının Teknoloji Düzeyi

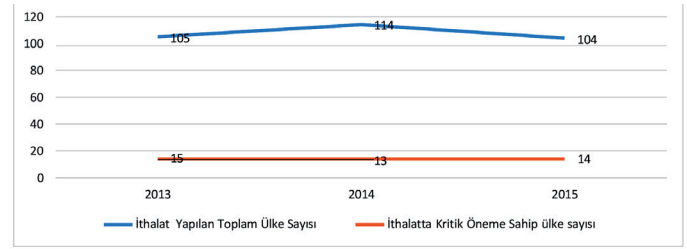
Konya 2015 yılı itibariyle en fazla orta ileri teknoloji sektörlerde ihracat yapmıştır. Toplam yapılan ithalat içerisindeki orta ileri teknolojinin payı %56,2'dir.

3.2. İthalat

Konya 2013 yılında, 105 farklı ülkeden ithalat yaparken bu ülkelerden ilk 15 i yapılan ithalatın önemli bir bölümünü kapsamaması nedeniyle ithalat açısından kritik öneme sahiptir. Öte yandan 2015 yılına gelindiğinde ithalat yapılan ülke sayısı 1 azalarak 104 e gerilemiş ancak kritik öneme sahip ülke sayısı da aynı şekilde azalmıştır. Bu Konya'nın ithalat konusunda daha fazla bir şekilde belirli ülkelere bağımlı kaldığını göstermektedir.

Şekil 2 Konya'nın İthalatta Bağımlı Olduğu Kritik Ülke Sayısı

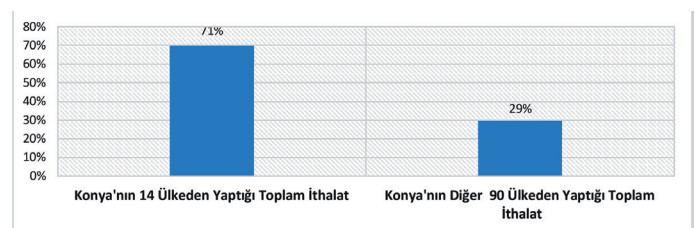
Tablo 3 Konya İthalat Eğilimi

DEĞİŞKEN	2013	2014	2015
İthalat Yapılan Toplam Ülke Sayısı	105	114	104
İthalatta Kritik Öneme Sahip Ülke Sayısı	15	13	14

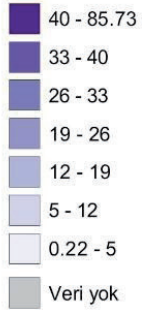
3.2.1. Konya'nın İthalatta Bağımlı Olduğu Kritik Ülkeler

Konya ithalat açısından 14 ülkeye bağımlı bir seyir izlemektedir. Nitekim sadece bu 14 ülkeden Konya'nın yaptığı ithalat 2015 yılı itibariyle toplam ithalatın %71 ini oluşturmaktadır. Bu bölümde bu 14 ülke detaylı olarak incelenmiştir.

Şekil 3 Konya'nın İthalatta Bağımlı Olduğu Kritik Ülkelerin Ağırlığı

KONYA (2015)

Milyon Dolar

Kaynak: tuik

ÇİN

- Konya'nın 2015 yılı itibariyle en fazla ithalat yaptığı 1. ülke Çin'dir.
- Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat son 3 yılda %31 artmıştır.

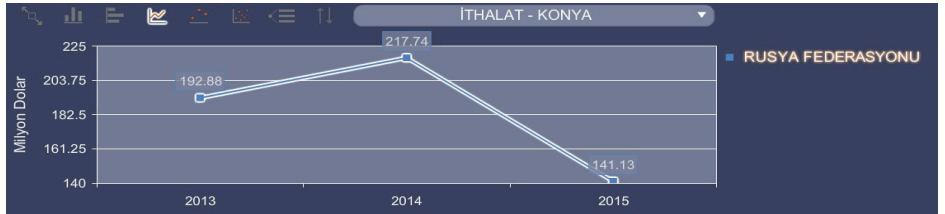

Tablo 4 Konya'nın İthalatta Bağımlı Olduğu Kritik Ülkeler

Sıra	Ülke	2015 İthalat (Dolar)
1	Çin	231.533.042
2	Rusya Federasyonu	141.126.398
3	Almanya	90.418.186
4	İtalya	76.071.051
5	Çek Cumhuriyeti	48.294.808
6	Ukrayna	39.174.972
7	Tayvan	36.978.130
8	Güney Kore	34.664.809
9	ABD	24.985.303
10	Suudi Arabistan	23.864.085
11	Hollanda	21.547.560
12	Hindistan	21.476.344
13	İspanya	21.376.224
14	BAE	20.071.237

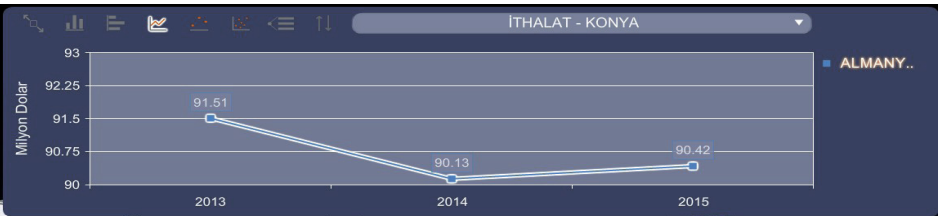
RUSYA

- Konya'nın 2015 yılı itibariyle en fazla ithalat yaptığı 2. ülke Rusya'dır.
- Konya'nın Rusya'dan yaptığı ithalat son 3 yılda %27 oranında azalma kaydetmiştir
- 2015 yılında bu ülke ile yaşanan diplomatik darboğaz bu azalma üzerinde etkili olmuştur.

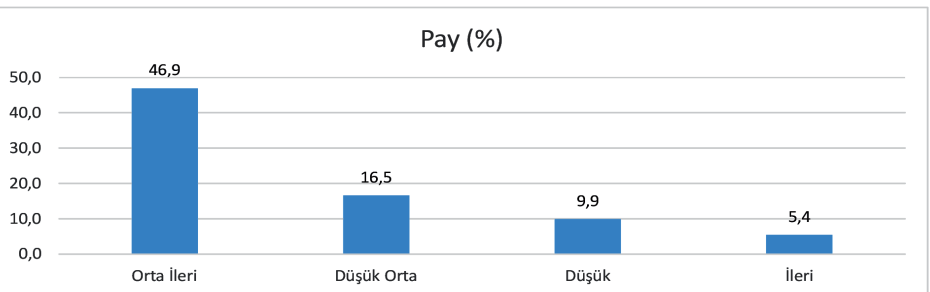
ALMANYA

- Konya'nın 2015 yılı itibariyle en fazla ithalat yaptığı 3. ülke Almanya'dır.
- Konya'nın Almanya'dan yaptığı ithalat son 3 yılda %1 oranında azalma kaydetmiştir.

3.2.2. Konya İthalatının Teknoloji Düzeyi

Konya 2015 yılı itibariyle en fazla orta ileri teknoloji sektörlerde ithalat yapmıştır. Toplam yapılan ithalat içerisindeki orta ileri teknolojinin payı %46,9'dur.

Emre YILMAZ

KTO Karatay Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Koordinatörü

Eski İlçeler Yeni Merkezler Özel Kalkınma İlçeleri Neden Gerekli (1)

Giriş

Ülkemiz uzun bir süredir özel sektör yatırımlarını devlet destekleriyle artırmak için bir arayış içindedir. Bölgeler arasındaki gelişmişlik farklılıklarını azaltmak ve sanayi sektörü başta olmak üzere, illerin bir bütün olarak ülke kalkınmasına katkı koyabilmesinin önünü açmak arayışı Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren başlamıştır. Bölgeler arasındaki gelişmişlik farklılıklarının giderilmesi, 1962'de hazırlanan Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'ndan beri kamu kesimi politikalarında önemli bir yere sahiptir.

Bu kapsamda ilk dönemlerde Kalkınmada Öncelikli Yörelerin/İllerin belirlenmesi gibi politikalarla öncelikli olarak geliştirilmesine ihtiyaç duyulan alanlar belirlenmiştir. 2000'li yıllarda ise yatırımlarda devlet yardımları (veya teşvikler) kurgulanırken coğrafi kapsamla ilgili daha detaylı mekanizmalar oluşturulmuş; bölgeler/iller sosyoekonomik gelişmişlik düzeylerine göre gruplara ayrılmış ve desteklerin kapsamı bu gruplara göre belirlenmiştir. Yatırımlar hem kısa süreli ekonomik gelişimlere karşı önlem politikasının

bir parçası olarak, hem de ülke ekonomisinin uzun vadede konumlanacağı yeri belirleme açısından önemli fonksiyonlar doğurur. Kamunun işletmecilik anlamında doğrudan yatırımlardan giderek elini çektiği günümüz ekonomik dünyasında bu kadar önemli bir enstrüman kontrol dışı bırakılamayacağı için, Devletler, mevzuat düzenlemeleri ve teşvik sistemi ile bu alanı yönlendirmeye çalışırlar. Bu çalışma da TEPAV'ın, "Teşvik Sistemi Neden İlçe Bazlı Olmalı?" çalışmasının ana teması üzerine geliştirilmiştir. Çalışma, Türkiye'deki teşvik sisteminin durumunu ve devletin atabileceği adımlarla ilgili analizler içermektedir.

1. Mevcut Teşvik Sisteminin Yetersizliği

Türkiye'de sanayinin yeterince gelişmemiş olması, yatırım mallarının yetersiz olması, teknolojik gerilik ve tasarruf yetersizliği ülkenin dışa bağımlılığını arttırmaktadır. Bu sorunları azaltmak, yatırım ve üretim hacmini artırmak için ise çeşitli tedbirler alınmaya çalışılmaktadır. Fakat bu tedbirler alınırken ya çok genel ya da çok özel değerlendirmeler yapılmaktadır. Halbuki teşvik sistemi ilçeden

merkeze - merkezden ilçeye, ilden ile ve ilden – ilçeye gibi farklı tasniflerle değerlendirilmelidir.

Bu amaçların birincisi, yerli firmaların yurtiçindeki yatırımlarını teşvik etmektir. İkinci amaç, doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını yurtiçine çekmektir. Üçüncü amaç ise, bölgesel eşitsizlikleri azaltmak ve bölgesel kalkınmayı sağlamaktır. Bu üç ana amacın dışında kalan gerekçelerle de yatırım teşvikleri kullanılmaktadır. Bunların başında ise işsizliğin azaltılması, seçilmiş ekonomik sektörlerin desteklenmesi gelmektedir.

Türkiye'nin teşvik sisteminin odağı sürekli olarak bir gelişim içindeyken, henüz bu arayışın bitmiş olduğunu söylemek güçtür. Yatırımda Devlet Yardımları Hakkında Kararlar çerçevesinde 2009'da ilk kez bölgesel ve sektörel teşvik sistemine geçilmiş, kalkınma ve yatırım öncelikleri açısından, bölgeler 2003 SEGE ölçütleri de göz önüne alınarak 4 gruba ayrılmıştır. Ancak, bu aynı bölge içinde yer alıp farklı gelişmişlik düzeyine sahip iller arasında bir tartışmayı başlatmıştır.

Bunun ardından, 2012 Teşvik Sistemi'nde ise analiz il düzeyine indirilmiş, illerin sosyoekonomik gelişmişlik düzeyleri, Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan illerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (SEGE-2011) Araştırması'na göre belirlenmiştir. Söz konusu gelişmişlik düzeylerine göre illerdeki Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, Faiz Desteği oranları ve Asgari Sabit Yatırım Tutarı değişmektedir. Ancak bu sistem de bazı illerin kendi içinde bir tartışmayı başlatmış, aynı il içinde olup farklı gelişmişlik düzeyine sahip ilçeler arasında haksız rekabetin tetiklendiği iddiaları ortaya atılmıştır.

Türkiye dünyanın en hızlı kentleşen ülkeleri arasında yer almaktadır. Almanya ve Fransa gibi gelişmiş ülkelerin yaklaşık 100 senede (1860-1960) tamamladığı dönüşümü (kentleşme oranının yüzde 20'den yüzde 70'e çıkması), Türkiye 50 senede tamamlamıştır (1960-2010). 1990'lara kadar İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa ve Adana gibi kentler ekonomik büyümede dinamo işlevi görürken, 1990'lardan sonra bu işlevi Gaziantep, Kayseri, Denizli, Eskişehir, Konya gibi Anadolu Kaplanları'nın olarak tanımlanan illerin de paylaşmaya başladığı görülmüştür. Ancak, diğer kentleri hatta ilçeleri de bu sürece dahil etme gerekliliği ortadadır. Bu hızlı dönüşüm, sanayileşme, dünyaya açılma, sanayi ve sanayi sonrası topluma geçiş gibi süreçleri, hızlı bir şekilde aynı anda yaşamanın getirdiği zorlukları barındırmaktadır. Toplumun farklı kesimleri, bazı firmalar ve bazı kentler bu dönüşümlere adapte olabilirken, bazıları ise geride kalmaktadır. Firmaları normalde yapmayacakları faaliyetlere doğru teşvik etmeyi, kentlerin de normal şartlar altında sahip olamayacakları ekonomik faaliyetlere ev sahipliği yapmalarını hedefler. Bu açıdan bakıldığında, özellikle son teşvik sisteminin, ülkemizin doğusundaki illerde nispeten önemli bir etki yapmış olduğu söylenebilir.

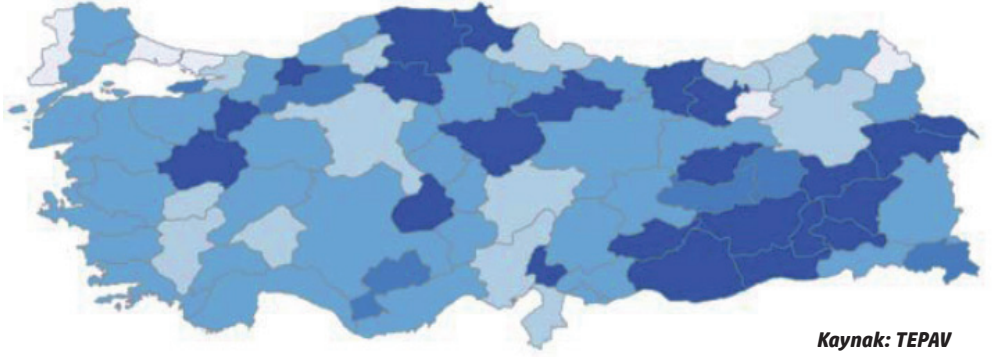
AB Yasaları Teşvik Sistemini Sınırlandırmaktadır

Türkiye'de uygulanmakta olan teşvik sistemini Avrupa Birliği uygulamalarından bağımsız olarak düşünmek mümkün değildir. AB Uyum Politikası, bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına odaklanmaktadır. AB'nin yaklaşımında, sektörlerle doğrudan teşvik vermek piyasayı bozucu etkilerinden dolayı kısıtlanırken, bölgelere teşvik vermek eşitliği sağlama hedefinden dolayı ön plana çıkmaktadır. Dolayısıyla, gerek Gümrük Birliği, gerekse de AB adaylık süreci, Türkiye'nin uygulayabileceği

teşvik sisteminin de genel çerçevesini ve kısıtlarını belirlemektedir. Bu sadece teşvik konusunda değil AB'ye uyum sürecinde birçok noktada problem teşkil etmektedir. AB'nin kalkınma stratejisini belirleyen yasalar Türkiye'ye (yorumlanmadan ülkeye has düzeltmeler yapılmadan) direk geçirildiği için yasanın işlerliği ve toplumun yasaya uyumu çok uzun sürmektedir. Türkiye bu konuda gelişmekte olan bir ülke olarak farklı bir strateji belirlemeli ve ilçe odaklı bir teşvik modelini masaya yatırmalıdır.

Şekil.1: 2012-2014 arasında İllerde Gerçekleşen İstihdam Artışında Teşvikler Kapsamındaki Yatırımların Payları (yüzde) (renk koyulaştıkça oran artmaktadır)

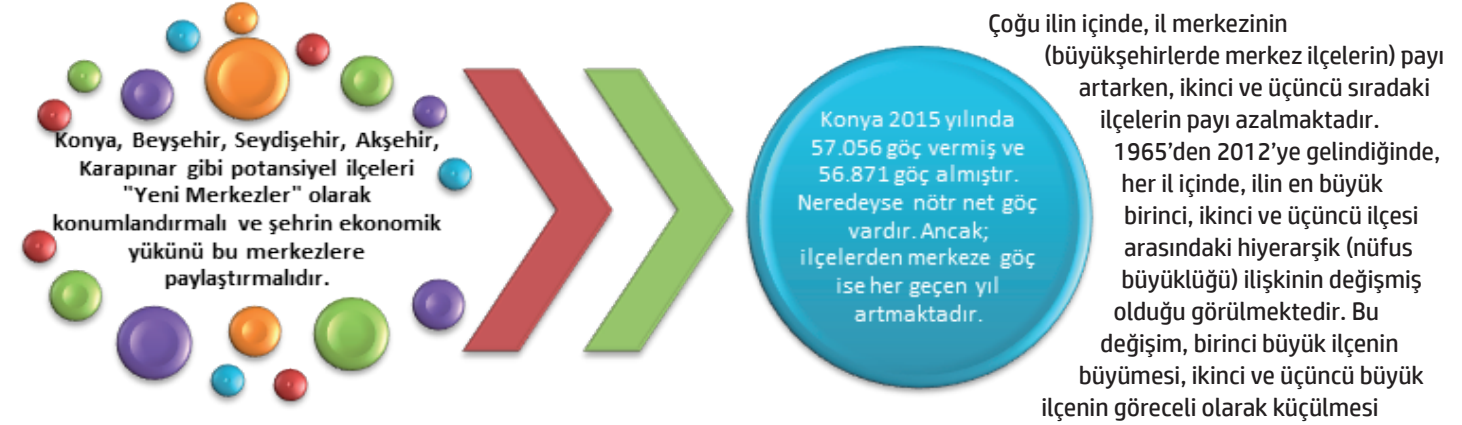

Kaynak: TEPAV

2. Eski İlçeler Yeni Merkezler

Teşvik sisteminin geleceğini tartışırken, Türkiye'nin yerleşim sisteminin yaşamakta olduğu dönüşümü ve farklı yerleşimlerin potansiyellerini hesaba katmak gereklidir. Doğal kaynaklar, erişilebilirlik düzeyi, verimlilik farklılıkları gibi unsurlar, yerleşimlerin (ilçelerin) insan ve yatırım çekme cazibelerini farklılaştırmaktadır. Bu farklılığın olması doğaldır; zira her mekanın eşit olması tabiat kuralarını aykırıdır. İç göçün mümkün olduğu ve piyasa mekanizmasının işlediği ülkelerde, daha cazip yerleşimlere doğru bir kayma olması beklenir. Ülkemizde de benzer bir eğilim yaşanmaktadır. Ülke içinde megakent olan İstanbul ve metropol olan şehirlere doğru bir kayma yaşandığı görülmektedir. Aynı şekilde, benzer bir nüfus kayması, illerin kedi içinde, köylerden ilçelere, ilçelerden il merkezlerine doğru da yaşanmaktadır.

Özetle, Türkiye nüfusunun kentlere dağılımına ve sıralamasına bakıldığında, diğer gelişmiş ülkelere kıyasla, anormal bir durum görülmemektedir. Bu göçlerin temel sebebi yerleşme sistemimizin yeni ekonomik koşullara adaptasyonu olarak bakılabilecektir. İnsanlar her yeni ekonomik gelişmeyle beklentilerini ve hayallerini de değiştirmektedir. Bundan 10 yıl önce anteni olmayan bir telefon (Nokia 3210 - 3310) kullanmak statü belirtiyken artık bu genel kanı olarak iphone kullanmak statü belirtisidir. Fakat 10 yıl öncesinden farklı olan şey herkesin iphone alabilme kapasitesi. Ama borçlanarak ama kredi çekerek ama taksitle bireyler bu statü ifade eden telefonu almak için mücadele sarf etmekte. Aynı şekilde bireyler, ilçedeki ve köyedeki yaşantıdan ziyade daha çok gezebileceği ve sosyal yaşam kurabileceği yerleri tercih etmektedir. İşte "Yeni Merkezler" tezimiz ise burada ortaya çıkmaktadır.

Yandaki tabloda yeşil renkle gösterilen yerler bir önceki yıla göre nüfusunu arttırdığını göstermekte kırmızı renkle gösterilenler ise nüfusun bir önceki yıla göre azaldığını göstermektedir. Sıralama ise 2014 ile 2015 yılları arasındaki nüfus farkına

Tablo 1: 2013, 2014, 2015 Yılları Konya İlçelerinin Nüfus Durumları

İLÇELER	2013	2014	2015	2015 2014	2014-2015 Değişim %
Selçuklu	565093	584644	604706	20062	3,4
Karatay	286355	295332	302392	7060	2,4
Meram	333988	340817	343384	2567	0,8
Seydişehir	63628	63773	64028	255	0,4
Karapınar	48665	48968	49098	130	0,3
Çumra	64619	65054	65152	98	0,2
Sarayönü	27059	26355	26450	95	0,4
Ereğli	137837	139131	139173	42	0,0
Akşehir	93883	94133	94159	26	0,0
Akören	6740	6390	6409	19	0,3
Beyşehir	70297	71366	71370	4	0,0
Halkapınar	4739	4519	4412	-107	-2,4
Güneysinır	9928	9769	9636	-133	-1,4
Tuzlukçu	7111	6890	6754	-136	-2,0
Yalıhüyük	1830	1666	1512	-154	-9,2
Derbent	4783	4612	4441	-171	-3,7
Ahırlı	4765	4722	4545	-177	-3,7
Altınekin	14528	14357	14171	-186	-1,3
Emirgazi	9324	9135	8939	-196	-2,1
Taşkent	7094	6620	6420	-200	-3,0
İlgin	56452	55790	55484	-306	-0,5
Çeltik	10396	10209	9864	-345	-3,4
Kadınhanı	33382	33065	32670	-395	-1,2
Hüyük	16769	16296	15899	-397	-2,4
Hadim	13572	13260	12820	-440	-3,3
Bozkır	28152	27457	27006	-451	-1,6
Derebucak	7576	7272	6807	-465	-6,4
Doğanhisar	18193	17683	17069	-614	-3,5
Yunak	24919	23956	22940	-1016	-4,2
Cihanbeyli	56234	54892	53551	-1341	-2,4
Kulu	51314	50675	49283	-1392	-2,7

Kaynak: TÜİK

göre yapılmıştır. İlk altı il (Selçuklu, Karatay, Meram, Seydişehir, Karapınar, Çumra, Ereğli ve Akşehir) hem 2014'te hem de 2015'te nüfuslarını artırmıştır. Bu ilçelerin, nüfuslarını artırmaları "nüfusu tutma" konusunda geçmiş yıllara nazaran daha kabiliyetli olduğunu göstermektedir. Bir başka noktada ise Kayseri ve Gaziantep gibi hızlı sanayileşmiş ve nispeten tarımsal verimliliği düşük illerde, ikinci en büyük ilçe, merkez ilçenin sadece yüzde 5'i büyüklüğünde olmasıdır. Bu gibi illerde, artık ilçelerin yerleşim sistemi içinde taşıdıkları işlevleri büyük ölçüde yitirmiş oldukları söylenebilir.

Tablo 2'de de görüleceği üzere Konya'nın merkez 3 ilçesi nüfusun %57'sini oluşturmaktadır. Bu veri büyümek ve kalkınmak isteyen Konya için çok hayati. Çünkü bu nüfus ağırlığı çalışan nüfusa oranlandığında şehrin ekonomik yükünün neredeyse %70'ini üstlenmiştir.

Konya'nın nüfus içerisindeki payı en düşük olan illeri gösteren tablo (Tablo 3) yukarıda yer almaktadır. Görüldüğü üzere de bu altı ilçenin nüfusunun toplam nüfus içindeki payı 2013 yılına göre 2015 yılında düşmüş durumda. Buradan yapılacak en net tespit bu ilçelerin "net göç veren" ilçeler konumunda oldukları. Hem göç söz konusu hem de nüfus artışı azalmakta. Yani göçler yetişkin

Tablo 2: Konya'nın Toplam Nüfusunda Payı En Yüksek Olan 6 İlçe

	2013	2014	2015	2013 Pay	2015 Pay
Selçuklu	565093	584644	604706	27,2	28,4
Meram	333988	340817	343384	16,1	16,1
Karatay	286355	295332	302392	13,8	14,2
Ereğli	137837	139131	139173	6,6	6,5
Akşehir	93883	94133	94159	4,5	4,4
Beyşehir	70297	71366	71370	3,4	3,3

Tablo 3: Konya'nın Toplam Nüfusunda Payı En Düşük Olan 6 İlçe

İlçe	2013	2014	2015	2013'teki Pay	2015'teki Pay
Taşkent	7094	6620	6420	0,34	0,30
Akören	6740	6390	6409	0,32	0,30
Ahırlı	4765	4722	4545	0,23	0,21
Derbent	4783	4612	4441	0,23	0,21
Halkapınar	4739	4519	4412	0,23	0,21
Yalıhüyük	1830	1666	1512	0,09	0,07

nüfusta yoğunlaşmakta. Öte yandan, yerleşim sistemindeki bu hızlı dönüşüme ve idari sistemimizin il merkezi odaklı kurgusuna rağmen, halen ayakta kalabilmiş ve ciddi bir büyüme potansiyeli taşıyan ilçeler de bulunmaktadır. Örneğin illerin olanca cazibesine rağmen Çumra, Karapınar, Ereğli Seydişehir ve Beyşehir nüfuslarını korumakla kalmamış küçük de olsa artışlar sağlamıştır.

Türkiye'nin temel sorunu olan orta gelir tuzağından kurtulması için gelir dağılımı adaletsizliğini ortadan kaldıracak hamleler yapmalıdır. Yunanistan'ın batmasına neden olan (kamu borç yükü) unsurlar göz önüne alındığında Türkiye ve Konya'nın merkezden ilçeye değil ilçeden merkeze yönelik politikalar üretme gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Potansiyeli olan bu ilçeleri tespit ederken de tasnif için çeşitli yollara başvurulabilir. Bunlardan bazıları ise şu şekilde sıralanabilir:

- Tarımsal verimliliği yüksek, tarımdan sanayiye geçiş için potansiyel taşıyan ilçeler (Nazilli, Söke, Turgutlu, Keşan, Akşehir, Çumra, vb.)
- Turizm potansiyeli yüksek ilçeler (Fethiye, Alanya, Safranbolu, Selçuklu, Akşehir, Beyşehir vb.)
- Doğal kaynak zenginliği nedeniyle ağır sanayi yatırımı çekmiş ilçeler (Bozüyük, Ereğli, Biga, Karapınar vb.)
- Metropolün etki alanı içinde olup, başka bir ilin idari sınırları içerisinde kalan ilçeler (Çorlu, Çerkezköy, Gebze, Bandırma)
- Tarihsel olarak önemli bir merkez konumunda olup, sonradan il merkezi olmamış ancak işlevini muhafaza etmiş ilçeler (İskenderun, Doğubeyazıt vb.)
- Güneydoğu'da yer alan, nüfus artışı oranı yüksek bazı ilçeler (Yüksekova, Cizre, Tatvan vb.)

Murat Hakan YÜKSEL
TÜİK Uzmanı, TÜİK Konya Bölge Müdürlüğü

İstatistik Üretiminde İdari Kayıtların Rolü ve İdari Kayıt Kullanılarak Üretilen İstatistikler İle

Konya'nın Demografik Yapısına Genel Bir Bakış

Geleceğin, bugünün ve geçmişin bilgi ve deneyimler ile şekilleneceğinin bilincinde olan toplumlar, geleceğe ilişkin öngörülerini daha sağlam zeminde yürütmek için istatistiğe ihtiyaç duyarlar. Ülkemizde Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu uyarınca çeşitli konularda istatistiki veri üretmektedir. Veri üretiminde kullanılan temel yöntemler şunlardır:

• **Tamsayım Yöntemi :**

Kitlede yer alan tüm birimlere ilişkin bilgi derlenmesi tamsayım yöntemi olarak adlandırılır. Bu yöntemle örnek olarak ülkemizde geçmiş dönemlerde her 5 yılda bir yapılan Nüfus Sayımları verilebilir.

• **Örneklem Yöntemi :**

Uygun örnekleme yöntemi ile kitledeki tüm birimlerin özelliklerini temsil edecek belli sayıda birimden derlenen bilgiler ile kitleye ilişkin tahminler elde edilmesine örneklem araştırmaları

denir. TÜİK tarafından yapılan anketlerin (Hanehalkı İşgücü Anketi, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, Yaşam Memnuniyeti Araştırması vb...) büyük bir kısmı bu yöntem ile gerçekleştirilmektedir.

• **İdari Kayıtlardan Bilgi Derlenmesi:**

Kurumların kendi iş ve işlemlerini yürütmek amacı ile tuttukları kayıtlar kullanılarak istatistik üretilmesidir. Bir idari kayıt istatistiksel kullanıma uygunsa istatistiksel veri kaynağı olarak kullanılır. İdari kayıtlara örnek olarak vergi kayıtları, sosyal güvenlik kayıtları, nüfus kayıtları, emniyet teşkilatı kayıtları verilebilir. İdari kayıtların istatistiksel veri kaynağı olarak kullanılmasının avantajları şu şekilde sıralanabilir.

- Veriler idari iş ve işlemler sırasında derlenmiş olduğundan, istatistik üretimi amaçlı olarak kullanımı ek bir maliyet getirmez.
- Hazır, düzenli (bazı durumlarda sürekli) güncel veri sağlar.
- Yeni bir araştırmanın cevaplayıcıya

getireceği yükü azaltır.

- Tarihsel veri sağlar.
- En küçük idari birim bazında bilgi sağlar.
- Araştırmalarda cevap vermeyen kişilerin bilgilerine ulaşma olanağı sağlar.
- Sadece veri elde etmeyi değil aynı zaman örneklem araştırmaları için kitle çerçevesinin belirlenebilmesini sağlar.

Resmi İstatistik Programı'nda yer alan ve idari kayıt verilerinden yararlanılarak istatistiki bilgi üretimi yapılan istatistikler şunlardır:

- Nüfus ve Demografik İstatistikler
- İşgücü Piyasası İstatistikleri
- Eğitim İstatistikleri
- Kültür ve Spor İstatistikleri
- Sağlık ve Sosyal Koruma İstatistikleri
- Suç, Adalet ve Seçim İstatistikleri
- Uluslararası Göç İstatistikleri
- Dış Ticaret İstatistikleri
- Ulaştırma ve Habercilik İstatistikleri
- Bitkisel Üretim, Hayvancılık ve Ormanlık İstatistikleri
- Enerji İstatistikleri

Bu çalışmada idari kayıtlardan üretilen verilerden yararlanarak Konya iline ait demografik bilgilere yer verilecektir.

2014 yılı İkametgah yerine göre doğum istatistiklerine bakıldığında ülkemizdeki doğumların %2,74'ü Konya ilinde gerçekleşmiştir. En fazla doğum sırasıyla İstanbul (240350), Ankara (76162) ve Şanlıurfa (62284) illerinde gerçekleşirken; 36670 doğum ile Konya 9. sırada bulunmaktadır.

İkametgah Yerine Göre Doğum Sayısı (2014)	Erkek	Kız	Toplam
Türkiye	687255	650249	1337504
İstanbul	123475	116875	240350
Ankara	38967	37195	76162
Şanlıurfa	32108	30176	62284
Konya	18951	17719	36670

İL ADI	Kaba Doğum Hızı, 2014
TÜRKİYE	17,3
Şanlıurfa	34,2
Şırnak	30,8
Ağrı	30,0
Konya	17,5

2014 yılı idari kayıtlardan üretilen istatistiki veriler kullanılarak hesaplanan Kaba Doğum Hızı (bir yılda doğan canlı bebek sayısının yıl ortası nüfusa bölünmesi ve 1000 ile çarpılmasıyla bulunan oran) rakamlarına göre ülkemizin kaba doğum hızı %17,3 olarak karşımıza çıkmaktadır. Kaba Doğum Hızı en fazla olan iller sırasıyla Şanlıurfa (%34,2), Şırnak (%30,8) ve Ağrı (%30,0)'dır. Konya ili %17,5'lik Kaba Doğum Hızı ile 26. sırada yer almaktadır.

2014 Yılı Ölüm İstatistiklerine göre ülkemizde gerçekleşen ölümlerin %2,77'si Konya ilinde gerçekleşmiştir. Konya ilinde en fazla ölüm sırasıyla Selçuklu (1988), Meram (1599), Karatay (1205) ilçelerinde gerçekleşirken en az ölüm sırasıyla Yalılıyüyük (16), Emirgazi (45) ve Halkapınar (46) ilçelerinde gerçekleşmiştir.

Cinsiyete Göre Ölümler (2014)	Erkek	Kız	Toplam
Türkiye	213231	176890	390121
Konya	5861	4934	10795

2014 yılı idari kayıtlardan üretilen istatistiki veriler kullanılarak hesaplanan Kaba Ölüm Hızı (bin kişi başına düşen ölüm sayısı) rakamlarına göre ülkemizin kaba doğum hızı %5,1 olarak karşımıza çıkmaktadır. Kaba Ölüm Hızı en fazla olan iller sırasıyla Kastamonu (%9,9), Sinop (%9,4) ve Çankırı (%8,5)'dir. Konya ili %5,2'lik Kaba Ölüm Hızı ile 52. sırada yer almaktadır.

İL ADI	Kaba Ölüm Hızı, 2014
TÜRKİYE	5,1
Kastamonu	9,9
Sinop	9,4
Çankırı	8,5
Konya	5,2

Evlenme (2014)	Toplam
Türkiye	599704
İstanbul	112141
Ankara	37130
İzmir	32054
Konya	16577

	İlk Evlenme Yaşı Erkek, 2014	İlk Evlenme Yaşı Kadın, 2014
Türkiye	26,9	23,7
Konya	25,4	22,4

2014 Yılı Evlenme İstatistiklerine göre ülkemizdeki evlenmelerin %2,76'sı Konya ilinde gerçekleşmiştir. En fazla evlenme sırasıyla İstanbul (112141), Ankara (37130) ve İzmir (32054) illerinde gerçekleşirken; 16577 evlenme ile Konya 8. sırada yer almaktadır. Erkek fertlerin ilk evlenme yaşı ülkemizde 26,9 iken Konya ilinde 25,4; Kadın fertlerin ilk evlenme yaşı ülkemizde 23,7 iken Konya ilinde 22,4 olarak karşımıza çıkmaktadır.

İL ADI	Kaba Evlenme Hızı, 2014
TÜRKİYE	7,80
Kilis	10,78
Adıyaman	9,97
Van	9,65
Konya	8,00

2014 yılı idari kayıtlardan üretilen istatistiki veriler kullanılarak hesaplanan Kaba Evlenme Hızı (bir yıl içinde gerçekleşen evlenmelerin o yılıki toplam nüfusa bölünerek 1000 ile çarpılması) rakamlarına göre ülkemizin kaba evlenme hızı %7,8 olarak karşımıza çıkmaktadır. Kaba Evlenme Hızı en fazla olan iller sırasıyla Kilis (%10,78), Adıyaman (%9,97) ve Van (%9,65)'dir. Konya ili %8'lik Kaba Evlenme Hızı ile 26. sırada yer almaktadır.

2014 Yılı Boşanma İstatistiklerine göre ülkemizdeki boşanmaların %2,68'i Konya ilinde gerçekleşmiştir. En fazla Boşanma sırasıyla İstanbul (28907), Ankara (11359) ve İzmir (11069) illerinde gerçekleşirken; 3507 boşanma ile Konya 8. sırada yer almaktadır.

Boşanma (2014)	Toplam
Türkiye	130913
İstanbul	28907
Ankara	11359
İzmir	11069
Konya	3507

2014 yılı idari kayıtlardan üretilen istatistiki veriler kullanılarak hesaplanan Kaba Boşanma Hızı (Belli bir yıl içinde her 1000 nüfus başına düşen boşanma sayısıdır) rakamlarına göre ülkemizin kaba boşanma hızı %1,70 olarak karşımıza çıkmaktadır. Kaba Boşanma Hızı en fazla olan iller sırasıyla Antalya (%2,87), İzmir (%2,72) ve Muğla (%2,53)'dir. Konya ili %8'lik Kaba Evlenme Hızı ile 26. sırada yer almaktadır. Konya ili %1,69'luk Kaba Boşanma Hızı ile 28. sırada yer almaktadır.

İL ADI	Kaba Boşanma Hızı, 2014
TÜRKİYE	1,70
Antalya	2,87
İzmir	2,72
Muğla	2,53
Konya	1,69

Evlilik Süresine Göre Boşanmalar, 2014	Konya	Türkiye
1 Yılda Az	189	4727
1 Yıl	412	13222
2 Yıl	291	10401
3 Yıl	259	8544
4 Yıl	228	7706
5 Yıl	199	7217
6 Yıl	186	6865
7 Yıl	185	6255
8 Yıl	156	5733
9 Yıl	147	5113
10 Yıl	131	4629
11 Yıl	95	3948
12 Yıl	91	3538
13 Yıl	79	3691
14 Yıl	79	3431
15 Yıl	74	3379
16 Yıl	75	3346
17 Yıl	73	3157
18 Yıl	49	2692
19 Yıl	48	2474
20 Yıl ve Daha Fazlası	458	20575
Bilinmeyen	3	270

2014 yılı Evlilik Süresine Göre Boşanma İstatistiklerine göre ülkemizde ve Konya ilinde en fazla boşanma 20 yıl ve daha fazla evli olan çiftlerin arasında gerçekleşmiştir.

2015 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verilerine göre Türkiye nüfusunun %2,7'si Konya ilinde ikamet etmektedir. En fazla nüfusa sahip iller sırasıyla İstanbul (14.657.434), Ankara (5.270.575) ve İzmir (4.168.415)'dir. Konya ili 2.130.544 nüfus ile 7. sırada yer almaktadır.

Nüfus (2015)	Toplam
Türkiye	78.741.053
İstanbul	14.657.434
Ankara	5.270.575
İzmir	4.168.415
Konya	2.130.544

Not: Bu makaledeki yorum ve görüşler hazırlayanın kendisine ait olup, Türkiye İstatistik Kurumu'nu bağlamaz.

HAZIR BETON KONYA

“Temel Sigortanız”

KONYA HAZIR BETON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Horozluhan Mh. Cihan Sk. No:15 42300 Selçuklu / KONYA | Tel : +90 (332) 346 03 69 - 70 | Fax: +90 (332) 346 16 12
www.konyahazirbeton.com.tr | konyahb@vicat.com.tr

Mehmet ÖZÇELİK
KTO Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

Türkiye Doğalgaz İhtiyacında Bağımlılıktan, Çeşitliliğe Ulaşabilecek Mi? LNG İthalatı Bir Çözüm mü? (2)

Türkiye'nin Doğalgaz İthalatı

Türkiye, ihtiyaç duyduğu doğalgazın neredeyse tamamına yakını ithal etmektedir. Bu ithalatın ise yaklaşık %85'ini 3 ülkeden Rusya, İran ve Azerbaycan'dan uzun dönemli alım anlaşmaları ve boru hatları vasıtasıyla gerçekleştirmektedir.

Tablo 4'te Türkiye'nin 2010-2015 yılları arasında gerçekleştirmiş olduğu boru gazı ve sıvılaştırılmış doğalgaz ithalat verileri yer almaktadır.

Tablo 4. 2010-2015 Yılları Arasında Doğalgaz İthalat Miktarları (Milyon Sm³)

	Rusya	İran	Azerbaycan	Cezayir	Nijerya	Diğer*	Toplam
2010	17.576	7.765	4.521	3.906	1.189	3.079	38.036
2011	25.406	8.190	3.806	4.156	1.248	1.069	43.874
2012	26.491	8.215	3.354	4.076	1.322	2.464	45.922
2013	26.212	8.730	4.245	3.917	1.274	892	45.269
2014	26.975	8.932	6.074	4.179	1.414	1.689	49.262
2015	24.891	7.826	6.168	3.915	1.421	2.486	46.710

Kaynak: EPDK

* LNG spot ithalatının yapıldığı ülkeleri temsil etmektedir.

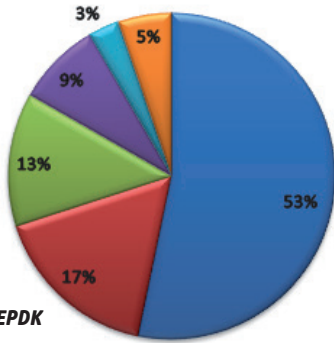
Tablo 5. 2015 Yılında Türkiye'nin Doğal Gaz İthalatı (Milyon Sm3)

Gazın Türü	Ülke	Miktar	Toplam Miktar
Boru Gazı	Rusya	24.891,61	38.886,64
	İran	7.826,35	
	Azerbaycan	6.168,68	
LNG	Cezayir	3.915,87	7.824,25
	Nijerya	1.421,80	
	Diğer*	2.486,58	
Toplam		46.710,89	

Kaynak: EPDK

Ülkemizin, doğalgazda önemli ölçüde ithalata ve ithalatta da büyük ölçüde Rusya'ya bağımlılığı söz konusudur. Spot LNG ithalatının artmasıyla birlikte Rusya'dan yapılan ithalat payının 2014 yılına oranla azaldığı görülmektedir.

Grafik 5. 2015 Yılında Türkiye'nin Doğalgaz İthalatının Ülkelere Göre Dağılımı (%)

Kaynak: EPDK

■ Rusya ■ İran ■ Azerbaycan ■ Cezayir ■ Nijerya ■ Diğer*

Tablo 6. 2012-2015 Yılları Aylık Doğal Gaz İthalatının Karşılaştırılması (Milyon Sm3)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
2012	4.783,60	4.202,65	4.645,52	3.248,44	3.198,17	3.202,72	3.698,37	3.365,72	3.746,61	3.213,49	4.025,00	4.592,42	45.922,71
2013	4.536,21	4.095,23	3.889,33	3.447,54	3.512,94	3.143,21	3.404,38	3.268,74	3.526,97	3.545,24	3.936,82	4.962,36	45.268,98
2014	4.791,87	4.219,70	4.535,44	4.114,91	3.881,93	3.301,27	3.689,75	3.828,66	3.894,04	3.442,02	4.558,66	5.004,02	49.262,28
2015	4.997,80	4.634,50	4.277,50	3.572,83	3.332,88	3.201,40	3.325,49	3.741,33	3.684,66	3.745,98	4.571,50	5.341,20	46.710,89

Tablo 7. Aralık 2014 ve Aralık 2015 Dönemlerindeki Doğal Gaz İthalat Miktarlarının Doğal Gazın İthal Edildiği Ülkelere Göre Karşılaştırılması (Milyon Sm3)

İthal Edilen Ülke	2014 Aralık		2015 Aralık		Değişim (%)
	Miktar	Pay (%)	Miktar	Pay (%)	
Azerbaycan	586,92	11,73	594,34	11,13	1,26
Cezayir	393,37	7,86	398,50	7,46	1,30
İran	884,77	17,68	872,16	16,33	-1,43
İspanya	169,30	3,38	-	-	-100,00
Katar	262,07	5,24	216,63	4,06	-17,34
Nijerya	177,68	3,55	350,47	6,56	97,25
Norveç	-	-	88,73	1,66	100,00
Rusya	2.529,91	50,56	2.820,37	52,80	11,48
Genel Toplam	5.004,02	100,00	5.341,20	100,00	6,74

Tablo 8. Ocak 2015 ve Ocak 2016 Dönemlerindeki Doğal Gaz İthalat Miktarlarının Doğal Gazın İthal Edildiği Ülkelere Göre Karşılaştırılması (Milyon Sm3)

İthal Edilen Ülke	2015 Ocak		2016 Ocak		Değişim (%)
	Miktar	Pay (%)	Miktar	Pay (%)	
ABD	-	-	83,04	1,54	100,00
Azerbaycan	577,36	11,55	594,46	11,02	2,96
Belçika	82,61	1,65	-	-	-100,00
Cezayir	314,59	6,29	468,50	8,69	48,93
İran	810,26	16,21	852,88	15,81	5,26
İspanya	84,80	1,70	-	-	-100,00
Katar	261,56	5,23	437,25	8,11	67,17
Nijerya	86,30	1,73	171,21	3,17	98,39
Norveç	90,98	1,82	-	-	-100,00
Rusya	2.689,33	53,81	2.785,60	51,65	3,58
Genel Toplam	4.997,80	100,00	5.392,94	100,00	7,91

Sonuç

Türkiye'ye doğalgaz dört boru hattı vasıtasıyla taşınmakta olup Batı Hattı ve Mavi Akım, Rusya tarafından kontrol edilmektedir. Diğer iki hat ise Azerbaycan ve İran hatlarıdır. Toplam kapasitesi 46,6 milyar metreküp olan bu hatların, 30 milyar metreküpünü yani yaklaşık olarak yüzde 64'ünü Rusya kontrol etmektedir. Doğal olarak Türkiye doğalgaz ithalatında Rusya'ya bağlı olduğu kadar, doğalgaz ithalat altyapısında da Rusya'ya bağlıdır.

Bu durumdan Türkiye'nin kurtulması için en önemli çözüm TANAP projesidir. Azerbaycan gazını Türkiye üzerinden Avrupa'ya iletecek olan TANAP projesinin 2018 yılında tamamlanması beklenmektedir. Taşıyacağı kapasite ise 2018 yılı için 18, 2023 yılı için 23 ve 2026 yılı için 31 milyar metreküptür.

Sıvılaştırılmış Doğalgaz (LNG) Türkiye Açısından Bir Çözüm Mü? Türkiye Cezayir ve Nijerya'dan uzun süreli kontratlı olarak, Katar gibi bazı ülkelere ise spot olarak LNG ithal etmektedir. 2015 yılı verileri dâhilinde, sıvılaştırılmış doğalgazın (LNG) Türkiye'nin toplam doğalgaz ithali içerisindeki payı yüzde 16,75'dir. Doğal olarak bu oran, Türkiye'nin Rusya'dan ithal ettiği doğalgazın yaklaşık olarak %31'ine tekabül etmektedir. 2014 yılında bu oran yaklaşık olarak %25 seviyelerinde gerçekleşmiştir. Yine 2014 yılında LNG ithalatının toplam doğalgaz ithalatı içerisindeki payı %14,78 olarak gerçekleşmiş olup, Türkiye 2015 yılında yaklaşık % 2 oranında LNG ithalatını arttırmıştır.

Türkiye açısından LNG'nin çözüm oluşturabilmesi için, LNG terminallerine tankerlerle gelen sıvı gazı depolama ve yeniden gazlaştırma kapasitesi önem kazanmaktadır. BOTAŞ tarafından

işletilen Marmara Ereğlisi LNG terminali ve Ege Gaz tarafından işletilen Aliağa LNG terminali, Türkiye'nin sahip olduğu 2 LNG terminalidir. Marmara Ereğlisi terminalinin 3x85,000 metre küplük sıvı depolama kapasitesi ve saatte 917,000 m³ çıkış kapasitesi (günde 22,1 Mn m³ ya da yılda 8 milyar m³) bulunmaktadır. İzmir'in hemen kuzeyinde Aliağa'da özel bir şirket olan EgeGaz tarafından işletilen Aliağa LNG depolama ve yeniden gaz doldurma terminali ise 2x140,000 metre küp sıvı depolama kapasitesi ve saatte 685,000 metre küplük (6 milyar metreküp/yıl) çıkış kapasitesine sahiptir. Doğal olarak Türkiye'nin toplam LNG depolama kapasitesinin yaklaşık olarak 14 milyar metreküp/yıl olduğu ele alınırsa, bu rakamlar Rusya'dan 2015 yılında ithal edilen doğalgazın yaklaşık olarak %56'sına karşılık gelmektedir.

Türkiye Rusya'dan ithal ettiği doğalgaza karşın ekonomik ve siyasi güvenliği açısından alternatif kaynaklara yönelmek mecburiyetindedir. LNG ithalatı, Türkiye açısından bir çözüm getirebilir. Ancak Türkiye'nin LNG terminali sayısını ve kapasitesini artırması gerekmektedir. Böylece Katar gibi ülkelere daha çok LNG ithal edip, depolayabilecektir. Diğer yandan TANAP projesinin, en kısa sürede tamamlanması gerekmektedir. Böylelikle Azerbaycan'dan daha fazla doğalgaz ithalatı gerçekleşmiş olacaktır. Son olarak Azerbaycan ve Katar dışında da alternatif ülkelere, Türkiye'nin yönelmesi gerekmektedir.

Kaynakça

www.epdk.org.tr

<http://www.naturalgaseurope.com/turkey-works-on-plan-to-reduce-energy-dependence-on-russia-27017>

İLAÇ VE ECZACILIK ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ

İlaç ve eczacılık ürünleri sanayi, Standart Uluslararası Ticari Sınıflandırmaya (SITC) göre 541. bölümde, Armonize Sisteme göre ise 29. ve 30. fasıllarda tanımlanmaktadır. Buna göre; sektör kapsamında yer alan ürünler; provitamin ve vitaminler, hormonlar ve türevleri, glikoziler, bitkisel alkaloidler, antibiyotikler, tedavide kullanılan organlar, kan, serum ve aşılarda, ilaçlar, gaz bezleri ve steril malzemeler olarak sayılabilir. İlaç sektörü, beşeri ve veteriner hekimlikte tedavi edici, koruyucu ve tanı amaçlı olarak kullanılan sentetik, bitkisel, hayvansal ve biyolojik kaynaklı kimyasal maddeleri farmasötik teknolojiye uygun olarak üreterek tedaviye sunan bir sanayi dalıdır.

Dünya Üretimi

İlaç sanayi, en yüksek katma değer sağlayan sektörlerin arasında yer almaktadır. Dünya ilaç sektörü son yıllarda hızlı bir büyüme süreci içerisine girmiştir. Demografik değişim, ortalama yaşam süresinin artışı, hastalık paternlerindeki değişimler, sosyal küreselleşme, sağlık hizmetlerine erişimdeki anlamlı artış ve sosyal devlet olgusunun doğuşu dünya ilaç sektörünün büyümesinde önemli rol oynamıştır. IMS verilerine göre sektör, 2014 yılında 1,03 trilyon ABD dolarlık (sabit dolar fiyatı) toplam pazar hacmine ulaşmış olup, dünya ilaç pazarının %95'ine uluslararası alanda faaliyet gösteren şirketler sahip bulunmaktadır. Gelişmiş ülkelerdeki yoğun tüketim yine gelişmiş ülkelerdeki üretimle karşılanmaktadır. Avrupa İlaç Endüstrileri ve Birlikleri Federasyonu (EFPIA) verilerine göre, 2014 yılında dünya ilaç satışlarının %39,5'ini Kuzey Amerika (ABD ve Kanada), %23,6'sını ise Avrupa

oluşturmaktadır. Dünyadaki toplam Ar-Ge harcamalarının %14,4'ü ilaç sektörü tarafından gerçekleştirilmektedir. İlaç Ar-Ge harcamaları uzun süreç ve yüksek maliyet gerektirmektedir. Bir molekülün beşeri ilaca dönüşmesi ortalama 10-15 yılı bulabilmekte ve yüksek yatırım tutarları gerektirmektedir. Bölgelere dayalı toplam dünya ilaç pazarı 5 yıllık bileşik büyüme rakamlarına bakıldığında, 2007-2011 yılları arasında Çin en fazla büyüme oranına sahip ülke olup, 2012-2016 yılları arasındaki dönemde ise bu oranın en fazla artacağı ülkelerin Çin, Brezilya, Hindistan ve Rusya olacağı öngörülmektedir.

Dünya Ticareti

Dünya ilaç ihracatı, 2014 yılında bir önceki yıla oranla % 4,5 artış kaydederek 539 Milyar ABD Doları değerinde gerçekleşmiştir. GTİP bazında incelendiğinde ilaç sektöründeki en önemli kalemin, 3004 GTİP numaralı perakende hale getirilmiş ilaçlar olduğu görülmektedir. Bu ürünü, 3002 GTİP numaralı tedavide kullanılan kanlar serumlar aşılarda ile hormonlar vb. öncelikle kullanılan türevleri takip etmektedir (Tablo 1).

Dünya ilaç ithalatı ise, 2014 yılında bir önceki yıla oranla %4,3 artışla 560,2 Milyar ABD Doları değerinde gerçekleşmiştir. GTİP bazında incelendiğinde; ilaç sektöründeki en önemli kalemin, ihracatta olduğu gibi, 3004 GTİP numaralı perakende hale getirilmiş ilaçlar olduğu görülmektedir. Bu ürünü, 3002 GTİP numaralı tedavide kullanılan kanlar serumlar aşılarda ile hormonlar vb. öncelikle kullanılan türevleri takip etmektedir (Tablo 2).

Tablo 1. Dünya İlaç ve Eczacılık Sektörü İhracatı (1000 ABD \$)

GTİP	İlaçlar	2012	2013	2014	2013-2014 Değişim (%)	2014 Pay (%)
2936	Provitamin ve vitaminler	5.067.976	4.859.611	5.235.323	7,73%	0,97%
2937	Hormonlar vb öncelikle kullanılan türevleri	17.598.358	16.456.042	17.492.380	6,30%	3,25%
2938	Glikoziler vb tuzları esterleri eterleri ve diğer türevleri	986.638	1.101.166	1.788.044	62,38%	0,33%
2939	Bitkisel alkaloidler vb tuzları esterleri eterleri ve diğer türevleri	2.137.644	2.240.183	2.002.924	-10,59%	0,37%
2941	Antibiyotikler	11.945.966	12.076.436	11.036.775	-8,61%	2,05%
3001	Tedavide kullanılan guddeler ve diğer organlar	5.709.696	5.187.462	4.758.070	-8,28%	0,88%
3002	Tedavide kullanılan kanlar serumlar aşılarda ve diğer	97.778.788	113.819.850	125.333.580	10,12%	23,25%
3003	Tedavide kullanılan dozlandırılmamış veya perakende hale getirilmemiş ilaçlar	11.749.888	12.921.226	10.395.229	-19,55%	1,93%
3004	Perakende hale getirilmiş ilaçlar	315.037.988	324.466.914	337.898.678	4,14%	62,69%
3005	Tıpta cerrahide dışılıkta kullanılan gaz bezleri bandajlar vb.maddeler	6.500.769	7.105.358	7.289.499	2,59%	1,35%
3006	Cerrahide kullanılan steril malzemeler	15.233.612	15.781.296	15.801.294	0,13%	2,93%
	Toplam	489.747.323	516.015.544	539.031.796	4,46%	100,00%

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap

Tablo 2. Dünya İlaç ve Eczacılık Sektörü İthalatı (1000 ABD \$)

GTİP	İlaçlar	2012	2013	2014	2013-2014 Değişim (%)	2014 Pay (%)
2936	Provitamin ve vitaminler	6.804.250	6.364.134	6.468.008	1,63%	1,15%
2937	Hormonlar vb öncelikle kullanılan türevleri	15.906.926	17.528.585	18.378.092	4,85%	3,28%
2938	Glikoziler vb tuzları esterleri eterleri ve diğer türevleri	897.801	942.386	1.066.624	13,18%	0,19%
2939	Bitkisel alkaloidler vb tuzları esterleri eterleri ve diğer türevleri	2.199.033	2.360.840	2.163.153	-8,37%	0,39%
2941	Antibiyotikler	13.959.874	13.544.566	12.594.111	-7,02%	2,25%
3001	Tedavide kullanılan guddeler ve diğer organlar	4.874.091	4.346.105	4.161.630	-4,24%	0,74%
3002	Tedavide kullanılan kanlar serumlar aşılarda ve diğer	99.430.327	110.937.042	125.969.482	13,55%	22,49%
3003	Tedavide kullanılan dozlandırılmamış veya perakende hale getirilmemiş ilaçlar	10.939.329	10.427.980	9.023.615	-13,47%	1,61%
3004	Perakende hale getirilmiş ilaçlar	339.881.137	348.490.535	357.934.405	2,71%	63,89%
3005	Tıpta cerrahide dışılıkta kullanılan gaz bezleri bandajlar vb.maddeler	6.766.394	7.274.233	7.543.266	3,70%	1,35%
3006	Cerrahide kullanılan steril malzemeler	13.948.201	14.834.673	14.917.513	0,56%	2,66%
	Toplam	515.607.363	537.051.079	560.219.899	4,31%	100,00%

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap

Tablo 3. Başlıca Dünya İlaç ve Eczacılık Ürünleri İhracatçısı Ülkeler Değer

GTİP	İhracatçı Ülkeler	Değer (1.000 \$)			2013-2014 Değişim (%)	2014 Pay (%)
		2012	2013	2014		
1	Almanya	69.036.077	75.453.544	80.214.949	6,31%	14,88%
2	İsviçre	58.872.956	62.386.386	67.172.948	7,67%	12,46%
3	Belçika	46.979.412	53.476.123	53.087.936	-0,73%	9,85%
4	ABD	44.767.836	44.355.825	48.686.588	9,76%	9,03%
5	Fransa	35.665.883	37.828.446	35.888.460	-5,13%	6,66%
6	İngiltere	36.551.212	33.024.042	34.641.750	4,90%	6,43%
7	İrlanda	31.529.857	28.690.938	29.564.356	3,04%	5,48%
8	İtalya	21.294.235	24.931.194	26.497.262	6,28%	4,92%
9	Hollanda	18.024.999	23.865.031	26.395.879	10,60%	4,90%
10	İspanya	12.731.044	13.794.569	13.447.255	-2,52%	2,49%
11	ÇHC	11.936.101	12.320.373	13.378.635	8,59%	2,48%
12	Hindistan	10.892.560	13.250.153	13.040.782	-1,58%	2,42%
13	Avusturya	9.300.348	9.998.069	11.258.979	12,61%	2,09%
14	İsveç	8.462.611	8.617.756	8.623.839	0,07%	1,60%
15	Singapur	9.131.290	7.905.935	8.218.504	3,95%	1,52%
36	Türkiye	720.107	817.663	856.165	4,71%	0,16%
	Liste Toplamı	425.896.528	450.716.047	470.974.287	4,49%	87,37%
	Dünya Toplamı	489.747.323	516.015.544	539.031.796	4,46%	100,00%

Kaynak: ITC Trade Map

Dünya ilaç üretiminde olduğu gibi ihracat ve ithalatında da önde gelen ülkeler; AB ülkeleri ve ABD'dir. 2014 yılında Dünya ilaç ihracatında önde gelen ülkeler; 2013 yılında da olduğu gibi Almanya, İsviçre, Belçika, ABD, Fransa ve İngiltere'dir. Türkiye, bu sıralamada toplam ihracattan aldığı %0,1 oranındaki pay ile 36. sırada gelmektedir. Gelişmekte olan ülkeler arasında bulunan ve 2013 yılı sıralamasında 11. sırada yer alan ve ilaç üretim ve ihracatında önemli bir global aktör konumuna gel Hindistan, 2014 yılında bir önceki yıla göre %1,5 azalış göstererek 12. sıraya gerilemiştir.(Tablo 3).

2014 yılında dünya ilaç ithalatında önde gelen ülkeler ise; ABD, Almanya, Belçika, İngiltere, Fransa ve İsviçre olmuştur. Bu ülkeler genellikle birbirlerinden ithalat yapmaktadır ve gelişmekte olan ülkelere yaptıkları ithalat düşük miktarlarda olmaktadır. Ayrıca, ilaç sektörünün gelişmiş olduğu ülkelerde de ilaç ve ilaç hammaddesi ithalatı yapılmaktadır. Türkiye, dünya ilaç ithalatçısı ülkeler sıralamasında, %0,85 oranındaki payı ile 21. sırada gelmektedir. (Tablo 4).

Türkiye İlaç ve Eczacılık Ürünleri Sektörü

Türkiye, üretim standartları, teknolojisi ve kapasitesi itibarı ile oldukça gelişmiş bir ilaç sanayiine sahiptir. İlaç sanayi; önemli miktar ve çeşitlilikle üretim ve ihracat imkanına sahip, katma değeri yüksek olan sektörlerimizden biridir. İnsan yaşamını doğrudan etkileyen sağlık ve tedavi hizmetleri sunması ve yüksek düzeyde Ar-Ge faaliyetleri nedeniyle ilaç endüstrisi stratejik bir sektör olarak tanımlanmaktadır. Ülkemizde ilaç endüstrisinin önemi giderek artmakta ve Türkiye ilaç sektörü hem dünyadaki gelişmelere paralel olarak hem de sağlıkta dönüşüm planı çerçevesinde değişmektedir. Türkiye ilaç sanayi, çok özel üretim teknolojisi gerektiren ürünler (biyoteknoloji vb.) dışında her türlü ürünü üretebilecek teknolojik düzeye ulaşmıştır. Dünya Sağlık Örgütü tarafından belirlenen ve 1984 yılından itibaren yürürlüğe giren "İyi Üretim Uygulamaları" (Good Manufacturing practices-GMP) çerçevesinde gerekli yatırımları yaparak teknolojik alt yapısını güçlendirmiş, AB ülkeleri ile kıyaslanabilir bir teknolojik düzeye ulaşmıştır. Diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de uluslararası norm ve standartlar uygulanmakta olup, ilaç üretim tesisleri Sağlık Bakanlığı'nca sıkı biçimde

Tablo 4. Başlıca Dünya İlaç ve Eczacılık Ürünleri İthalatçısı Ülkeler

GTİP	İthalatçı Ülkeler	Değer (1.000 \$)			2013-2014 Değişim (%)	2014 Pay (%)
		2012	2013	2014		
1	ABD	68.886.685	66.799.466	76.166.099	14,02%	13,60%
2	Almanya	46.106.445	46.883.379	50.701.511	8,14%	9,05%
3	Belçika	38.015.110	44.945.550	42.679.490	-5,04%	7,62%
4	İngiltere	28.144.988	28.810.711	34.912.772	21,18%	6,23%
5	Fransa	29.959.660	29.805.333	32.577.495	9,30%	5,82%
6	İsviçre	21.808.393	23.892.752	25.271.747	5,77%	4,51%
7	İtalya	24.003.782	24.953.175	24.650.132	-1,21%	4,40%
8	Japonya	24.312.182	21.881.607	20.930.500	-4,35%	3,74%
9	ÇHC	13.886.101	16.216.230	19.095.551	17,76%	3,41%
10	Hollanda	14.671.680	17.723.808	17.001.313	-4,08%	3,03%
11	İspanya	14.937.493	15.083.958	15.836.853	4,99%	2,83%
12	Kanada	12.938.376	12.782.066	13.352.823	4,47%	2,38%
13	Rusya	13.646.201	14.983.207	13.041.598	-12,96%	2,33%
14	Avusturya	8.135.440	8.941.918	9.641.182	7,82%	1,72%
15	Avustralya	10.774.417	9.858.083	8.961.215	-9,10%	1,60%
21	Türkiye	4.353.518	4.497.958	4.743.418	5,46%	0,85%
	Liste Toplamı	374.580.471	388.059.201	409.563.699	5,54%	73,11%
	Dünya Toplamı	515.607.363	537.051.079	560.219.899	4,31%	100,00%

Kaynak: ITC Trade Map

Tablo 5. İlaç Sektörü İhracatımız

GRİP	Ürün	Değer (1.000 \$)			2013-2014 Değişim (%)	2014 Pay (%)
		2012 (\$)	2013 (\$)	2014 (\$)		
2936	Provitaminler ve Vitaminler	1.578	2.268	3.353	47,84%	0,39%
2937	Hormonlar, vb. Öncelikle Hormon Olarak Kullanılan Türevleri	201	258	844	227,13%	0,10%
2938	Glikozitler vb. Tuzları, Esterleri, Eterleri ve Diğer Türevleri	5	700	1.400	100,00%	0,16%
2939	Bitkisel Alkaloidler vb. Tuzları, Esterleri, Eterleri ve Diğer Türevleri	50.779	44.727	34.788	-22,22%	4,06%
2941	Antibiyotikler	5.743	15.625	9.228	-40,94%	1,08%
3001	Tedavide Kullanılan Guddeler ve Diğer Organlar; Heparin	685	439	800	82,23%	0,09%
3002	İnsan ve Hayvan Kanı, Serum, Aşı, Toksin Vb. Ürünler	36.224	12.956	124.245	858,98%	14,51%
3003	Tedavide/Korunmada Kullanılmak Üzere Karıştırılmış İlaçlar (Dozsuz)	6.581	8.965	6.306	-29,66%	0,74%
3004	Tedavide/Korunmada Kullanılmak Üzere Hazırlanan İlaçlar (Dozlandırılmış)	581.285	687.304	628.420	-8,57%	73,40%
3005	Tıpta, Cerrahide, Dişçilikte/ Veterinerlikte Kullanılan Pamuk, Sargılar vs.	27.063	30.432	29.021	-4,64%	3,39%
3006	Tarifenin Başka Yerinde Yer Almayan Eczacılık Eşyası ve Müstahzarları	9.963	13.989	17.760	26,96%	2,07%
	Genel Toplam	720.107	817.663	856.165	4,71%	100,00%

Kaynak: ITC Trade Map

denetlenmektedir. Türkiye toplam ilaç pazarı 2010-2014 yılları arasında yıllık ortalama %2,15 oranında büyümüşür. 2014 yılında bir önceki yıla göre %8,8 oranında büyüme göstermiş ve üretici fiyatlarıyla 14,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Kutu bazında ise pazar, bir önceki yıla göre %2,7'lik büyüme göstermiştir. Ülkemiz ilaç sektörü, uzun yıllara dayanan uluslararası kalite standartlarında üretim yapma deneyimine sahip olup, kaliteli insan gücü ve yüksek teknolojisi ile gelişmiş ülkelerle rekabet edebilecek potansiyeli olan ürünler, Avrupa Birliği (AB), Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT), Kuzey Afrika ve Ortadoğu ülkeleri başta olmak üzere 170 ülkeye ihraç edilmektedir. Sağlık Bakanlığı verilerine göre, ülkemizde ilaç sektöründe yaklaşık 300 firma faaliyet göstermekte olup, ilaç üreticisi konumunda olan firmaların dağılım şu şekildedir: Ülkemizde; 77 ilaç üretim tesisi (17'si yabancı sermayeli) ve 71 üretici firma (15'i yabancı) ile 12 hammadde üretim tesisi (6'sı yabancı) ve 10 hammadde üreten firma (4'ü yabancı) bulunmaktadır. Söz konusu tesislerde yaklaşık 30.000 kişi istihdam edilmekte ve yaklaşık 3.100 çeşit ilaç üretilmektedir. Ülkemizdeki yabancı sermayeli firmaların 15'i üretimlerini kendi tesislerinde yapmaktadır. Sektörde, ileri teknolojiye uyum sağlayacak yüksek eğitim görmüş personel istihdamı ve buna bağlı olarak teknik bilgi düzeyi giderek artmaktadır. Sağlık Bakanlığı 2013 yılı Kasım ayı verilerine göre Türkiye ilaç pazarında satışı olan toplam kayıtlı ilaç çeşidi 18.981 olup, satışı olan toplam ürün sayısı 1.871.469.389'dur. IMS (Intercontinental Marketing Services) verilerine göre Türkiye; Çin, Brezilya, Meksika, G.Kore, Hindistan ve Rusya ile birlikte gelişmekte olan 7 pazardan biri olarak değerlendirilmekte olup, 2013 yılında dünya ilaç pazarında ise 18. sırada yer almıştır. 2018 yılında Türkiye'nin dünya ilaç pazarının 16. sırasında yer alacağı öngörülmektedir.

2013 yılında kişi başına ilaç tüketimi Türkiye'de 174,9 TL iken; 2014 yılında kişi başına ilaç tüketimi %7,4 oranında artarak yaklaşık 187,9 TL olmuştur. Türkiye'de kutu bazında kişi başı ilaç tüketimi 2014 yılında bir önceki yıla göre %1,7 oranında artarak 23,5 kutu olarak gerçekleşmiştir (TÜİK, IMS, İEİS). Tedavi gruplarına göre ilaç tüketiminde Onkoloji ürünleri değer bazında, Antiromatizmal ilaçlar ise kutu bazında ilk sırada yer almaktadır. 2014 yılı itibarıyla Türkiye'de kullanılan ilaçların kutu bazında yaklaşık %73,5'i, değer bazında ise %41,9'u ülkemizde üretilmektedir. Ancak, bazı ilaçlar,

ileri teknoloji gerektirdiği için yalnızca dünyadaki belirli merkezlerde üretilmektedir. Ayrıca, ülkemizde tüketimi az olan ve üretimi ekonomik olmayan bazı ilaçların üretimi de yapılmamaktadır. 2014 yılında Türkiye ilaç pazarındaki pazar payları incelendiğinde, Abdi İbrahim, Novartis, Pfizer, Sanofi ve Bayer gibi firmaların sektörün önde gelen firmalar olduğu görülmektedir.

Son yıllarda pazara verilen ilaçların %20'si biyoteknoloji ürünleridir. 2010 yılında dünya çapında 830 milyar ABD doları olan tüm ilaç satışları içinde dünya ilaç piyasasının %14'ünü oluşturan biyolojik ilaçların satışları 116 milyar ABD dolarıdır. Bu toplam içinde biyobenzerlerin tutarı 380 milyon ABD dolarıdır. Biyolojik ilaçların yaklaşık 2/3'ü rekombinant proteinler, 1/3'ü ise antikordardır. Biyolojik ilaçların piyasa büyüklüğü, 2000- 2010 döneminde 3 katına çıkmıştır. Ülkemizde ise IMS verilerine göre, 2013 yılında biyoteknolojik ürünlerin reçeteli pazar içindeki payı değer bazında %14,5 ve biyobenzer ürünlerin reçeteli Pazar içindeki payı %0,3'tür. İlaç sektörünün 2013 yılı sonu itibarıyla küresel Ar-Ge harcamaları yaklaşık 137 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun yanı sıra, 2013 yılında Türkiye'de "Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı" sektöründeki Ar-Ge harcaması bir önceki yıla göre %9,82 oranında büyüyerek yaklaşık 210 milyon TL düzeyine ulaşmıştır. İlaç sektörü Ar-Ge harcamalarının imalat sektörü toplam Ar-Ge harcamaları içindeki payı %5,82'dir.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Abdi İbrahim, Bilim İlaç, Zentiva, Deva Holding, Mustafa Nevzat, Koçak Farma, Sanovel İlaç, Nobel İlaç, Pharmactive İlaç ve VSY Biyoteknoloji ve İlaç Sanayi olmak üzere 10 ilaç firmasına Ar-Ge merkezi kurma onayı verilmiştir. Temmuz 2015 itibarıyla ilaç Ar-Ge merkezlerinin, toplam Ar-Ge merkezi (196 adet) içerisindeki payı %5,1'dir. Ülkemizde ulusal ve uluslararası ilaç firmaları aktif olarak klinik araştırma faaliyetlerinde bulunmaktadır. Klinik araştırmalar ile ilgili 19 Ağustos 2011 tarihli ve 28030 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Sağlık Bakanlığı Klinik Araştırmalar Hakkında Yönetmeliği, Uluslararası İyi Klinik Uygulamaları İlkeleri, Avrupa Birliği Direktiflerine uyumlu olarak hazırlanmıştır. Ağustos 2015 itibarıyla Türkiye klinik araştırma sayısı (1.957 adet) bakımından dünyada 31'inci, Avrupa'da ise 17'inci sırada yer almış ve dünya klinik araştırma sayısı toplamı (adet) içerisindeki payı %0,99 olmuştur.

Türkiye’de Dış Ticaret

Koruma altındaki ürünler, ileri teknoloji gerektiren ilaçlar ile Türkiye’de üretimi ekonomik olmayan ve tüketimi az olan ilaçlar genellikle ithal edilmektedir. Türkiye’de çoğunlukla yen ve ileri teknoloji gerektiren preparatlar, bazı aşular, kan ürünleri, bazı değiştirilmiş salım sistemine sahip olan ilaçlar, insülin ve kanser ilaçları gibi birçok tedavi grubundan ilaç ithalatı yapılmaktadır. İlaç endüstrisi gelişmiş ülkeler de dâhil olmak üzere, bütün ülkelerde, ilaç ve ilaç hammaddesi ithalatı yapılmaktadır. İlaç sektörü için önemli olan ithalat miktarı değil, ihracatın sektör kapasitesinin gerisinde kalması ve dış ticaret dengesinin ithalat lehine olmasıdır.

İhracat

İlaç ve eczacılık ürünleri 2014 yılı ihracatımızda ilk sırada 628,4 milyon ABD doları ile tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış) (GTP:3004) yer almaktadır. Bu ürün grubunu insan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler (GTP: 3002) ile tıpta, cerrahide, dişçilikte/ veterinerlikte kullanılan pamuk, sargılar vs. (GTP: 3005) takip etmektedir. 2014 yılında ihracatımız önceki yıla göre %4,7 oranında artarak yaklaşık 856 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Ülkemizin 2014 yılı ilaç ihracatında ilk sırayı G. Kore almaktadır. İsviçre, Almanya, Irak, İran, Rusya ve ABD diğer kayda değer ihracat pazarlarımızdır. Irak’a yönelik önemli miktarda gerçekleştirilen kayıtsız ilaç ihracatı da göz önüne alındığında, ülkemizin potansiyeli en yüksek pazarlarından birisinin Irak olduğu düşünülmektedir (Tablo 6).

İthalat

İlaç ve diğer eczacılık ürünleri ithalatı 2014 yılında önceki yıla oranla %5,4 oranında artış göstermiş ve 4,7 milyar ABD doları seviyesine yükselmiştir. Söz konusu sektör ihracatında olduğu gibi ithalatın da önemli bir kısmını perakende haline getirilmiş ilaçlar (GTP: 3004) oluşturmaktadır (Tablo 7).

İlaç sektörü 2014 yılı ithalatımızda ilk sırada Almanya, ABD, Fransa, İsviçre ve İtalya yer almaktadır. TİM 2023 İhracat Stratejisi kapsamında İlaç ve Eczacılık ürünleri sektörünün 2023 yılı hedefi 3,3 Milyar ABD Doları olarak belirlenmiştir. 2014-2018 yıllarını kapsayan Onuncu Kalkınma Planında belirlenmiş olan, 25 adet öncelikli dönüşüm programlarından biri de “Sağlık Endüstrilerinde Yapısal Dönüşüm Programı”dır. Bu programla yüksek katma değerli ürün üretebilen, küresel pazarlara ürün ve hizmet sunabilen ve yurtiçi ilaç ve tıbbi cihaz ihtiyacının daha büyük bir kısmını karşılayabilen bir üretim yapısına geçilmesi amaçlanmaktadır. Öte yandan, ilaç ve Eczacılık sektörü kapsamında ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri, İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri (İMMİB) Genel Sekreterliği ile Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) Genel Sekreterliği’dir.

Kaynaklar

- T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (<http://www.sanayi.gov.tr>)
- International Trade Center (ITC), Trade-Map (<http://www.trademapp.org>)
- IMS Health Market Insights (<http://www.imshealth.com>)
- İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (<http://www.ieis.org.tr>)
- http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/ihracat/sektorler?_adf.ctrl-state=tddj4lztv_1059&_afLoop=79510059287827#!

Tablo 6. Ülkelere Göre İlaç Sektörü İhracatımız

Sıra	Ülkeler	Değer (1.000 \$)			2013-2014 Değişim (%)	2014 Pay (%)
		2012	2013	2014		
1	Güney Kore	48.263	30.610	110.255	260,19%	12,88%
2	İsviçre	43.980	63.345	59.938	-5,38%	7,00%
3	Almanya	68.886	64.192	56.746	-11,60%	6,63%
4	Irak	54.752	74.654	50.916	-31,80%	5,95%
5	Serbest Bölgeler	16.224	25.847	47.191	82,58%	5,51%
6	İran	44.681	87.333	45.019	-48,45%	5,26%
7	Rusya	16.094	17.896	32.347	80,75%	3,78%
8	ABD	40.706	32.811	31.651	-3,54%	3,70%
9	Azerbaycan	23.436	30.402	30.795	1,29%	3,60%
10	İngiltere	17.142	18.227	20.446	12,17%	2,39%
11	Özbekistan	6.560	11.003	19.668	78,75%	2,30%
12	Slovenya	19.908	19.030	17.852	-6,19%	2,09%
13	Romanya	7.511	13.039	15.724	20,59%	1,84%
14	Singapur	11.793	12.880	14.452	12,20%	1,69%
15	Gürcistan	6.629	8.912	13.872	55,66%	1,62%
16	Suriye	647	1.950	13.520	593,33%	1,58%
17	Libya	17.382	14.220	12.599	-11,40%	1,47%
18	Sırbistan	8.229	8.526	12.264	43,84%	1,43%
19	Moldova	7.953	12.166	11.690	-3,91%	1,37%
20	Ürdün	8.765	7.518	11.028	46,69%	1,29%
	Liste Toplamı	469.541	554.561	627.973	13,24%	73,35%
	Genel Toplam	720.107	817.663	856.165	4,71%	100,00%

Kaynak: ITC Trade Map

Tablo 7. İlaç Sektörü İthalatımız

GTİP	Ürün	Değer (1.000 \$)			2013-2014 Değişim (%)	2014 Pay (%)
		2012 (\$)	2013 (\$)	2014 (\$)		
2936	Provitaminler ve Vitaminler	79.757	68.952	72.471	5,10%	1,53%
2937	Hormonlar, Vb. Özellikle Hormon Olarak Kullanılan Türevleri	30.468	40.173	27.619	-31,25%	0,58%
2938	Glikozitler Vb. Tuzları, Esterleri, Eterleri ve Diğer Türevleri	10.489	9.588	7.640	-20,32%	0,16%
2939	Bitkisel Alkaloidler Vb. Tuzları, Esterleri, Eterleri ve Diğer Türevleri	37.538	31.887	28.610	-10,28%	0,60%
2941	Antibiyotikler	199.614	196.313	178.947	-8,85%	3,77%
3001	Tedavide Kullanılan Guddeler ve Diğer Organlar; Heparin	19.071	24.645	24.614	-0,13%	0,52%
3002	İnsan Ve Hayvan Kanı, Serum, Aşı, Toksin Vb. Ürünler	972.409	1.052.351	1.267.887	20,48%	26,73%
3003	Tedavide/Korunmada Kullanılmak Üzere Karıştırılmış İlaçlar (Dozsuz)	109.164	98.767	97.176	-1,61%	2,05%
3004	Tedavide/Korunmada Kullanılmak Üzere Hazırlanan İlaçlar (Dozlandırılmış)	2.738.872	2.822.853	2.875.248	1,86%	60,62%
3005	Tıpta, Cerrahide, Dişçilikte/Veterinerlikte Kullanılan Pamuk, Sargılar Vs.	25.624	26.026	24.088	-7,45%	0,51%
3006	Tarifenin Başka Yerinde Yer Almayan Eczacılık Eşyası Ve Müstahzarları	130.512	126.403	139.118	10,06%	2,93%
	Genel Toplam	4.353.518	4.497.958	4.743.418	5,46%	100,00%

Kaynak: ITC Trade Map

Tablo 8. Ülkelere Göre İlaç Sektörü İthalatımız

Sıra	Ülkeler	Değer (1.000 \$)			2013-2014 Değişim (%)	2014 Pay (%)
		2012	2013	2014		
1	Almanya	758.109	861.844	885.793	2,78%	18,67%
2	ABD	572.756	508.661	601.229	18,20%	12,68%
3	Fransa	376.236	438.993	450.518	2,63%	9,50%
4	İsviçre	434.025	433.808	429.035	-1,10%	9,04%
5	İtalya	313.765	401.205	328.205	-18,20%	6,92%
6	İngiltere	295.284	228.613	299.636	31,07%	6,32%
7	İrlanda	248.507	246.215	280.780	14,04%	5,92%
8	Belçika	155.243	219.870	167.910	-23,63%	3,54%
9	Danimarka	124.712	127.519	160.342	25,74%	3,38%
10	ÇHC	135.525	134.251	147.261	9,69%	3,10%
11	G. Kore	55.134	51.825	137.716	165,73%	2,90%
12	Hindistan	156.969	137.694	135.681	-1,46%	2,86%
13	İspanya	144.496	140.590	134.567	-4,28%	2,84%
14	İsviçre	134.967	120.779	112.612	-6,76%	2,37%
15	Avusturya	86.830	77.739	96.185	23,73%	2,03%
16	Hollanda	68.591	73.716	74.540	1,12%	1,57%
17	Kanada	25.095	34.561	36.165	4,64%	0,76%
18	İsrail	40.229	37.069	35.634	-3,87%	0,75%
19	Japonya	37.040	30.821	32.821	6,49%	0,69%
20	Avustralya	33.943	31.759	31.635	-0,39%	0,67%
	Liste Toplamı	4.197.456	4.337.532	4.578.265	5,55%	96,52%
	Genel Toplam	4.353.518	4.497.958	4.743.418	5,46%	100,00

Kaynak: ITC Trade Map

UMMAN

GSYİH (Milyon \$)
60.632

KBGSYİH (\$)
45.168

Büyüme Oranı (%)
2,8

Nüfus
3.957.000

Yüzölçümü (km²)
309.500

Başkent
Muskat

Ummman Sultanlığı, Arap Yarımadası'nın güneydoğu kıyısında yer almaktadır. Hürmüz Boğazı'ndan Yemen'e kadar uzanan kıyıların uzunluğu 1700 km'dir. Kuzeybatıda Birleşik Arap Emirlikleri, batıda Suudi Arabistan, güneybatıda ise Yemen ile sınır komşusudur. Güneyde ve doğuda Hint Okyanusu, kuzeydoğuda ise Basra Körfezi ile çevrilidir. Ülke ayrıca tamamı Birleşik Arap Emirlikleri ile çevrili bir toprağa da sahiptir. Monarşi ile yönetilen Umman Sultanlığı'nda Devlet Başkanlığı görevini Sultan Qaboos bin Said al-Said yürütmektedir. Sultanlık,

idari açıdan Muskat, Dhofar ve Musandam olarak adlandırılan üç ana eyalet ile Al Batinah, Adh Dhahirah, Ad Dakhliyah, Ash Sharqiyah ve Al Wusta olarak adlandırılan beş bölgeden oluşmaktadır. Bu eyalet ve bölgeler, toplam 59 adet vilayetten oluşmaktadır.

Umman nüfusunun yaklaşık % 44'ünü yabancılar oluşturmaktadır. Yabancılar içinde Hintliler ağırlıkta olup ucuz işgücü olarak ülkede bulundurulmuş diğer ülke vatandaşlarını ise Pakistanlılar, Bangladeşliler, Filipinliler olarak sıralamak mümkündür. Yabancı işçilerin çokluğu,

devam eden projeler ve ekonominin genel gidişatına bağlı olarak ülke nüfusu yıllar içinde farklılık göstermektedir. Kamu sektöründe çalışanların % 85,6'sını Ummanlılar oluşturmaktadır. Umman oldukça genç bir nüfusa sahiptir. Nüfusunun % 30'unu 14 yaş altı oluşturmaktadır. Nisan 2014 itibarıyla Umman nüfusu 4,000,345 rakamına ulaşmıştır. Bu rakamın % 55,8'ini oluşturan olan 2,232,949 kişi Umman vatandaşlarıdır. Geri kalan % 44,2'lik oranı teşkil eden 1,767,396 kişi yabancılardan oluşmaktadır.

Ummanlı nüfusun tamamı Müslüman olan Umman'da başlıca mezhep İbadilik olup, daha sonra Sünnilik ve Şii'lik gelmektedir. Umman toprakları; Hürmüz Boğazı'ndaki Musandum Yarımadası, BAE toprakları içindeki Madha kasabası ve Umman Denizi'ne açılan ana alan olmak üzere üç ayrı bölgeden oluşmaktadır. Bu bölgelerin iklimi ve coğrafi yapısı, mesafenin yakınlığına rağmen farklılık göstermektedir. Tarım alanı olarak da kullanılan kuzeydeki Batinah kıyısı düzlüklerinde sıcak ve nemli bir hava görülürken; iç bölgelerde dağlık araziler, platolar ve çöllere rastlanmaktadır. Dhofar kıyıları, Mayıs-Eylül ayları arasında görülen muson yağmurlarının etkisiyle ekilebilir alanlardır. Ülke genelinde yaşanan su sıkıntısı nedeniyle içilebilir su kaynakları deniz suyunun arıtılması ile sağlanmakta; bu su ise tarım arazilerine olumsuz etki yapmaktadır.

Genel Ekonomik Durum

Umman ekonomisi diğer Körfez ülkelerinde olduğu gibi hidrokarbona yani petrole dayanmaktadır. Ülkenin keşfedilmiş petrol varlığı 5,5 milyar varil olarak belirtilse de açıklanan üretim ve ihracat rakamları bunun daha fazla olduğunu ortaya koymaktadır. Ülke sürekli olarak petrol üretimini arttırılabilmek için yeni yatırımları teşvik etmektedir. Petrol endüstrisi Umman'ın görece yüksek hayat standardı ve iyi bir alt yapıya sahip olmasının temel aktörü olmuştur. Petrol öncesi ise Umman ekonomisi balıkçılık, küçük çaplı tarım ve madencilğe dayanmıştır.

Ekonomik Performans

Umman ekonomisi gerek petrol fiyatlarındaki artışa bağlı olarak petrol gelirlerinin artması, gerekse doğal gaz ve petrol dışı diğer sektörlerdeki olumlu gelişmeler nedeniyle büyümesine devam etmektedir. EIU verilerine göre de 2013 yılında Umman ekonomisinin 3,9 oranında büyüdüğü belirtilmiştir. 2014 yılında da %2,9 büyümüştür. EIU tahminlerine göre 2015 yılında Umman'ın %3,5, 2016 yılında da %1,3 büyüdüğü öngörülmektedir.

Kişi başına düşen gelir Alım Gücü Paritesine göre hesaplandığında 2013 yılında kişi başına düşen gelir 41,042 dolar olarak 2014 yılında da 41,472 dolar olarak gerçekleşmiştir. EIU tahminlerine göre Umman'ın 2015 yılı kişi başına düşen geliri 40,310 dolar, 2016 yılında da 38,992 dolar olarak öngörülmektedir. Dünya Bankası verilerine göre dünyada iş yapma kolaylığı açısından 189 ülke arasında 70. sıradadır.

Dünya Ekonomik Forumunda Umman küresel rekabetçilik endeksinde 148 ülke arasında Türkiye'nin hemen ardından 50. sırada yer almaktadır. Umman'da hükümet 1976 yılından beri 5 yıllık planlarla ekonomiye yön vermektedir. Son olarak hazırlanan ve 2011-2015 dönemini kapsayan 8'inci 5 yıllık Kalkınma Planı'nda hükümet temel olarak petrol dışı sektörlerin ve özel sektörün güçlendirilmesi, kamu harcamalarının disipline edilmesi, devlet gelirlerinin artırılması ve dengeli bir bütçe yapısının oluşturulmasını hedeflemektedir.

Ekonomide Geleceğe Yönelik Beklentiler

Hükümet 2012-16 döneminde genişletici maliye politikasını devam ettirmeyi ve harcamaları artırmayı planlamaktadır. Söz konusu dönemin ikinci yarısında petrol dışı gelir arttıkça, gelirin daha hızlı artacağı tahmin edilmektedir. Hükümet petrol dışı ihracatı artırmak için yeni sanayi projelerini desteklemeyi amaçlamaktadır. Yeni reformların içinde, turizm gelirlerini artırmak için doğal kaynaklar kullanılarak Muskat'ın cazib şehir haline getirilmesi yer almaktadır. 2012 yılında Muskat, Arap Turizm başkenti seçilmiştir.

	2011a	2012a	2013a	2014a	2015b	2016c
GSYİH (Milyon USD)	67,938	76,341	78,183	81,797	69,315	68,190
GSYİH kişi başına düşen milli gelir (Dolar)	41,725	40,510	41,042	41,472	40,310	38,992
GSYİH (Reel Büyüme) %	-1.1	7.1	3.9	2.9	3.5	1.3
Enflasyon (TÜFE)	4.0	2.9	2.1	1.0	0.1a	2.3
İhracat (Milyon USD)	47,093	52,138	56,429	53,220	34,001	30,481
İthalat (Milyon USD)	21,498	-25,628	-31,842	-27,888	-26,662	-25,395
Döviz Kuru OR:US\$	0.385	0.385	0.385	0.385	0.385	0.385

Genel Ekonomik Durum

Dış Ticaret

Yirmi yıldan fazla süredir her yıl dış ticaret fazlası veren Umman'ın ithalat ve ihracat değerleri, uluslararası petrol fiyatlarından etkilenecek yıllar itibarıyla değişkenlik göstermektedir.

Petrol, Umman'ın son on yıldır ihracat gelirlerinin yaklaşık % 70'ini oluşturmaktadır. Umman hızla büyüyen bir ekonomi olduğu için buna paralel olarak ithalatı ve ihracatı da artmaktadır. 2013 yılında Umman'ın ihracatı 56 milyar dolar ithalatı 34 milyar dolar olmuştur. 2014 yılında ihracatı 51 milyar dolar, ithalatı da 29,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında ham petrol ihracatındaki azalıştan dolayı Umman'ın ihracatı 32 milyar dolara gerilemiştir.

Umman'ın 2015 ithalatı 29 milyar dolar olmuştur. Hızlı nüfus artışı ve coğrafi koşulların elverişsizliği nedeniyle özellikle gıda ve tarım ürünleri ithalatında daha da fazla artış yaşanacağı tahmin edilmektedir. Umman'ın başlıca ihraç ürünleri arasında petrol yağları ilk sırada yer almaktadır. Demir cevherleri, gübreler ve işlenmemiş alüminyum Umman'ın diğer önemli ihraç ürünleridir.

Petrolün Umman'ın ihracatındaki önemi nedeniyle Umman'ın dış ticareti, petrol satışlarının fazla olduğu Asya ülkelerine yönelmiştir. LNG satışlarının da Asya ülkelerinde yoğunlaşması bölgenin önemini artırmakta olup, bu tablonun uzun vadede değişmeyeceği düşünülmektedir. Umman Japonya ve Güney Kore'ye temel olarak petrol satmakta ve bu ülkelere, özellikle de Japonya'dan ağırlıklı olarak taşıt ve bazı elektrikli ve elektronik eşyalar almaktadır.

Dış Ticaret Göstergeleri (Milyon Dolar)

Yıllar	2010	2011	2012	2013	2014	2015
İhracat	36,560	47,092	52,138	55,497	50,718	31,927
İthalat	19,775	23,619	28,118	34,331	29,303	29,007
Hacim	56,335	70,711	80,256	89,828	79,481	60,934
Denge	16,825	23,472	24,021	21,166	21,415	2,920

Kaynak: Trade map

Türkiye-Umman Dış Ticaret Göstergeleri (ABD Doları, 1000)

Yıl	İhracat \$ / Bin	İthalat \$ / Bin	Hacim \$ / Bin	Denge \$ / Bin
2000	24.507	21	24.528	24.487
2001	30.682	224	30.906	30.458
2002	31.373	72	31.445	31.301
2003	22.483	1.293	23.776	21.191
2004	29.119	1.387	30.506	27.732
2005	39.959	3.871	43.831	36.088
2006	71.000	2.113	73.113	68.888
2007	91.831	24.334	116.165	67.497
2008	215.755	10.611	226.366	205.144
2009	105.540	16.584	122.124	88.957
2010	129.310	39.464	168.775	89.846
2011	214.650	56.558	271.209	158.093
2012	268.560	52.850	321.410	215.711
2013	373.882	150.394	524.276	223.488
2014	491.461	101.364	592.825	390.096
2015	324.915	60.169	385.084	264.746
2015*	40.239	15.843	56.082	24.397
2016*	44.745	12.323	57.069	32.423

Kaynak: TUIK * Ocak-Şubat ayı verileri

Türkiye ile Ticaret

Umman, Ekonomi Bakanlığı tarafından 2016-2017 döneminde Öncelikli Ülkelerinden birisi olarak belirlenmiştir. Türkiye'nin Umman ile geçmiş yıllarda gerçekleştirdiği ticarete bakıldığında, dış ticaret dengesinde her yıl fazla verildiği ve 2003 yılında Umman'a ihracatta yakaladığımız artış trendinin 2008 yılında da devam ettiği görülmektedir. Ancak 2009 yılında %51 oranında bir düşüşle 106 milyon dolara gerilemiştir. 2010 yılında ise tekrar canlanıp 129 milyon dolara yükselmiştir. Türk ürünlerini tanıtıcı fuar ve ticaret heyeti gibi etkinlikler olmamasına rağmen Umman'a ihracatta son yıllarda kayda değer bir artış görülmektedir. 2012 yılında ihracatımızın 268 milyon dolara 2013 yılında 374 milyon dolara 2014 yılında da 491 milyon dolara çıkması bunun en güzel göstergesidir. 2007 yılında tek seferlik yapılan büyük alımlarla 2 milyon dolardan 24 milyon dolara çıkan ithalatımız, 2012 yılında da 53 milyon dolar 2013 yılında 150 milyon dolar 2014 yılında da 101 milyon dolar olmuştur. Ancak 2014 yılında Umman'ın petrol gelirlerindeki azalma ekonomisini olumsuz etkilemiş ve 2014 yılı ithalatında bir önceki yıla göre %15 azalma gerçekleşmiştir. Umman'ın 2015 yılı aylık ithalatı incelendiğinde düşüşün devam ettiği görülmektedir. Umman'a olan 2015 yılı ihracatımız bir önceki yılın aynı dönemine göre %33 oranında azalmıştır. En fazla azalışın gerçekleştiği ürünler petrol yağları (%68), salça (%99), transformatörler (88) ve krom cevheridir (%86).

İhracat

2015 yılında Türkiye'nin Umman'a gerçekleştirdiği ihracatda ilk sıraya demir çelik çubuk ihracatımız yerleşmiştir. Söz konusu ihracat 73,3 milyon dolar olmuştur. Umman'a 66 milyon dolarla ikinci sırada petrol yağları, üçüncü sırada 17 milyon dolarla demir çelik inşaat aksamı ihracatımız yer almaktadır.

İthalat

Umman'dan ithalatımız genel olarak bazı petro-kimya sanayi ürünleri ile bazı hammaddelerden oluşmaktadır. İthalatın büyük bir bölümünü işlenememiş alüminyum oluşturmaktadır.

İki Ülke Arasında İmzalanan Anlaşma ve Protokoller

Türkiye-Umman 9. Dönem KEK Toplantısı
Türkiye-Umman 9. Dönem Ortak Komite Toplantısı 2 Ekim 2012 tarihinde Ankara'da düzenlenmiştir.

Karşılıklı Yatırımlar

Ülkemizde 11 adet Umman sermayesine sahip şirket faaliyet göstermektedir. Bu şirketlerin faaliyet gösterdiği başlıca alanlar inşaat ve madencilik ve taş ocaklığı sektörleridir. Söz konusu şirketlerin sermaye büyüklüğü ağırlıklı olarak 50.000 ile 200.000 ABD doları arasındadır.

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı

<http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/dislliskiler/ulkeler/ulke-detay>

Umman'a İhracatımızda Önem Arz Eden Ürünler (1.000 \$)

		2013	2014	2015
		373 988	491 461	324 915
GTIP Dörtlü Kodu	GTIP Dörtlü Adı	Değer	Değer	Değer
7214	Demir/çelik çubuklar (sıcak haddeli, dövülmüş, burulmuş, çekilmiş)	55 782	88 948	73 279
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	94 164	244 794	65 589
7308	Demir/çelikten inşaat ve aksamı	55 678	8 891	17 017
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri	22 866	16 667	10 746
5702	Dokunmuş halılar, yer kaplamaları (kilim, sumak, karaman)	8 838	9 932	10 555
9403	Diğer mobilyalar vb. Aksam, parçaları	1 620	4 041	8 375
8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, mücehhez tablolar	2 185	2 291	6 807
8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. Ayıklama, eleme vb. İçin makineler	3 661	7 308	5 495
9406	Prefabrik yapılar	1 187	121	4 655
6802	Yontulmaya, inşaat elverişli işlenmiş taşlar (kayagan hariç)	3 041	3 754	4 010
6403	Ayakkabı; yüzü deri, tabanı kauçuk, plastik, tabii, suni vb kösele	3 801	2 590	3 830
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	2 673	3 123	3 689
8455	Metalleri haddeleme makineleri, bunların silindirleri	5 023	2 276	2 897
9619	Kadın hijyenik ürünleri, bebek bezleri vb.	1 745	3 443	2 823
2002	Domates (sirke/asetik asitten başka usullerle hazırlanmış)	6 634	8 969	2 818
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	2 909	2 345	2 768
8702	Toplu halde yolcu taşımağa mahsus motorlu taşıtlar	471	1 152	2 659
1905	Ekmek, pasta, kek, bisküvi vs. İle boş ilaç kapsülü mühür güllacı vs.	743	1 249	2 630
7326	Demir/çelikten diğer eşya	1 404	1 284	2 611
1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	2 189	3 061	2 571
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	1 651	1 688	2 295
3916	Plastikten monofil, çubuk, profiller-ene kesiti > 1mm.	788	1 257	2 268
4805	Diğer sıvanmamış kağıt/kartonlar (rulo veya tabaka)	0	0	2 107
3925	Plastikten inşaat malzemesi	531	1 402	2 106
7321	Demir-çelik soba, ocak, ızgara, ocak, mangal vb. Ev eşyası	1 651	1 681	2 099
8422	Yıkama, temizleme, kurutma, doldurma vb. İşler için makine, cihaz	601	897	2 077
8431	Ağır iş makine ve cihazlarının aksamı, parçaları	1 451	942	1 958
8418	Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları	938	1 907	1 845
8462	Metalleri dövme, işleme, kesme, şataflama presleri, makineleri	206	152	1 750
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, aksam-parçaları	647	1 381	1 713
8426	Gemi vinçleri, maçunalar, halatlı vinçler, döner köprüler	1 815	1 057	1 628
8429	Dozerler, greyder, skreyper, ekskavatör, küreyici, yükleyici	496	1 368	1 324
8302	Adi metallerden donanım, tertibat vb. Eşya	518	805	1 270

Kaynak: Trade map (Mart 2016)

68. MESLEK KOMİTESİ

EĞİTİM, KÜLTÜREL VE
SPORTİF FAALİYETLER

KTO 68. Meslek Komitesi Başkanı
Ahmet ÖZTÜRK

Muharrem TURŞUCU
Komite Başkan Yard.

Saim YAŞAR
Komite Üyesi

Teoman YILMAZ
Meclis Üyesi

Fehmi ADAM
Meclis Üyesi

Kaçak Kurslar Sektörde Büyük Sıkıntılara Neden Oluyor

68. Meslek Komitesi Başkanı Ahmet Öztürk Konya'da ise toplam: 564 özel öğretim kurumu aktif olarak faaliyetini sürdürdüğünü söyledi. "Türkiye genç nüfus oranı fazla olan bir ülkedir. Bu nüfus iyi eğitilir ve uygun ekonomik politikalar uygulanırsa iş gücüne katılım yükselecektir. Bunun gerçekleştirilmesini sağlamada en aktif potansiyel özel öğretim kurumlarıdır." diyen Öztürk sektörün Türkiye genelinde yaklaşık 380,000 Konya da ise yaklaşık 9,000 kişiye istihdam sağladığını ifade etti. Özel Öğretim kurumlarının en önemli sorunlarının Kaçak Kurslar sorunu olduğunu söyleyen Öztürk; "Son yıllarda özellikle dershanelerin kapanmasıyla oluşan boşluğu merdiven altı diye ifade edebileceğimiz, özel ders büroları, test merkezi, eğitim danışmanlığı, bilgi merkezi gibi adlarla açılan kaçak kurslar oluşturmaktadır. Sektörde büyük sıkıntılara neden olan bürolarda, çeşitli merkezlerde, işyerlerinde, evlerde yürütülen kaçak kurslara yönelik ciddi cezai yaptırımlar getirilmesi gerektiğini ifade ederek sorularımızı şu şekilde yanıtladı.

Sektörünüzü Anlatır Mısınız?

Komitemiz özel öğretim kurumları, özel üniversiteler, özel öğrenci yurtları, kreş ve gündüz bakımevleri, sportif kültürel faaliyet yürüten çok sayıda işletmeyi içermektedir. Bu kurumlar sadece ticari işletme anlamında değerlendirilecek kurumlar değildir, aynı zamanda sosyal sorumluluk yönü olan kurumlardır.

Özel öğretim kurumları, hizmet sektöründe faaliyet yapmakta olup insan kaynağının gelişmesinde önemli katkılar sağlamaktadır. Eğitimde rekabet ve kalitenin gelişmesinde önemli rol oynayan özel öğretim kurumları, ülkemizdeki eğitim standartlarını yükseltmek gibi önemli bir misyon yüklenmiştir. Ülkemizdeki genç nüfusun AB ve gelişmiş ülkelerde avantajlı istihdam imkânı bulmaları, özel öğretim kurumlarının kaliteli eğitimi ile sağlanabilir. Özellikle çalışanlara verilen eğitimlerle genç nüfusun eğitiminde önemli mesafeler alınmıştır. Özel Öğretim Kurumları toplumda kendini geliştirmek isteyen bireylere katkı sağlayarak çalışanların kapasitesini artırmakta, bu yolla toplumda verimliliği yükseltip önemli bir katma değer sunmaktadır. Ayrıca toplumda bireylerin istihdam edilebilir olmalarında, istihdamda devamlarını sağlamada, meslekteki başarılarında, mesleki bilgilerini güncellemede, yetişkinlerin, kadınların, yaşlıların ve dezavantajlı bireylerin yeteneklerini geliştirip yaşamlarını kolaylaştırmada, topluma sosyal ve ekonomik yönden katkı yapar hale getirilmesinde, üretime kazandırılmasında katkıda bulunmaktadır. Özel okullar öğrenci başarısını artırmak için, ders saatleri içinde ya da dışında sundukları ek hizmetlerle öğrencilerini hayata daha iyi hazırlayarak, özel öğretim kursları eğitimin tüm kademelerinde ortaya çıkabilecek eksiklikleri çok kısa bir sürede tamamlayıp gençleri akranlarıyla girdikleri yarışta başarılı kılarak, özel kurslar ek beceri ve donanım kazanmak isteyenlere kısa süreli kurslarla mesleğe hazırlayarak, rehabilitasyon merkezleri dezavantajlı çocuk ve gençleri hayata kazandırarak, sürücü kursları çok kısa süreli eğitimlerle ülkemize trafik eğitimini üstlenerek, insan kaynağının geliştirilmesine yaptıkları yatırımlarla yüksek düzeyde katma değer üreten kuruluşlardır. Ayrıca özel öğretim kurumları yeniliklere en kolay uyum sağlayan kuruluşlardır. Birçoğu mevzuatın zorunlu kıldığı ek çalışmalar yapmakta, projeler hazırlamakta ve ArGe çalışmaları yürütmektedir. Rekabette öne geçmede daha başarılı olma gayretiyle yapılan çalışmalar çok önemli katma değer üretmektedir. Bu kapsamda özel okullar, kendi gayretleriyle ortaya koydukları olimpiyat yarışmaları ve proje çalışmalarını ile öğrencileri üretime katkı yapacak düşüncelere yönlendirmektedir.

Sektörünüzün Konyada ki Kapasitesi

Milli Eğitim Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı gibi çeşitli Bakanlıkların verilerinden elde ettiğimiz bilgilere göre, sektörün geneli ve alt sektörler göre faaliyet gösteren işletme sayıları şu şekildedir. Türkiye'de toplam 20312, Konya'da ise toplam: 564 özel öğretim kurumu aktif olarak faaliyetini sürdürmektedir. Bu sayıları alt sektörler bazında detaylandırdığımızda aşağıdaki tabloları ortaya çıkardık. Ayrıca Komitemiz bünyesinde 2 Üniversite, 13 Spor Merkezi ve 7 Ganyan ve Spor Toto Bayiliği faaliyeti gösteren üyemiz bulunmaktadır.

Özel Okullar

	Anadolu Lisesi	Fen Lisesi	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Temel Lise	Orta Okul	İlkokul	Okul Öncesi Kurum	Diğer	Toplam
Türkiye Geneli	796	266	414	1197	548	1379	2497	266	8363
Konya	27	5	7	26	5	33	35	-	168

Özel Rehabilitasyon Merkezleri

Türkiye Geneli : 1972	Konya : 49
-----------------------	------------

Özel Etüt Eğitim Merkezleri

Türkiye Geneli: 1253	Konya : 17
----------------------	------------

Özel Motorlu Taşıt Sürücü Kursları

Türkiye Geneli : 3527	Konya : 109
-----------------------	-------------

Özel Muhtelif Kurslar (Bilgisayar, Yabancı Dil, Kps, Açık Öğretim, Operatörlük, Müzik Vb.)

Türkiye Geneli : 2898	Konya : 54
-----------------------	------------

Özel Öğrenci Yurtları	Yüksek Öğretim	Orta Öğretim
Türkiye	1251	2331
Konya	57	118

Özel Öğretim Kursları

Türkiye Geneli: 379	Konya: 15
---------------------	-----------

Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri

Türkiye Geneli: 1835	Konya: 83
----------------------	-----------

Sektörünüzün Ülke ve Konya Ekonomisine Katkısı Nedir?

18 Aralık 2015 tarih ve 18688 sayılı Türkiye İstatistik Kurumu Eğitim Harcamaları İstatistikleri, 2014 verileri dikkate alındığında Türkiye'de eğitim harcamaları 2014 yılında 2013 yılına göre %13,2 artarak 113 milyar 571 milyon TL olduğu; ülkemizde eğitim harcamalarının, gayri safi yurtiçi hasılaya oranı 2013 yılında %6,4 iken, 2014 yılında %6,5'e yükseldiği ve Türkiye'de öğrenci başına yapılan eğitim harcaması 2011 yılında 3 bin 819 TL olurken, 2014 yılında ise 5 bin 403 TL olarak gerçekleştiği görülmektedir. Buna karşın, MEB Eğitim ve Öğretim Desteği olarak okul türüne göre öğrenci başına destek sağlayarak özel okullaşma oranını arttırmış ve devletin üzerindeki mali yükü özel öğretim kurumlarıyla paylaşmak suretiyle tasarruf etmiştir. Bütün gelişmelere ve ekonomik göstergelerde büyümeye rağmen, sektörün AB ülkeleri, gelişmiş ülkeler ve birçok orta gelişmişlik düzeyindeki ülkelere kıyasla ekonomideki payı oldukça düşük bir seviyededir. Özel sektörün eğitim alanına girmesi konusunda teşvikler ve kolaylaştırıcı tedbirler alınmadığı takdirde, malî sıkıntılar içerisindeki sektörün ekonomideki payı daha da azalacaktır. Bilindiği gibi, eğitim sektöründeki kurumlar, küçük, orta ve büyük ölçekli işletmeler olup büyük yatırım gerektiren kuruluşlardır. Bu yüzden bu sektördeki özellikle okullarda yatırım maliyetleri oldukça yüksektir. Sektörün arzu edilen seviyeyi yakalayabilmesi için, ekonomideki payının artırılması

konusunda acil önlemler alınmalıdır. Sektörün ekonomideki payı, rakamsal olarak düşük olmakla birlikte verimlilik, faaliyetler, istihdam ve kalite bakımından hatırı sayılır niteliktedir. Sektör, MEB'in eğitim yükünü paylaşırken, bir yandan da vergi ve ek istihdamla ekonomiye katkı sağlamaktadır. Türkiye genç nüfus oranı fazla olan bir ülkedir. Bu nüfus iyi eğitilir ve uygun ekonomik politikalar uygulanırsa iş gücüne katılım yükselecektir. Bunun gerçekleştirilmesini sağlamada en aktif potansiyel özel öğretim kurumlarıdır. Eğer kurumların teklifleri doğrultusunda eğitim politikaları üretilirse ülke kısa sürede eğitimli iş gücü kazanacak ve sermaye iş gücü oranı yükselecektir.

Sektörünüzün İstihdama Katkısı Nedir?

Sektörümüz Türkiye Genelinde yaklaşık 380,000 Konya da ise yaklaşık 9,000 kişiye istihdam sağlamaktadır. Sektörün en önemli kaynağı nitelikli ve eğitimli insan kaynağıdır. Yıllar içerisinde bu istihdama katkısı artmaktadır. Ayrıca meslek edindirme yoluyla, nitelikli eğitim alarak istihdama katılım gibi etkileri ile sektörümüzün istihdama önemli katkıları bulunmaktadır. Özel Öğretim Kurumları, yönetici, öğretmen ve diğer personel görevlendirmeleri dışında, öğrenci servis hizmetleri, kurum kantinleri, sosyal etkinlikler, sportif faaliyetler ve yayıncılık gibi alanlarında da geniş bir alt sektör kitlesine istihdam sağlamaktadır. Öğrenci servis hizmetleri bilhassa büyük illerden başlamak suretiyle giderek yaygınlaşmaktadır. Servis hizmetleri özel okullardan özel ve resmi okul öncesi eğitim kurumlarına, oradan da resmi okullara doğru yayılma eğilimindedir. Özel Öğretim sektörü bir üretim sektörü değil, hizmet sektörüdür. Ülkeye donanımlı bireyler yetiştirmede, istihdam imkânı olmayanları istihdam edilebilir hale getirmede, istihdamdakilerin kendilerini sürekli yenilemesinde, okulla sınırlı kalmayıp eğitimi tüm hayata yaymada, ülkenin yetişmiş insan kalitesini artırmada ve bireylerin hayatın herhangi bir aşamasında ihtiyaç duydukları bir eğitim almalarında en geniş alternatifleri sunabilecek bir sektör olması sebebiyle eğitim faaliyetleri, tüm sektörleri tetikleyecek bir faaliyet alanıdır.

Özel Öğretim Alanındaki Uygulamalar Başka Ülkelerde Nasıldır?

Pek çok ülkede eğitim sektörüne yatırım yapan kişi ve kuruluşların öğretmen maaşları Devlet tarafından karşılanmakta, bu kurumlardan sembolik oranlarda vergi alınmakta, öğrenim gören öğrenci velilerine mali destek sağlanmakta veya öğrenci ücretlerinin tamamı ya da önemli bir kısmı Devlet bütçesinden karşılanmaktadır. Birçok ülkede eğitim amaçlı faaliyetlerin tümü hiçbir ayırım yapılmadan ülkenin geleceğine yatırım olarak görüldüğü için desteklenmekte bu sebeple oranları yükselmektedir. Aşağıda OECD verilerine göre bazı ülkelerdeki özel okul oranları verilmiştir.

Bazı ülkelerdeki özel öğretim konusundaki uygulamaları kısa kısa inceleyecek olursak,

ABD: Eyaletler arasında fark olmakla birlikte mesela, Teksas eyaletinde bir müteşebbis, özel okul projesi hazırlayıp sunabilir. Charter okulu olarak isimlendirilen bu tür bir okulun tüm araç gereçleri, kirası, öğretmen maaşları belde yönetimi tarafından ödenir ve öğrenci başına 8 bin dolardan başlayan değişen miktarda nakdi yardım yapılmaktadır.

Almanya: Alternatif okullara finansal destek anayasal hükme bağlanmıştır. Eyalet, personel ve materyal için gerekli olan kaynağı sağlamayı garantilemektedir. Okul finansal ihtiyaçlarının belli bir yüzdesini alabilir. Ders kitabı, eğitim maliyetleri ve öğretmen maaşları, yerel yönetimler tarafından karşılanabilmektedir. Mesela Kuzey Ren Vestfalya ve Hessen eyaletlerinde özel okullar, personel gideri ve okullar temel giderleri için devletten toplam giderlerinin % 75'i kadar maddi yardım alabilir. Ayrıca özel öğretim okullarına inşaat, tamirat ve genişletme masrafları için % 50 ila % 80 oranında

Eğitimde Ülkelerin Özel Sektör Payları

Ülkeler	Özel Sektörün Eğitimdeki Payı (%)
Kore	39.5
ABD	31.6
Avustralya	27
Japonya	25.8
Meksika	19.5
Yeni Zelanda	19.3
Almanya	17.7
İngiltere	16.1
Slovakya	12.9
İspanya	12.9
Çek Cumhuriyeti	12.7
Türkiye	7.4

Kaynak: OECD raporları

devlet katkısı sağlanır. Bavyera eyaletinde okul giderlerinin % 80'i, öğrenci masraflarının ise tamamı devlet tarafından karşılanmaktadır.

Danimarka: Tüm özel okullar kayıt ettikleri öğrenci sayısına bağlı olarak harcamalarının yaklaşık %80-85'ini kapsayan devlet desteği alır.

Finlandiya: Özel öğretim kurumlarının çoğunluğu devletten maddi destek alır. Mali kaynakların çoğunu kamu kaynaklarından aldıklarından, özel kaynakların oranı kısmen azdır.

Fransa: Tüm özel okullar, kamudan fon alabilirler. Kolej ve genel liselerin binalarına kaynak sağlama konusunda yerel yönetimlere yetki verilmiştir. Ancak bu, tüm masrafların yüzde 10'unu geçmez. Devlet ve yerel örgütler, maaşların ödenmesi, işverenlerin sosyal güvenliği ve öğretmenlerin sürekli eğitimini üzerine alır. Ayrıca belirli öğretim masraflarını üstlenir ve eğitim öğretim personeli olmayan kişilerin maaşlarını öder. Belediyeler de bölgelerinde bulunan okullara sınıf maliyetlerinde yardımcı olurlar.

Hindistan: Özel okullara öğrenci başına devlet tarafından ücret verilir.

Hollanda: Hem devlet hem de özel sektör okulları için yüzde 100 kaynak sağlanmaktadır. Devlet yetkilileri öğretmenlerin ve teknik personelin ücretlerini her okulun uzman yetkilisine öder.

İngiltere, Galler, Kuzey İrlanda ve İskoçya: Vakıf okulları, okul yönetim organına ya da mütevelli heyetine aittir. Ama topluluk okullarıyla benzer şekilde yerel çevrelerden destek görür. Gönüllü kurulan okullar, ya mütevelli heyetine ya da bir kuruma aittir. Bu okullar, kendi aralarında gönüllülerin kontrol ettiği ve gönüllülerin yardım ettiği olmak üzere ikiye ayrılır. Her iki tür okul da harcamaları için tam bir mali destek alırken, gönüllülerin yardım ettiği okulların masrafların % 15'ini karşılaması beklenir. İngiltere ve Galler'de öğrencilerin (ailesinin gelir durumu göz önüne alınarak) giderlerinin bir kısmı ya da tamamı devlet tarafından karşılanabilir. İrlanda'da özel öğretmenlerin hemen hemen tüm masrafları, okul teçhizatı maliyetinin % 90'ı ve öğrenci başına düşen kredi miktarı karşılanır. İskoçya'da ise veliler destek alır.

İspanya: Özel okullar Devlet yardımı alır. Her sınıf için ayrılan fon miktarı kadar, kredi destekli okulların finansmanına devletin yardımcı olması gerekmektedir. Yönetici kadronun ve hizmet veren personelin maaşları, diğer harcamalar, olağan masraflar karşılanır. Tüm bu harcama miktarları hükümetin yıllık ulusal mali bütçesince ve otonom topluluklar yönetmeliğince belirlenir.

İsveç: Belediyeler ulusal öğretim ajansı tarafından belirlenen okullara finans sağlamak zorundadır. Bu destek her okul döneminde o okuldaki öğrencilerin sayısı ile bağlantılıdır.

İtalya: Fakir ailelere kredi verilir. Devlet organları okulların masrafları için ciddi oranda mali destek sağlar. Destekler, öğrenci sayısına, okuldaki şube sayısına, parasız öğrenci sayısına, okulun başka gelirine, bölgenin sosyoekonomik durumuna, okulların dağılımlarına ve harcamalara göre verilir.

Japonya: Resmî ya da özel okulların hepsi ücretlidir. Devam eden

öğrenciler, karşılıksız ya da geri ödemeli burslar alabilirler. Özel okullara okul binası yapılması, arsa tahsisi, vergiden muaf tutma, cari harcamaları destekleme, ödeme güclüğü çekenlere karşılıksız burs verme gibi devlet destekleri sağlanmaktadır. Dershanelere devam eden öğrencilere devlet bursu verilmekte, ayrıca dershanelerden gelir ve kurumlar vergisi alınmamaktadır.

Portekiz: Devletin öğretim sistemini destekleyen özel okullara, devlet tarafından, kuruluş harcamalarını karşılamak, etkinlikleri artırmak, teçhizat satın almak ve ekstra etkinlikleri desteklemek için sözleşmelerde belirtilen destekler dışında özel destek verilebilir. Özel okul ve kooperatif okullarının kuruluşu için düşük faizli kredi verilir. Özel okullarda okuyan öğrenciler, resmi okullarda okuyanlarla aynı sosyal olanaklardan yararlandırılır.

Norveç: Onaylanan özel okullar eyaletten destek alırlar. Kanun gereği ilk ve ortaöğretim düzeyinde masraflarının % 75-85'ini alırlar.

Rusya: Özel okul açmak isteyen yatırımcıya protokol karşılığı binayı hazır olarak vermektedir. Tadilat masraflarını üstlenmekte, kendi öğretmenlerine verdiği kadar öğretmen maaşını karşılamakta, elektrik, su ve doğalgazı ücretsiz olarak vermektedir.

Slovenya: Özel anaokulları için devlet bütçesinden pay ayrılır. Özel okulda maaşlar, kamu okulunda çalışanların maaşını geçmezse devlet bütçesinden finans alır.

Yunanistan: Özel okulların öğretmenleri, Devletten aylık alır. Kâr amacı gütmeyen örgütlere ait özel ortaokullar Eğitim Bakanlığı'nın genel bütçesinden yararlanır. Desteğin miktarına yasalara uyularak Bakan tarafından karar verilir.

Lüksemburg: Özel okul işletenler vergiden muaf tutulmuştur. Özel Devlet finansları; eşit statülü okullar, devlet okulları ve üst ortaokul eğitiminde ailelere bağış yolu ile verilir. Öncelik fakir ailelerdedir ve bu bağışlar bölgesel hükümetin diğer yardımlarına ek olarak yapılır. Kamu ve özel anaokullarının masrafları için mali destek sağlanır. Mali destekler; kayıtlı öğrenci sayısına göre öğretim ücreti, yemekten ücretsiz yararlanacak öğrenci sayısı, okulun diğer gelirleri, çevrenin sosyoekonomik şartları ve yapılan harcamalara göre belirlenir.

Sizce Sektörün Üç Büyük Sorunu Nedir, Bu Sorunlar Nereden Kaynaklanmaktadır?

• Özel Öğretim kurumlarının genel olarak en önemli sorunlarının başında gelen Kaçak Kurslar sorunudur. Son yıllarda özellikle dershanelerin kapanmasıyla oluşan boşluğu merdiven altı diye ifade edebileceğimiz, özel ders büroları, test merkezi, eğitim danışmanlığı, bilgi merkezi gibi adlarla açılan kaçak kurslar oluşturmaktadır. Bunların dışında sanayi bölgelerinde açılan

mesleki eğitim adı altında veya dükkanın bir köşesinde bir odasında açılan kurslar özel öğretim sektörünü önemli ölçüde zarara uğratmakta ve sektörün gelişimini engellemektedir. 2004 yılı öncesinde kaçak kursları açan-işletenler için 6 aydan 3 yıla kadar hapis cezası verilmesi, ayrıca kursların kapatılması söz konusuydu. 2005 yılında bu ceza hafifletilmiş, 2013 yılında ise hapis cezası tamamen kaldırılmıştır. Önemli bir yaptırımın olmaması kaçak ve kayıt dışı eğitimi ayrı bir sektör haline getirmiştir.

• Sektörümüzün karşı karşıya olduğu diğer bir önemli sorunda, kamu kurumlarının özel sektörle rekabetidir. Belediyelerimiz, üniversitelerimiz asli görevlerini bir yana bırakarak kurs işletmeciliğine girişmişlerdir. Her Belediyenin MEK (Komek, Karmek, Selmek, Mermek gibi), her üniversitenin SEM adı altında bir kurs merkezi mevcuttur. Hayat Boyu Öğrenme Merkezleri (Halk Eğitim Merkezleri) eğitimin ulaştırılmadığı taşraya, kırsal kesime eğitimi taşımak yerine, özel öğretim kurumlarının en yoğun olduğu bölgelerde özel sektöre yönelik öldürücü rekabet yürütmektedir. Bu kamu rekabeti, özel sektörü ciddi anlamda sıkıntıya düşürmüştü ve birçok özel öğretim kurumunun kapanmasına neden olmuştur.

• Sektör çalışanları ve öğrencileri resmi okullarda görev alan çalışanlar ve öğrencilerin yararlandığı haklardan yararlandırılmaması konusu da önemli bir sorun oluşturmaktadır.

Sektörün Sorunlarının Sizce Çözüm Önerileri Nelerdir?

• Bürolarda, çeşitli merkezlerde, işyerlerinde, evlerde yürütülen kaçak kurslara yönelik ciddi cezai yaptırımlar getirilmelidir. Bu konuda toplumsal bilinç geliştirici çalışmalar yapılmalıdır.

• Fatih projesi kapsamında yapılan çalışmaların artırılması yoluyla bilgiye ulaşımın kolaylaşması büyük bir fırsattır. Özellikle uygulama derslerine ve laboratuvar çalışmalarına önem verilmesi, ürün temelli uygulamaların artırılması önem arz etmektedir. Ayrıca devlet okullarının etkileşimli tahta için açmış olduğu ihalelerdeki satın alım fiyatlarının taban fiyatı baz alınarak, özel öğretim kurumlarının taban fiyattan yararlanmasına imkan verilmesi bu alanda çalışmaların etkisini arttıracaktır.

• Özel Öğretim Kurumlarında eğitim ücretlerindeki KDV oranı %8 den %1 e indirilmeli veya kaldırılmalıdır. Özel Öğretim Kurumları doğrudan hizmet üretimi gerçekleştirdiğinden, indirilecek KDV kalemi demirbaş ve tüketim maddeleri dışında yok denecek kadar azdır. Giderlerinin büyük bir kısmını personel giderleri teşkil etmektedir, bu giderlerde de indirilecek KDV söz konusu değildir. Dolayısı ile %8 Kdv, kurumlara çok ciddi bir yük getirmektedir. Bu da hizmet alan vatandaşa yansımaktadır.

• Belediyelerin, kamu kurum ve kuruluşlarıyla bazı devlet üniversitelerinin açtıkları kurs, dershane ve sürekli eğitim

merkezlerinin oluşturduğu haksız rekabet ortamı, sektörü olumsuz yönde etkilemektedir. Birçok muafiyet ve ayrıcalıklarla açılan bu tür kurs ve dershanelerin özel sektör kurumlarını olumsuz yönde etkiledikleri ortadadır. Çeşitli yasal güvence ve mevzuata dayanan bu tür kurumların oluşturduğu sorunlar bir an önce ortadan kaldırılmalıdır. Yerel Yönetimler tarafından açılan kurslar da özel sektörün faaliyet göstermediği alanlarda kurslar açılmalı, bu konuda özel öğretim kurumlarıyla sıkı bir işbirliği ve diyalog geliştirilmelidir.

- Hayat Boyu Öğrenme sisteminde, Özel Öğretim Kurumlarına önemli ölçüde yer verilmeli, Özel Öğretim Kurumlarından hizmet alımı yoluyla eğitim hizmetleri yürütülmelidir. Günümüzde ülkelerin gelişmesinde ve kalkınmasında teknoloji ve yeniliklerin transferi vaz geçilemez bir gerekliliktir. Teknoloji ve yeniliklerin transferinde Özel Öğretim Kurumları önemli bir rol alabilir. Bu konuda geliştirilecek teşvikler, teknoloji ve yeniliğin geniş kesimlere eğitim yoluyla aktarılması sayesinde ülkemizin kalkınmasına önemli katkılar sağlar.
- Uzaktan Eğitim sistemi için mevcut yönetmelikler gereği ayrı bir kurum açılmasını gerektirmektedir. Bu durum mevcut Özel Öğretim Kurumlarının, bu sistemin dışında kalmasına neden olmaktadır. Önümüzdeki dönemde eğitim öğretim faaliyetlerinde önemli bir yer alacağı görülen uzaktan eğitim sistemini mevcut Özel Öğretim Kursları da uygulayabilmelidir.
- Toplu ulaşımda da indirimli el-kart uygulamasına özel öğretim çalışanları ve öğrencileri de dâhil edilmelidir.
- Özel Okullarda, Öğretmen iş sözleşmeleri, 20 saat maaş karşılığı 20 saat ek ders ücreti yerine, 40 saat maaş karşılığı şeklinde düzenlenebilmelidir.
- Sınıf sayısı 4 ün altında olan kurum müdürleri 12 saat değil, 40 saat derse girebilmelidir.
- Resmi kurumlarda uzman ve usta öğreticilere tanınan SGK borçlanma hakkı, Özel Öğretim Kurumlarında görev alan Uzman ve Usta Öğreticilere de tanınmalıdır.
- Zorunlu öğretimde özel okulu tercih eden bir veliye veya okula resmi okullardaki maliyeti kadar destek sağlanmalıdır. Çünkü öğrencinin aldığı eğitim devletin yükümlülüğüdür.
- Tarımda, sanayide, sağlıkta, ticarete vb. olduğu gibi özel sektöre sağlanan teşviklerin benzeri bir yapıda; özel öğretim kurumlarının da teşvik sisteminden yeterince yararlanabilmesi için yeni düzenlemeler yapılmalıdır.
- KOSGEB desteklerinden Özel Öğretim Kurumları da yararlanabilmelidir. Kosgeb tarafından Firmalara sağlanan eğitim desteklerinde, eğitim veren kurumun 5580 sayılı Kanuna tabi Özel

Öğretim Kurumu olma şartı aranmalıdır.

- Özel Motorlu Taşıt Sürücü Kurslarının açılması ve ruhsatlandırılmasında, eczaneler, minibüsçüler, taksiciler, SRC kursların da olduğu gibi kota sınırlaması getirilmelidir. İhtiyaçtan çok fazla açılan Kurslar haksız rekabetlere ve hizmet kalitesinin düşmesine neden olmaktadır.
- Özel öğretim kurumlarını düzenleyen mevzuatın sadeleştirilmesi; MEB, Maliye, ÇSGB ve Sağlık Bakanlığınca yapılan denetim ve teftişler her bakanlığın kendine has yaklaşımıyla yapıldığı için bir karmaşaya sebep oluyor. Özel öğretim kurumlarını denetleyen ve rehberlik yapan bir denetim sisteminin oluşturulması özel öğretimin gelişmesine önemli katkılar sağlar.
- Özel öğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin, resmi okul öğretmenlerine tanınan sosyal haklardan yararlanması sağlanmalıdır. Yeşil pasaport alabilmesi sağlanmalıdır. Çalıştığı sürelerle göre birebir derece kademe verilmesi, özel okulda on yıl çalışan bir öğretmen isterse sınavsız milli eğitime geçebilmelidir.
- İmar planlarında okul yeri olarak ayrılan yerlere özel okul da yapılabilmelidir.
- Eğitimde %100 Destek Proje kapsamına özel okullarda alınmalı. Eğitime yapılan her türlü destek vergiden muaf olmalı veya gelir vergisinden düşülebilmelidir.
- Özel okul öğrencileri de EBA sisteminden yararlanabilmelidir.
- Servis araçlarında yetersizlik söz konusudur. Tahditli plakalı servis aracı (C plaka) sayısı artırılmalıdır.
- Resmi okullara öğretmen atamalarının yıl ortasında yapılması özel öğretim kurumlarında öğretmen sıkıntısına yol açmaktadır. Atamalar yıl ortasında değil, eğitim öğretim yılı sonunda yapılmalıdır.
- Özel Sağlık Meslek Liselerinde dallar ve kontenjan belirleme konularındaki dağılımlar ve geçişler kademeli olarak yapılmalıdır.
- Resmi okul öğrencilerine ücretsiz verilen ders kitabı, tablet, araç ve gereçlerinin özel okul öğrencilerine de ücretsiz verilmesi sağlanmalıdır.
- Resmi okullarda burslu okuyan öğrencilerin, özel okullara kayıt yaptırmaları halinde bursları kesilmemelidir.
- Merkezi sınavlarda MEB'in liseye geçişte 8. sınıflarda uyguladığı TEOG sınavı benzeri bir sistem yaygınlaştırılarak bir eğitim döneminde sadece bir yazılı sınavı değil, gerekirse tüm yazılı sınavlarının bu şekilde değerlendirmek suretiyle kapsamı arttırılmalıdır. Sadece çoktan seçmeli sınav uygulamak yerine açık uçlu sorularında sisteme adapte edilmesi sınavın niteliğini arttıracak bir faktördür.

Hazırlayan: İbrahim ÇAKIR / Zeynep FURAN / Merve EKİNCİ

Kaybolmuş ve Kaybolmaya Yüz Tutmuş Gelenekler, Görenekler;

Konya'da Çeyiz ve Dürü Geleneği

Orta Asya Türkleri ve Avşarlarla başlayan çeyiz geleneği günümüzde birtakım değişikliklerle varlığını sürdürmektedir. Bu dönemde Avşar kızları küçük yaştan itibaren kendileri için çeyiz hazırlamaya başlarlar. Konya geleneklerinin başında gelen ve her genç kızın hayalini süsleyen çeyiz, dostlukların oluşturulup sürdürülmesi, yakınlık sağlaması amacıyla devam eden dürü geleneği doğum nişan, düğün gibi insan hayatı için önemli olan sosyal olaylarda varlığını sürdürmektedir. Konya'mızın kırsal kesimlerinde düğüne davet anlamına gelen hediyeler dağıtılan dürü okuntu geleneği geçmiş yıllara rağmen varlığını sürdürmektedir. Her genç kızın bir çeyiz sandığı ve bohçasının bulunması âdettir. Çeyiz işlemesine ilk olarak bohça ile başlanır. Bohça ile başlanırsa kızın çeyizinin çok olacağına inanılır. Günümüzde teknolojik gelişmeler ve eğitim seviyesinin artmasına bağlı olarak Konya'mızda da çeyiz, okuntu ve dürü adetlerinin de birtakım değişimler olmuştur. Eskiden düğün alışverişleri çoklu olarak yapılırdı günümüzde ise 2 3 kişi ile yapılması, çeyizin ihtiyaca göre alınması ve artık fabrikasyon ürünlerinin öneminin arttığına değinen yılların esnafı Ramazan Tezel, teknolojinin ve eğitim seviyesinin dürü, çeyiz anlayışındaki değişikliklerin neler olduğunu siz değerli okuyucularımıza aktaracağız.

Kendinizden bahseder misiniz?

1971 Konya doğumluyum. 1993 yılından itibaren çeyiz ve tekstil üzerine ticaret ile uğraşyoruz. 1998 yılında Tezeller Elektronik ve Tekstil Limitet Şirketi olarak kurumsal bir kimlik oluşturduk. Günümüzde ise dört şubemiz ve 12 çalışmamız ile halkımıza hizmet vermekteyiz. Bugüne kadar çeyiz sektörü üzerine halkımıza hizmet verdik.

Sektörünüzü anlatır mısınız?

Çeyiz sektörü teknolojiyle birlikte sürekli yenilenen bir sektördür. Çeyiz, okuntu ve dürü geleneği geçmişten günümüze varlığını sürdüren bir gelenektir. İki çeşit çeyiz vardır. Bunlardan biri; sandık çeyizi veya bohça adı verilen özel ve vazgeçilmez bir grup vardır. Bunlar genellikle ince iş veya el işi olarak adlandırılır ve içerisinde; tığ örgülerinden dantel, iğne oyaları, boncuk oyası, şiş örgülerinden çorap, patik, çarşaf kenarı, sedir örtüsü, çember, tülbent, seccade, yemeniler, işlemeler, masa örtüleri, yastık, yorgan takımları vardır. Kentlerde bunlar genellikle hazır alınmakta veya başkasına hazırlanmaktadır. Geleneksel toplumlarda ise kızın maharetini, duygularını dile getiren unsurlar olarak karşımıza çıkmakta ve hemen tamamına yakını kız ve ailesi tarafından özenle hazırlanmaktadır. Bir diğer çeyiz türü ise; genelde mutfak eşyalarından oluşan tencere, tabak, yemek takımları, beyaz eşyalar; buzdolabı fırın, çamaşır makinesi vs. diyebiliriz. Kültürümüzde hediye anlamına gelen "dürü geleneği", dostlukların oluşturulup, pekiştirilmesi, yakınlık sağlanması ve dayanışmanın artırılması amacıyla yapıldı. Konya'da dürü geleneği doğum, sünnet, nişan, düğün gibi insan hayatı için önemli olan sosyal olaylarda yaşatılmaktadır. İnsanlar, dürü geleneklerinde çeşitli hediyelerin bulunduğu bohçaları birbirine hediye etmektedir. Bohçaların içerisinde; iç giyimler, mutlaka bulunması gereken giysilerdendir. Günümüzde azalan dürü geleneğinde iç giyimler, geçmişte olduğu gibi günümüzde de yer almaktadır. Dürü gelin ve damat dışında kayın valide kayın peder, görünce, elti gibi ailenin yakınlarına gönderilirdi. Görünce ve elti için hazırlanan dürünün içerisinde; havlu, yazma, patik, erkekler için çorap duruma göre gömlek ve yine mali duruma göre bayanlara kumaş çocukları varsa iç çamaşırı gibi hediyeler konulurdu. Kayınvalide ve kayınpeder için hazırlanan bohça da ; Anneye başörtüsü (yemeni), seccade, terlik, iç çamaşırı, havlu, elbise veya bir elbiselik kumaş, çorap veya patik bizim adetlerimize göre (Konya) dantel oda takımı veya kanaviçe takımında konur. Babaya gömlek, havlu, terlik, iç çamaşırı, seccade, namaz takkesi, çorap gibi... Geline giden dürüde; gecelik takımı, iç çamaşırıları, sabahlık, parfüm, makyaj seti, çanta, etek ve ceketten oluşan bir takım veya elbise ile terlik, havlu, yazma, patik bulunurdu.

Okuntu bir nevi düğüne davettir. Oğlan ve kız evi kendilerine yakın komşu ve akrabalarına düğünlerini ilan eden ve davetiye niteliğinde olan hediyeler dağıtırlar ki, kız evinin dağıttığı bu hediyelere "dürü", oğlan evinin dağıttığı hediyelere ve davetiyelere de "okuntu" veya "davetiye" denmektedir. Kız evinin dağıtacağı dürüyü oğlan evi alır. Kız evinin dağıttığı dürü, pırtı, kumaş, çit, gibi pırı pırtı niteliğindeki şeylerdir. Gönderilen kişinin yakınlık derecelerine göre pırtı, elbiseliğe yetecek kadar 3-4 metre olabilir. Oğlan tarafının dağıtacağı okuntu ise; su bardağı, çay bardağı, ağaç kaşık, eşarp, tülbent gibi şeylerdir. Kız evinden ve oğlan evinden davet alanlar karşılığında bir şeyler verirler ki, bunlara da "okuntu pahası" denir. Okuntu mahalle ve köyden fakir bir kadın; böyle biri yoksa ailenin fertleri dağıtır. Fakir biri dağıtıyorsa, dağıtılan evler, okuntu dağıtana, buğday, un, bulgur gibi yiyecekler verirler. Okuntu çok eskiden kalma bir tabirdir. Hun, Göktürk ve diğer eski Türk devletlerinin hakanları, maiyetinde bulunduğu halkını savaş vs. sebeplerle toplamak istediğinde onlara ya da kendine bağlı beylerine "ok" gönderirmiş.

Dürü ve çeyiz anlayışında bir değişim oldu mu?

Sürekli olarak yenilenen fabrikasyon işlerinin olması ve okuma seviyesinin de artmasına bağlı olarak bu tür şeylerle gençlerimizin zaman harcamak istememesinden dolayı çeyiz geleneği her geçen gün önemini kaybetmektedir. El emeği göz nuruyla hazırlanan eşyaların oluşturduğu çeyiz kültürü eskisi gibi değildir ve önemini kaybetmektedir, Çeyiz ve dürü geleneği günümüz toplumunun bazı kesimlerinde ve köylerde varlığını sürdürmektedir. Günümüz okuntu geleneğinin yerini davetiyelerin aldığı görülmektedir. Okuyan genç kardeşlerimiz moda uygun olarak çeyizlerin hazırlarını takip edip, alışveriş yaparken de günlük ihtiyacı kadarıyla satın almaktadırlar. Geçmişte Düğün haftası gelince, düğünden iki veya üç gün önce atlarla davul, zurna eşliğinde, kız evine gidilir ve kızın yapmış olduğu çeyizler alınır. Çeyiz (özellikle nakışlı, işlemeli örtüler) alınırken "keyf edilir (eğlenilir)." "Darısı kızın kardeşine!" diye "Maşallah! Maşallah!" çekilir. Ertesi gün, damat evinde çeyiz serilir. Oğlan ve kız evi orada "keyf" eder, yemekler yenilir ve içecekler içilirdi. Günümüzde ise gelin almaya düğün sabahı gidilmekte, davul zurna yerine elektronik çalgı tercih edilmekte, düğünlerin bir gün sürmekte ve atın yerini de arabaların aldığını görmekteyiz. Geçmişte de günümüzde de kız evladına verilen çeyiz, ailenin ekonomik durumunun bir göstergesi olduğu için aileler anlayış ve görgüsüne göre çeyizi yapardı. Ziyet ve çeyiz eşyalarının azlığı veya çokluğu ile ailelerin toplumsal statülerini arasında doğru orantılı bir ilişki kurulmaktadır. Bu şekilde çeyiz, geleneksel ve ekonomik niteliklerinin yanı sıra psiko-sosyal ve sosyokültürel bir nitelik de taşımaktadır.

Anadolu'nun birçok yöresinde ve büyükşehirlerde çeyiz bir seyirlik malzemesidir. Osmanlı saray düğünlerinde çeyiz alayları kurulur, halk sokaklarda bu muhteşem çeyizi seyredirdi. 1675'te IV. Mehmet, kızı Hatice Sultan'a verdiği çeyize o sıralar Edirne'de olan seyyahlar hayran olmuşlardır. Tabii ki sultan kızlarının elmas ve incilerle süslenmiş yatak örtüleri, porselen takımları, incili altın takımları, nalınları vs. devletin gücünün bir göstergesi aracıydı.

Geçmiş yıllar da çeyiz alışverişi nasıl yapılırdı ve şurada nasıl yapılıyor?

Geçmiş yıllarda anne, baba, kardeş, teyze gibi aile fertleri ile 15 – 16 kişilik kalabalık bir şekilde alışveriş yapılmaya gelinirdi. Şimdi ise, gelin ve damadın yanında sadece anneleri geliyor, yani az kişilerle iş görülüyor. Eski ile yeni arasında fark yok, sadece yenilenen insanlar yeni ihtiyaçlarını alıyor. Ama tabii ki de eskiden biraz daha çok önem veriliyordu. Kişiler kızını vereceği zaman, gittiği yerde laf olmasın diye her şeyini alıyordu. Şimdi ise çok fazla çeyizlik alınmıyor, ihtiyaç olanı alıyorlar. Avşar düğünleri yardımlaşma ile olur. Kız evinin dağıttığı dürye karşılık gelinin işine yarayacak hediye gider ki bunlar; kızın çeyizine konacak öteberi vesairesidir. (kilim, çuval, battaniye, oda takımı, sofrası) Oğlan evine götürülecek hediyeler ise onların masraflarını karşılayacak nitelikte şeylerdir ki; bunlar da koyun, kuzu, sığır, para gibi şeylerdir. Koyun, kuzu gibi mallar oğlan evine düğünde yemek yapmaları için getirilir. Kız evine koyun, keçi, sığır ve para gibi hediyeler getirilmez. Oğlan evine getirilen malların hepsi düğünde kesilerek kavurma yapıp yenir. Kız evine daha çok çeyize yarayacak eşyalar getirilir. Oğlan evine getirilen paralar getiren kişi tarafından oğlanın babasına verilir. Eğer oğlanın babası bulunmuyorsa oğlanın ağabeyine veya amcasına da verilebilir. Bu paraların düğün masraflarını karşılaması amaçlanır. Oğlan evine getirilen hediyeler şahıs olarak verilebileceği gibi bir kabilenin ortaklaşa olarak hazırladığı da verilebilir. Bu durumda erkek ve ailesi ise tüm ekonomik gücünü kullanarak takı takmaktadır. Bilezik, beşi bir yerde, kolye, zincir, saat, elmas, pırlanta en yaygın takı türleridir. Bazı yörelerde ise ev eşyaları erkek ve kız aileleri tarafından ortaklaşa alınmaktadır. Ya da aileler güçleri oranında çeyiz alımı ve hazırlanmasına katkıda bulunmakta, eksik kalan şeyler eşler tarafından tamamlanmaktadır. Yatak odası takımı ve mefruşatı, oturma odası takımı ve mefruşatı, salon takımları, mutfak araç gereçleri, yemek takımı, çay kahve takımı vb.leri eşlerin ortak kullanımına yönelik çeyiz eşyaları arasındadır.

Bu güne kadar iş yaşamınızda başınızdan geçen ilginç bir olay var mı?

İlginç birçok olay geçti başımızdan, fakat bunların arasında en çok düğüncülerin kız tarafının fazla çeyizlik almak istemesi damat tarafının ise istenilen her şeyi almak istememesinden dolayı işyerimizde tartışmaları, kimi zaman ayrılacak derecesine gelen çiftlerimiz oluyor. Mesela, gelin kızın almak istediği bir şeyi erkek tarafı gereksiz görüyor. Bu yüzden tartışma çıkıyor. Daha sonra kavgaları ayırıp, çiftlerimiz mutlu olsun diyerekten ürünü hediye ettiğimiz durumlar oluyor.

Çeyiz serme nasıl yapılır?

Geleneksel topluluklarda gerek sandık çeyizlerini gerekse kullanım eşyalarını düğünün bitiminden bir gün önce sergilenmesi söz konusudur. İpe serme, ip atma, sandık çıkarma, çeyiz açma, çeyiz hamamı vb. adlar verilen sergileme sırasında tüm komşu ve akrabaların çeyiz eşyalarını görmesi ve incelemesi sağlanır. Çeyiz, düğünden iki üç gün önce kız evinde özel olarak hazırlanmış bir odaya serilerek çeyize bakmaya gelen kimselere gösterilir. Burayı gelinle birlikte akrabaları ve arkadaşları süsleyerek dekore ederler. Çeyize bakmaya gelen kadın ve kızlar halı, kilim, battaniye vb. ev eşyası cinsinden hediyelerle birlikte gelirler. Oğlan evi de geline aldığı çeyizlik eşyaları ve ev eşyalarını damadın annesi tarafından çevredeki kadın ve kızlara gösterir. Özellikle oğlan evi oturma odası ve misafir odasını kurarken kız evi yatak odasını kurar. Kız evi bunun dışında evi estetik açıdan güzelleştirecek dantel, oya, örtü vb. eşyaları da hazırlar. Kırsal kesimde ise; düğünün son günü sabahı gelin çıkmadan önce erkek evinden gelen akraba ve komşular tarafından kız evindeki çeyizler alınarak erkek evine veya oturulacak eve götürülür. Eksikler hatırlatılır. Yemek ve oyun eşliğinde çay ve yemek takımları gibi kap-kacak vb. eşyaların içine çörek otu, karanfil atılır. Bazen de çeyiz eşyalarının bir listesi çıkartılır. Çeyiz defteri, cihaz defteri, çeyiz senedi vb. adlar verilen bu listelerde; çeyiz eşyalarının adı, türü hatta bazen fiyatları da yer almaktadır. Tanıklar huzurunda hazırlanan bu listeler, bazen taraflarca imzalanmakta ya da muhtar, ihtiyar heyeti üyelerine, yaşlılara imzalatılarak yan resmi nitelik kazandırılmaktadır. Bazen de evlenme cüzdanlarına işlenerek resmi makamların onayı alınarak tamamen resmi nitelikli bir senede dönüştürülmektedir. Bu listeler kız anaları tarafından veya kız tarafından saklanarak boşanma olayı gündeme geldiğinde, malların paylaşımı sırasında esas alınmakta ya da bir belge olarak kullanılmaktadır.

DÜNYADAN İŞBİRLİĞİ TEKLİFLERİ

TUNUS

201600061-- Alım

Kayıt Tarihi: 06.04.2016
Firma Adı: SNTCI
Adres:BP No 129-3018 Sfax, ,
Yetkili Kişi: Kais KARRAY
Tel: 216.20. 330 275; Faks:... ; e-mail: stci@tunet.tn ; web:
Firma meyve suyu, bisküvi ve makarna satın almak istediğini bildiriyor. Söz konusu teklif Birliğimize T.C. Tunus Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği aracılığıyla iletilmiştir.

Gıda maddeleri ve içecekler

TUNUS

201600064-- Alım

Kayıt Tarihi: 11.04.2016
Firma Adı: SASSI GLASS
Adres:Route de Beja km5 Sidi Hsine Tunis, ,
Yetkili Kişi: Slim SASSI
Tel: 216.55.106 911; Faks:216.71.660 982 ; e-mail: slim_sassi@yahoo.fr ; web:
T.C. Tunus Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği tarafından Tunuslu SASSI GLASS firmasının camdan eşyalar (GTİP No: 700529, 700510, 700719, 700600 ve 700991) almak istediği bildirilmiştir.

Metalik olmayan diğer ürünler

HİNDİSTAN

201600062-- Satım

Kayıt Tarihi: 07.04.2016
Firma Adı: KILPEST INDIA LTD
Adres:7-C INDUSTRIAL AREA GOVINDPURA BHOPAL-462023 MADHYA PRADESH, INDIA., ,
Yetkili Kişi: DHIRENDRA DUBEY/ DIRECTOR
Tel: 91.755.2586536; Faks:91.755.2580438 ; e-mail: kilpest@bsnl.in ; web: www.kilpest.com
Firma, bitki koruma ürünleri, toplum sağlık ürünleri, biyo ürünler, mikro besinler ve organik gübre satmak istediğini bildiriyor.

Kimyasal maddeler, kimyasal ürünler ve yapay elyaflar

TUNUS

201600066-- Alım

Kayıt Tarihi: 15.04.2016
Firma Adı: ETAAAMIR
Adres:Dar Chaabane El Fehri 8011, ,
Yetkili Kişi: Karim CHELBI
Tel: .. ; Faks:... ; e-mail: Karimchelbi72@hotmail.fr ; web:
T.C. Tunus Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği tarafından ETAAAMIR firmasının ülkemizden reçine (GTİP No:390791) ve silikon (GTİP No:391000) almak istediği bildirilmiştir.

Kimyasal maddeler, kimyasal ürünler ve yapay elyaflar

TUNUS

201600060-- Alım

Kayıt Tarihi: 06.04.2016
Firma Adı: SIOC
Adres:Route de Gabes km 3 BP 362 Sfax, ,
Yetkili Kişi: Ridha MELLITI
Tel: 216.74.453 073; Faks:... ; e-mail: siocacoutchouc@yahoo.fr ; web:
Firma Kord Bezi (590210) Kauçuk Levha (400821) satın almak istediğini bildiriyor. Söz konusu teklif Birliğimize T.C. Tunus Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği aracılığıyla iletilmiştir.

Kauçuk, plastik ve pelikül film ürünler

TUNUS

201600070-- Alım

Kayıt Tarihi: 22.04.2016
Firma Adı: SPCP
Adres:Z.I. Kairouan, ,
Yetkili Kişi: Hedi ESSEFI
Tel: 216.77 .275 060; Faks:... ; e-mail: polyfibres@outlook.fr ; web:
Firma, Aerosol dolum makineleri satın almak istediğini bildiriyor. Söz konusu teklif Birliğimize T.C. Tunus Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği aracılığıyla iletilmiştir.

Makineler, ekipmanlar, aletler, cihazlar ve ilgili ürünler ürünler ve bunlarla ilgili tüketim maddeleri

SLOVENYA

201600072-- Satım

Kayıt Tarihi: 22.04.2016
Firma Adı: PriOko' d.o.o.
Adres:Malija 74c 6310 Izola Slovenija/EU, ,
Yetkili Kişi: bostjan.pislar@prioko.si
Tel: 386.(0)4.742 909; Faks:... ; e-mail: ; web: www.prioko.si
Firma en yüksek kapasitesi 24 saatte 180 kg. buz elde etme olanağı sağlayan farklı kapasitelerde otomatik buz yapma makineleri satmak istediklerini bildiriyor.

Makineler, ekipmanlar, aletler, cihazlar ve ilgili ürünler

TUNUS

201600065-- Alım

Kayıt Tarihi: 15.04.2016
Firma Adı: Delta Tunisie
Adres:15 rue 7112 – Manar1 – 2092 Tunis ,
Yetkili Kişi: Walid BEN TAMAROUT
Tel: 216.71.546 588; Faks:216.71.546 588 ; e-mail:
w.bentamarout@delta-tn.com ; web:
T.C. Tunus Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği
tarafından Delta Tunisie firmasının ülkemizden
beyaz eşyalar (GTİP No: 850940, 851671, 851672
ve 851650) almak istediği bildirilmiştir.
**Makineler, ekipmanlar, aletler, cihazlar ve
ilgili ürünlerürünler ve bunlarla ilgili tüketim
maddeleri**

MACARİSTAN

201600071-- Satım

Kayıt Tarihi: 22.04.2016
Firma Adı: ALX Macar Ticareti Geliştirme Merkezi
Adres:İncilipınar Mah. Nişantaşı Sk Cazibe İş Merkezi
No:13 Daire:1301 Şehitkamil / GAZİANTEP, ,
Yetkili Kişi: Alper BAKIR/ İş Geliştirme Müdürü
Tel: 90.342.215 33 76; Faks:.. ; e-mail: alper.bakir@
alx.com.tr ; web: www.alx.com.tr
Firma, özellikle sokak aydınlatmalarında, mevcut
duyulu armatüre adapte olan, led dönüşümlerinde
büyük tasarruf sağlayan, tamir edilebilir ve
geliştirilebilir, modüler led sistemleri satmak istiyor.
Satıcı firma ile bağlantı kurmak isteyen kuruluşların,
Ref: "MOD SYSTEM" referans kodunu belirterek ALX
Macar Ticareti Geliştirme Merkezi başvurularını
gerekmektedir.
Mamul ürün ve malzemeler

BELÇİKA

201600069-- İşbirliği

Kayıt Tarihi: 15.04.2016
Firma Adı: HMG Consultancy Comm. V.
Adres: ,
Yetkili Kişi: Gülay KALMIS / Manager
Tel: .; Faks:.. ; e-mail: info.hmg.belgium@gmail.
com ; web:
Kişilere ve kurumlara yönetim, ofis yönetimi, satış
vb. konularda danışmanlık hizmetleri veren şirketin;
Belçika ile Türkiye arasında ticari ilişkileri olan kişi
ve kuruluşlara projelerini gerçekleştirmeleri için
danışmanlık hizmetleri vermek istediği bildirilmiştir.
**Mimarlık, inşaat, hukuk, muhasebe ve işletme
konularında hizmetlerürünleri ve tıbbi tüketim
malzemeleri**

NIJERYA

201600067-- İşbirliği

Kayıt Tarihi: 15.04.2016
Firma Adı: Valentino Projects Ltd.
Adres:Plot 88, Cambial Road, Kuje Industrial Layout,
Kuje, Abuja-Nigeria, ,
Yetkili Kişi: Prof. Borishade Babalola, CFR. /
Chairman, Valentino Projects ltd.
Tel: ..; Faks:.. ; e-mail: lolaboris@yahoo.com ; web:
T.C. Ekonomi Bakanlığı, Serbest Bölgeler, Yurtdışı
Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü'nden
14.04.2016 tarihinde alınan bir yazıda, Abuja/
Nijerya'da yerleşik Valentino Projects Ltd.
Firması'nın, Abuja Ticaret Müşavirliğimize
başvurarak, ülkemizde meşrubat sektöründe
deneyimli yönetim ekipleri ile veya Nijerya'da
yatırıma ilgi duyabilecek deneyimli yatırımcılar ile
temas kurmak istediği bildirilmiştir. Müşavirliğimiz
ile anılan firma arasında gerçekleştirilen görüşmede,
tesislerinin hâlihazırda makine donanım bakımından
hazır olduğu, bu aşamada hâlihazırda 50 - 75 cl
şişe suyu üretiminin yapıldığı ve ürün çeşidinin
arttırılmak istendiği ifade edilen meşrubat tesisini
işletmek ve pazar - yeni ürün geliştirmek için
yetkin ve deneyimli bir yönetim ekibinin veya
söz konusu yatırıma ortak olarak tecrübe ve bilgi
birikimini aktarabilecek firmalarımızın Abuja
Ticaret Müşavirliğimiz ile bağlantı kurabilecekleri
belirtilmektedir.
Gıda maddeleri ve içecekler

ALMANYA

201600063-- İşbirliği

Kayıt Tarihi: 08.04.2016
Firma Adı: InnoTrading
Adres:Kardinal-Albrecht-Straße 40, 06108 Halle-
Saale / Sachsen-Anhalt, Germany, ,
Yetkili Kişi: Alexander C. Barth / Marketing,
Distribution & Innovation
Tel: ..; Faks:49.345.6915 4951 ; e-mail: contact@
inotrading.one ; web: www.inotrading.one
Alman firması; sektör fark etmeksizin bankaların,
firmaların ve kamu kuruluşlarının (vergiler, harçlar,
trafik cezaları ve diğer tüm kamu ödemeleri)
müşterilerine 7/24 self servis ödeme imkânı sunan
"TAUNIGMA-KIOSK" ödeme terminalleri konusunda
ülkemizde franchise ortağı aradığını bildirmiştir.
Kiosk franchise ortaklığı için 7,030.00 Euro veya
\$ 7,770.00'dan başlayan miktarlar ile katılmak
isteyen yatırımcılar aramaktadır. Telekom, enerji,
finans ve perakende şirketleri vb. birçok alanda
faaliyet gösteren firmaların kullanabildiği ödeme
kioskları sayesinde tahsilatlarını yapabilmektedirler.
Firma ayrıca, ikinci olarak "Kur'an-ı Kerim" okuyan
Inno e-kitap projesinin geliştirilmesi için yaklaşık
150.000,00 Euro katkıda bulunabilecek yatırımcı
aradığını bildirmiştir.
Ofis ve bilgisayar makine, ekipman ve parçaları

Hakan KARAGÖZ

KTO- Ekonomik Araştırmalar ve Proje Uzmanı

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

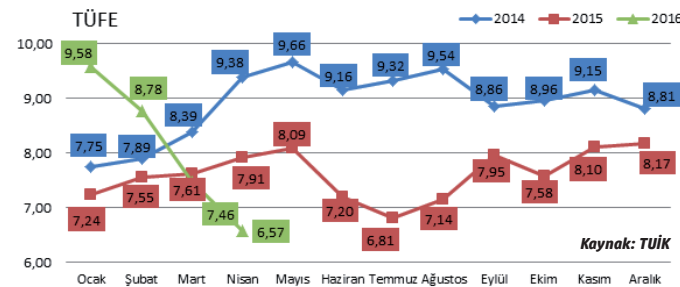
ENFLASYON

Nisan ayında TÜFE, aylık %0,78 arttı.

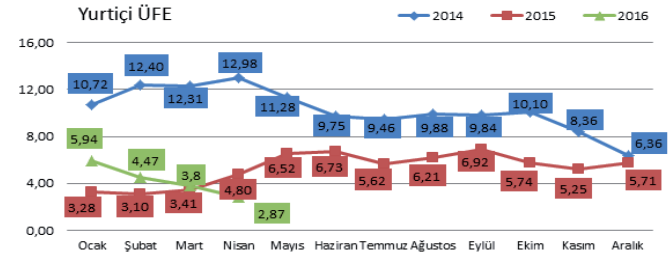
2016 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %0,78, bir önceki yılın Aralık ayına göre %2,55, bir önceki yılın aynı ayına göre %6,57 ve on iki aylık ortalamalara göre %7,84 artış gerçekleşti.

Yurt İçi ÜFE, aylık %0,40 arttı.

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2016 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %0,52 artış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %1,27 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %2,87 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %5,47 artış gösterdi.

En Fazla Artan			En Fazla Azalan		
S.	Ürün Adı	Oran(%)	S.	Ürün Adı	Oran(%)
1	Spor Müsabakalarına Giriş Ücreti	42,79	1	Sivri Biber	-53,93
2	Ceket (kadın için)	28,56	2	Çarliston Biber	-43,95
3	Etek	23,86	3	Patlıcan	-41,27

En Fazla Artan			En Fazla Düşen		
S.	Ürün Adı	Oran(%)	S.	Ürün Adı	Oran(%)
1	Ana Metaller	2,64	1	Bilgisayar ile elektronik ve optik ürünler	-1,90
2	Kok ve rafine petrol ürünleri	2,43	2	Ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç)	-1,56
3	Giyim eşyası	2,03	3	Deri ve ilgili ürünler	-0,75

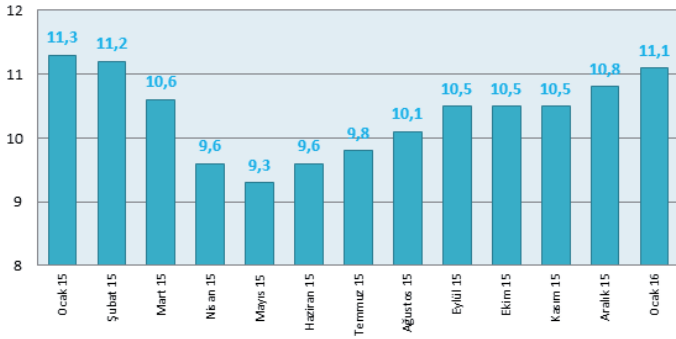
İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

Ocak 2016 döneminde işsizlik oranı %11,1.

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2016 yılı Ocak döneminde 3 milyon 290 bin kişi oldu. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 0,4 puanlık azalış ile %13 olarak tahmin edildi. 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı 0,8 puanlık azalış ile %19,2 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 0,3 puanlık azalış ile %11,3 olarak gerçekleşti.

İşgücüne katılma oranı ise %50,7

İşgücü nüfusu 2016 yılı Ocak döneminde 29 milyon 565 bin kişi, istihdam oranı ise %45 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %70,8, kadınlarda ise %31 oldu.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

2015 yılı Mart ayında 6,8 milyar TL açık veren bütçe, 2016 yılı Mart ayında 6,6 milyar TL açık vermiştir.

- 2015 Mart ayında 655 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2016 yılı Mart ayında 160 milyon TL faiz dışı fazla verilmiştir.
- Bütçe giderleri bir önceki yılın aynı ayına göre %17,8 oranında artarak 46,8 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.
- Bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %22,3 oranında artarak 40,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe (Milyon TL)

Milyon TL	2015			2016			Değişim (%)
	MART			MART			
	Yıl. Gerç.	Gerç.	%	Bütçe	Gerç.	%	
Bütçe Gideri	505.992	39.761	7,9	570.507	46.838	8,2	17,8
Bütçe Geliri	483.386	32.918	6,8	540.819	40.269	7,4	22,3
Bütçe Dengesi	-22.606	-6.843	30,3	-29.688	-6.569	22,1	4,0
Faiz Dışı Denge	30.400	-655	-2,2	26.312	160	0,6	124,4

DIŞ TİCARET

Mart ayında ihracat %2,3 arttı, ithalat %5,2 azaldı.

2016 yılı Mart ayında, 2015 yılının aynı ayına göre ihracat %2,3 artarak 12.811 milyon dolar, ithalat %5,2 azalarak 17.758 milyon dolar olarak gerçekleşti. Mart ayında dış ticaret açığı %20,3 azalarak 6.205 milyon dolardan, 4.946 milyon dolara düştü.

2015 Mart ayında %66,9 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2016 Mart ayında %72,1'e yükseldi.

Avrupa Birliği'ne ihracat %18,1 arttı.

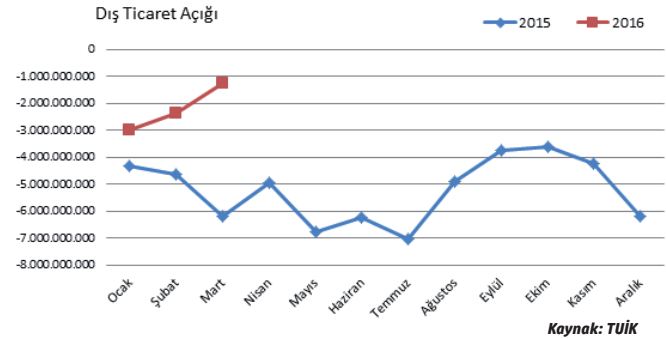
Avrupa Birliği'nin (AB-28) ihracattaki payı 2015 Mart ayında %42,6 iken, 2016 Mart ayında %49,1 oldu. AB'ye yapılan ihracat, 2015 yılının aynı ayına göre %18,1 artarak 6 milyar 295 milyon dolar olarak gerçekleşti.

En çok ihracat yapılan ülke İngiltere oldu

İngiltere'ye yapılan ihracat 2016 yılı Mart ayında 1 milyar 386 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla Almanya (1.219 milyon dolar), Irak (652 milyon dolar) ve İtalya (609 milyon dolar) takip etti.

İthalatta ilk sırayı Çin aldı.

Çin'den yapılan ithalat, 2016 yılı Mart ayında 2 milyar 273 milyon dolar oldu. Bu ülkeyi sırasıyla Almanya (2 milyar 22 milyon dolar), Rusya (1 milyar 395 milyon dolar) ve ABD (1 milyar 8 milyon dolar) izledi.

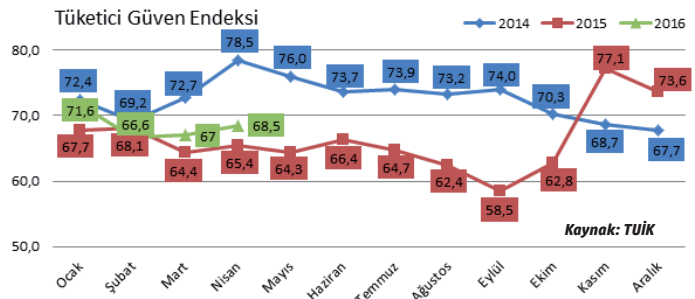

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

2016 Nisan ayında tüketici güveni arttı.

2016 Nisan ayında bir önceki aya göre %2,2 oranında arttı. Mart ayında 67 olan endeks, Nisan ayında 68,46 oldu.

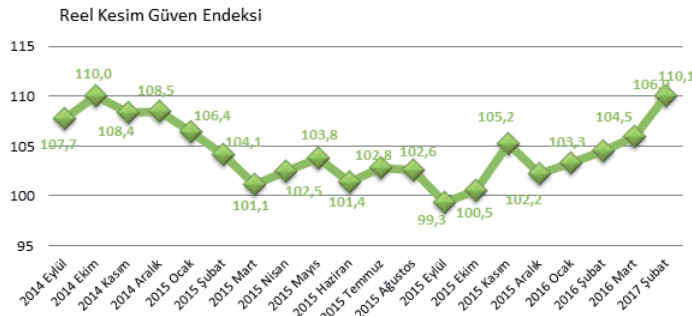
Tüketici Güven endeksindeki artış, hanenin maddi durum ve işsiz sayısı beklentileri değerlendirmelerinin iyileştiğini göstermektedir.

REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ

2016 Nisan ayında endeks, bir önceki aya göre 4,1 puan artarak 110,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

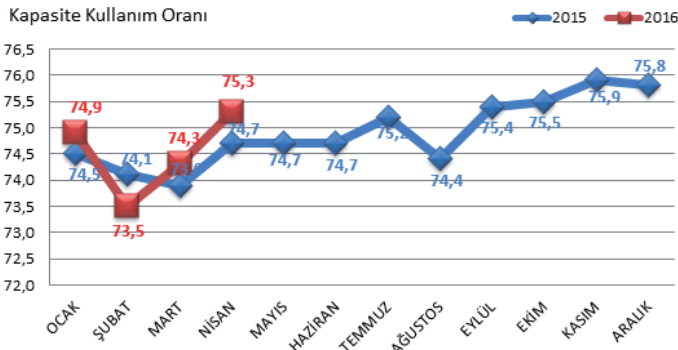
Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, son üç aydaki toplam sipariş miktarı, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı, gelecek üç aydaki toplam istihdam miktarı, sabit sermaye yatırım harcaması, genel giderler, mevcut toplam sipariş miktarı ve gelecek üç aydaki üretim miktarı endeksi artış yönünde etkilerken, mevcut mamul mal stoku miktarı endeksi azalış yönünde etkilemiştir.

Kaynak: TCMB

KAPASİTE KULLANIM ORANI

2016 Nisan ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 1,0 puan artarak %75,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

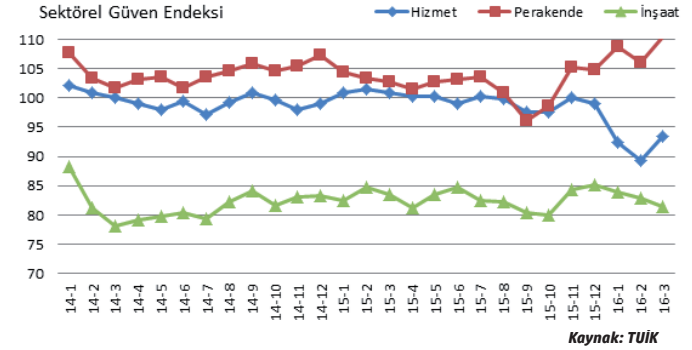

Bu çalışma yalnızca bilgilendirme amaçlıdır. Çalışmada yer alan analiz ve değerlendirmeler yatırım tavsiyesi olarak yorumlanmamalıdır. Veriler kamuya açık ve güvenilir olduğu düşünülen kaynaklardan derlenmiştir. Çalışmadaki bilgiler Konya Ticaret Odası için bağlayıcı değildir.

SEKTÖREL GÜVEN ENDEKSLERİ

Mart ayında hizmet ve perakende sektörlerinde güven artarken inşaat sektöründe güven azaldı.

Sektörel Güven Endeksleri 0-200 aralığında değer alabilmekte, endeksin 100'den büyük olması sektörün mevcut ve gelecek döneme ilişkin iyimserliğini, 100'den küçük olması ise kötümserliğini göstermektedir.

Kaynak: TÜİK

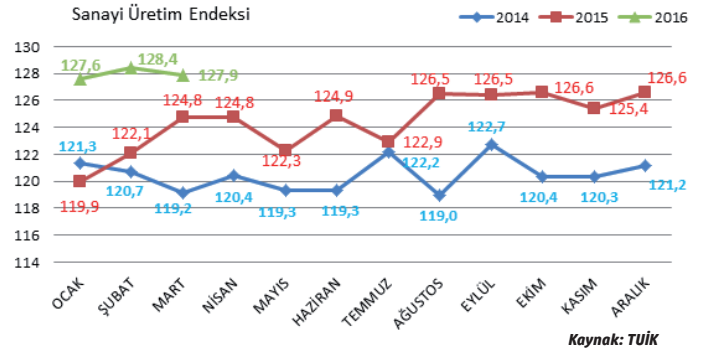
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

2016 Mart ayında sanayi üretimi azaldı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde,

2016 yılı Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre;

- madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi % -3,2,
- imalat sanayi sektörü endeksi %0,4,
- elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi % -0,2 azaldı.

Kaynak: TÜİK

Haziran Ayı Vergi Takvimi (2016)

İlk Tarih	Son Tarih	Konu
01/06/2016	09/06/2016	16-31 Mayıs 2016 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
01/06/2016	10/06/2016	16-31 Mayıs 2016 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/06/2016	15/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/06/2016	15/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait Kolalı Gazoz, Alkollü İçecekler ve Tütün Mamullerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/06/2016	15/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/06/2016	15/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait Motorlu Taşıtlara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödemesi
01/06/2016	15/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait Özel İletişim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/06/2016	15/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödemesi
01/06/2016	20/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait Şans Oyunları Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/06/2016	20/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait 5602 Sayılı Kanunda Tanımlanan Şans Oyunlarıyla İlgili Veraset ve İntikal Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/06/2016	20/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait İlan ve Reklam Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/06/2016	20/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait Müşterek Bahislere İlişkin Eğlence Vergisinin Beyanı ve Ödemesi ile Diğer Eğlence Vergilerine İlişkin Eğlence Vergisinin Ödemesi
01/06/2016	20/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/06/2016	20/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait Yangın Sigortası Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/06/2016	23/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Muhtasar Beyanname ile Beyanı
01/06/2016	23/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Beyanı
01/06/2016	24/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı
16/06/2016	24/06/2016	1-15 Haziran 2016 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
16/06/2016	27/06/2016	1-15 Haziran 2016 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/06/2016	27/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Ödemesi
01/06/2016	27/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Ödemesi
01/06/2016	27/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Ödemesi
01/06/2016	30/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)
01/06/2016	30/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)
01/06/2016	30/06/2016	Mayıs 2016 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/06/2016	30/06/2016	6552 sayılı Kanunun 73. maddesi hükmü uyarınca ödenmesi gereken 10. taksit ödemesi
01/06/2016	30/06/2016	Basit Usulde Vergilendirilen Mükelleflerin Gelir Vergisi 2. Taksit Ödemesi

MAYIS 2016

KONYA İLİ EKONOMİK GÖSTERGELER

KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ

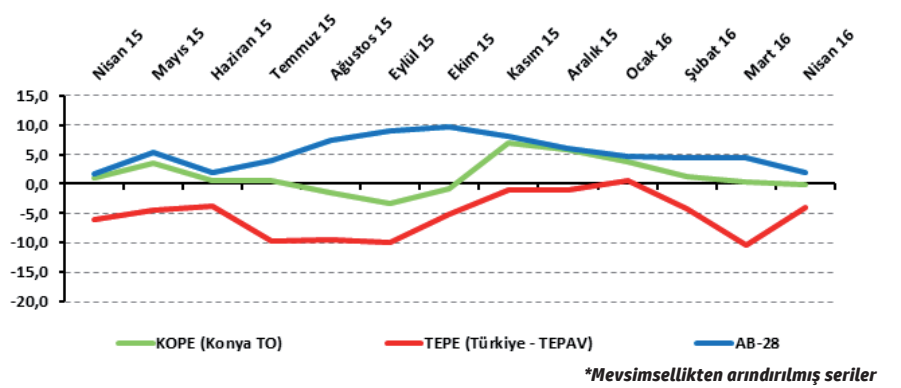
Konya'da Perakende Güveni 5 Ayrır Düşüyor:

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) değeri Nisan 2016'da da düştü. Önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentisi Nisan 2015'e göre azalırken, Mart 2016'ya göre arttı. Konya perakende sektörü, Nisan 2016'da Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

Konya'da perakende güveni düşüşünü sürdürdü:

Nisan 2016'da TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -4 puan değerini alırken, KOPE -0,2 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 1,2 puan azalırken, TEPE 2,1 puan arttı. KOPE'de bir önceki aya göre ise 0,5 puan azalma gözlemlendi. Konya perakendesi, nisan ayında Türkiye genelinden iyi performans gösterirken, AB-28'in gerisinde kaldı. KOPE değerinin bir önceki aya göre azalmasında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumundaki azalma etkili olurken, geçen yılın aynı dönemine göre azalmasında önümüzdeki 3 aydaki satış beklentilerindeki azalma etkili oldu.

Şekil-1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Nisan 2015 - Nisan 2016)

Tablo-1. Konya Perakende Güven Endeksi*

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-2,1	-5,3	-7,0	-6,0	-4,1	1,8	5,4	1,1	0,5	-1,5	-1,3	-1,8
2015	1,2	4,9	2,4	1,0	3,6	0,6	0,7	-1,6	-3,3	-0,8	6,9	5,9
2016	3,7	1,4	0,3	-0,2								

Konyalı perakendecilerin satış beklentileri arttı:

Nisan 2016'da Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 48,7'si önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 18,3 düzeyinde oldu. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 33 olarak belirlendi.

Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Nisan 2015'e göre 2 puan azalırken, Mart 2016'ya göre 9 puan arttı. Gelecek 3 ayda ilişkin satış beklentilerinde Konya, Nisan 2016'da Türkiye genelinden ve AB-28'den daha iyi performans sergiledi.

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı azaldı:

Nisan 2016'da işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 4,5 puan azalarak -35,6 değerini aldı. İşlerdeki toparlanma algısı geçen yılın aynı ayına göre ise 23 puan azaldı.

İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Nisan 2016'da yüzde 16,3 olurken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 50 oldu. KOPE anketine katılanların yüzde 33,7'si ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtti. Nisan ayında Konya'daki perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısının Türkiye genelindeki perakendecilere göre olumsuz olduğu görüldü.

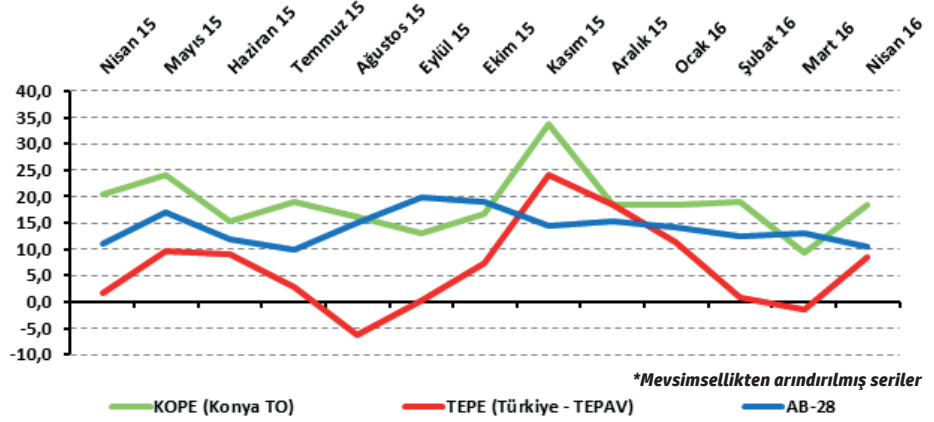
Perakendede en iyi performansı "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörü gösterdi:

Konya'da perakende sektöründe nisan ayında en iyi performansı "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörü gösterdi. Bu sektörü "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri", "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" ve "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektörleri takip etti. Bu 4 sektördeki artış ortalamasının üzerinde gerçekleşti. "Diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)", "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar" ve "motorlu taşıtlar" sektörleri ise azalış gösterdi.

Perakendeciler işlerin durumundan memnun değil:

KOPE ve TEPE değerleri sorular bazında karşılaştırıldığında, Nisan 2016'da "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu" ve "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve satış fiyatı beklentileri"

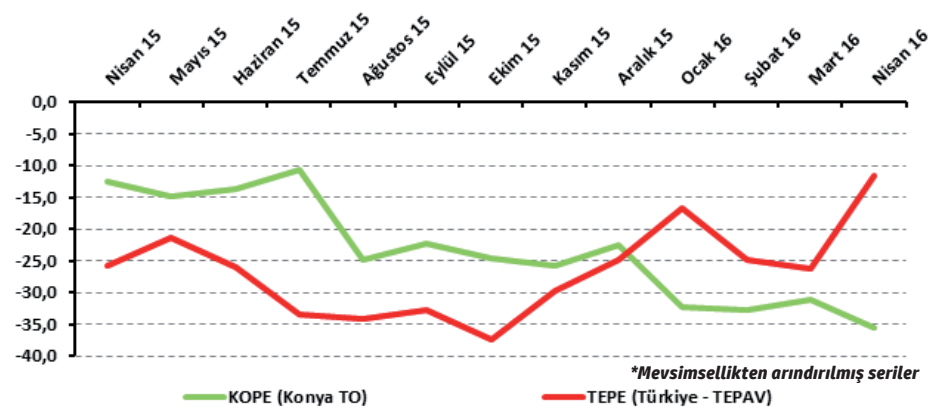
Şekil-2. Önümüzdeki 3 ayda ilişkin satış beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Nisan 2015 – Nisan 2016)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 ayda ilişkin beklenti* (%arttı - %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	2,3	-4,0	-7,5	-3,2	3,9	20,3	15,8	7,5	13,0	9,2	5,4	13,8
2015	24,2	20,1	22,6	20,4	24,1	15,4	19,1	16,1	13,0	16,7	33,7	18,5
2016	18,4	19,0	9,4	18,4								

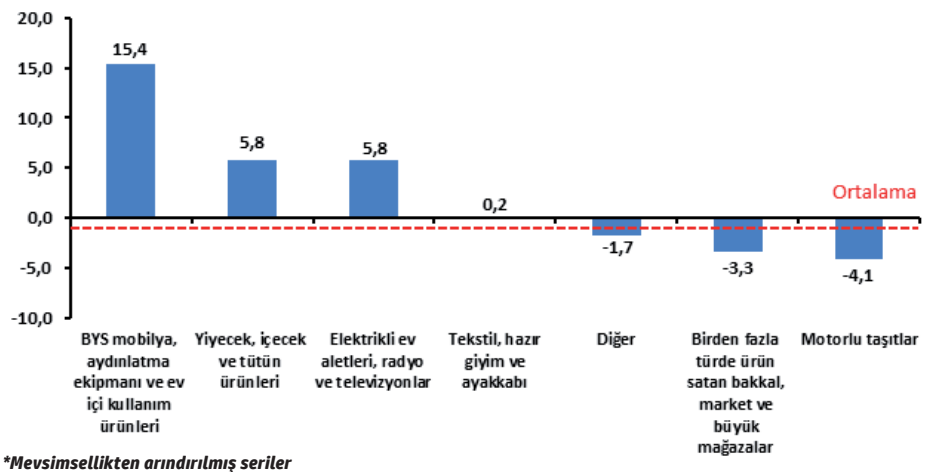
Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (%arttı - %azaldı) (Nisan 2015 – Nisan 2016)

Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (%arttı - %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-24,6	-30,3	-26,1	-27,6	-28,9	-28,3	-27,6	-25,1	-25,7	-26,0	-28,8	-33,5
2015	-17,0	-16,3	-20,1	-12,6	-14,9	-13,6	-10,6	-24,8	-22,4	-24,7	-25,8	-22,5
2016	-32,3	-32,7	-31,1	-35,6								

Şekil-4. Alt sektör bazında KOPE'nin Nisan 2016'da bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

göstergelerinde Konya'nın Türkiye'ye göre daha iyi bir performans sergilediği görüldü. Konya perakendesinde "gelecek yılki mağaza sayısı beklentisi" ve "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentisi" göstergeleri bir önceki aya göre artış gösterirken, geçen yılın aynı dönemine göre düşüş gösterdi.

"Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu" ve "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" göstergelerinde Nisan 2015'e göre artış olurken, Mart 2016'ya göre düşüş oldu. "Geçen yıla göre işlerin durumu" göstergesi ise hem Nisan 2015'e hem de Mart 2016'ya göre azalış gösterdi.

Tablo-4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 04/2015	KOPE (Konya) 03/2016	KOPE (Konya) 04/2016	Bir önceki aya göre değişim 04/2016	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 04/2016	TEPE (Türkiye) 04/2016
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-25,3	-17,8	-24,9	-7,1	0,4	-25,5
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz?	7,9	9,4	6,1	-3,3	-1,8	5,1
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	8,0	0,5	6,9	6,3	-1,1	1,4
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	20,4	9,4	18,4	9,0	-2,0	8,5
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	9,3	-0,3	1,8	2,1	-7,5	8,9
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	24,6	29,5	29,2	-0,3	4,6	20,6
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-12,6	-31,1	-35,6	-4,5	-23,0	-11,5
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	8,6	5,7	6,9	1,2	-1,7	16,1

Perakende güveninde Türkiye, AB'nin önüne geçti:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Litvanya'nın nisan ayında da geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Litvanya'yı; Avusturya, Finlandiya ve Güney Kıbrıs Rum Kesimi takip etti. Slovenya,

Romanya, Danimarka ve İspanya ise perakende güveninde geçen yıla göre en fazla düşüş yaşanan ülkeler oldu. Euro Bölgesi ve AB-28'de perakende güveninin geçen yıla göre arttığı gözlemlendi. Türkiye, geçen yıla göre perakende güveni değişiminde AB-28 ve Euro Bölgesine kıyasla daha iyi performans sergiledi.

Tablo-5. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları*(Nisan 2015'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Nisan 2015'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Ülkeler/ (Puan)	Nisan 2015'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim
Litvanya	18,9	Slovakya	1,5
Avusturya	14,6	Polonya	1,4
Finlandiya	12,7	AB-28	0,2
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	8,3	İsveç	-1,4
Hırvatistan	7,3	İtalya	-2,4
Estonya	6,7	Çek Cumhuriyeti	-3,1
Bulgaristan	6,2	Malta	-3,2
Yunanistan	6,2	Macaristan	-3,5
Almanya	5,5	İngiltere	-4,7
Letonya	5,5	Hollanda	-4,7
Belçika	5,0	İspanya	-5,2
Fransa	2,4	Danimarka	-11,2
Türkiye	2,1	Romanya	-13,2
Euro Bölgesi-19	1,9	Slovenya	-14,0
Portekiz	1,5		

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

KONYA İLİ EKONOMİK GÖSTERGELER

KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ

GÜVEN ENDEKSİ

MAYIS 2016

Konya Hizmetler Sektörünün Çalışan Sayısı Beklentisi Arttı

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre aynı kalırken, geçen yıla göre düştü. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumunda, verilen hizmetlere olan talepte ve önümüzdeki 3 ayda hizmetlere olan talep beklentisinde geçen aya göre değişim gözlenmedi. Önümüzdeki 3 ayda çalışan sayısı beklentisinde ve fiyat beklentisinde Mart 2016'ya göre artış gözlemlendi.

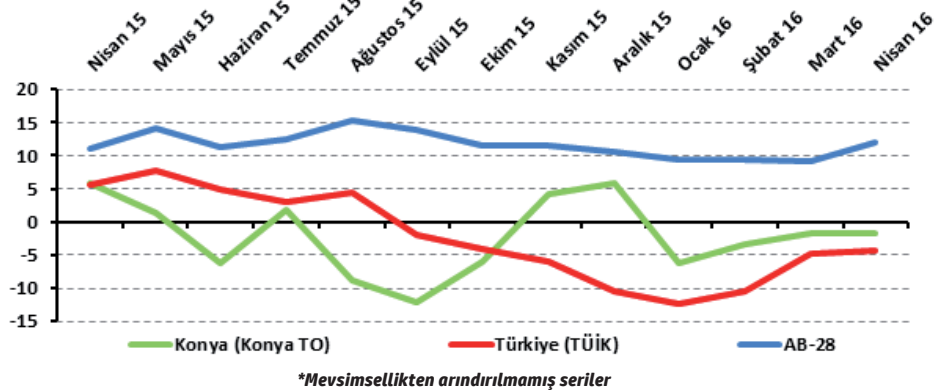
Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre değişmedi:

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre değişmezken, geçen yıla göre 7,5 puan düşerek -1,7 puan değerini aldı. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi ise Nisan 2016'da geçen aya göre 0,6 puan yükselirken, geçen yıla göre 9,9 puan düşerek -4,3 puan değerini aldı. Buna karşın AB-28'i temsil eden hizmetler sektörü güven endeksi Nisan 2016'da bir

önceki aya göre 2,9 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 1,1 puan yükselerek 12,1 puan değerini aldı.

Nisan ayında Konya, Türkiye genelinden daha iyi performans sergilemiştir.

Şekil-1. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Nisan 2015 - Nisan 2016)

Tablo-1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi*

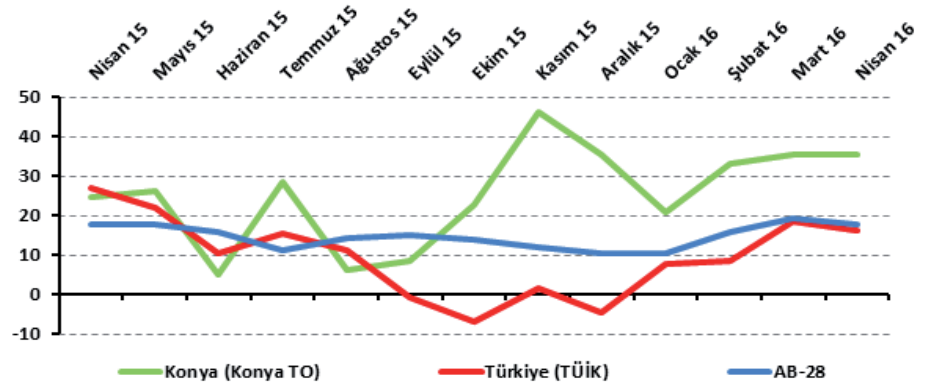
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	7,3	-0,1	-5,6	-2,6	-4,1	1,7	0,9	7,0	9,8	7,9	3,7	2,2
2015	6,4	7,3	3,6	5,8	1,3	-6,1	1,8	-8,8	-12,0	-6,0	4,2	5,8
2016	-6,3	-3,3	-1,7	-1,7								

Konya hizmetler sektörünün yüzde 48'i önümüzdeki dönemden umutlu:

Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisinin denge değeri Nisan 2016'da bir önceki aya göre değişmezken, geçen yılın aynı dönemine göre 10,6 puan yükselerek 35,3 puan değerini aldı. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisi bir önceki aya Konya'da aynı kalırken, Türkiye geneli ve AB-28'de düşmüştür. Nisan ayında Konya, Türkiye geneli ve AB-28'den daha iyi bir performans sergiledi.

Nisan 2016'da Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 48,3'ü önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 13'ü talepte düşme beklediklerini ifade etti.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Nisan 2015 – Nisan 2016)

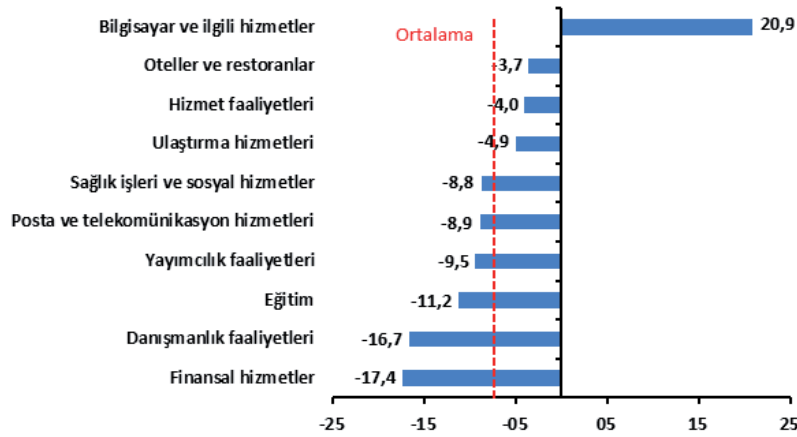

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Ma-yıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	35,0	38,7	36,0	34,3	28,0	31,0	36,7	45,3	36,0	17,0	9,0	19,7
2015	34,7	38,0	25,7	24,7	26,3	5,0	28,7	6,3	8,7	22,7	46,3	35,3
2016	20,7	33,0	35,3	35,3								

Şekil-4. Alt sektörler bazında endeksin Nisan 2016'da bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Nisan ayının lideri bilgisayar ve ilgili hizmetler sektörü oldu:

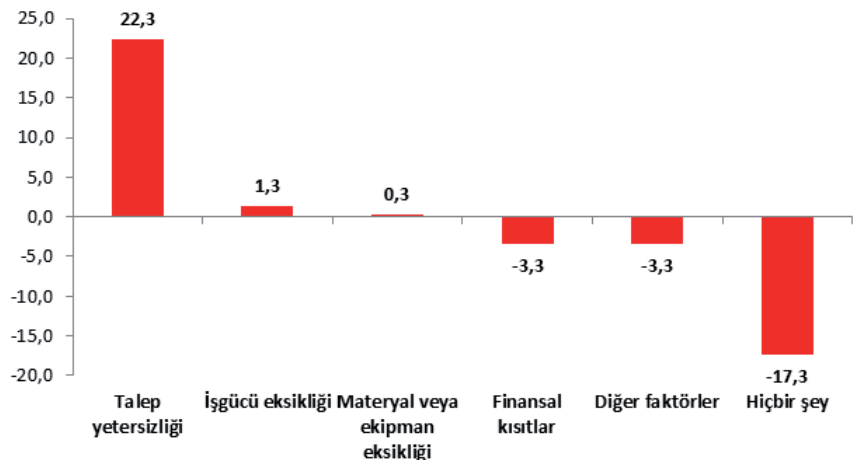
Nisan ayında Konya'da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, "bilgisayar ve ilgili hizmetler" sektörünün en iyi performans gösteren sektör olduğu görüldü. "Oteller ve restoranlar", "hizmet faaliyetleri", "ulaştırma hizmetleri", "sağlık işleri ve sosyal hizmetler", "posta ve telekomünikasyon hizmetleri", "yayıncılık faaliyetleri", "eğitim", "danışmanlık faaliyetleri" ve "finansal hizmetler" sektörleri geçen yıla göre düşüş yaşanan sektörler oldu. Endeks değerine göre bir önceki yıla göre gözlenen azalmanın en yüksek olduğu sektör, "finansal hizmetler" sektörü oldu.

Firmaların yüzde 40'ı talep yetersizliğinden şikâyet ediyor:

Konya'da hizmetler sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörlerin geçen yıla göre değişimleri incelendiğinde talep yetersizliği, işgücü eksikliği ve materyal veya ekipman eksikliği gibi unsurlardan şikâyet edenlerin oranında artış yaşandığı görülmüştür. Diğer faktörlerden, finansal kısıtlardan şikâyet edenlerin oranında ve faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını söyleyenlerin oranında geçen yıla göre düşüş yaşanmıştır.

Nisan ayında hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 39,7'si faaliyetlerini kısıtlayan temel etmenin talep yetersizliği olduğunu dile getirmiştir. Firmaların yüzde 22'si finansal kısıtların, yüzde 17,7'si diğer faktörlerin, yüzde 4,3'ü işgücü eksikliğinin ve yüzde 3,3'ü materyal veya ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını vurgulamıştır. Faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını ifade edenlerin oranı ise yüzde 13 olmuştur.

Şekil-5. Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Nisan 2016'da bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Konya hizmetler sektörü, gelecek döneme ilişkin göstergelerde Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya ve Türkiye, Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi soruları bazında karşılaştırıldığında, Konya'nın nisan ayında gelecek dönemki göstergelerde Türkiye'ye göre daha iyi bir performans

sergilediği görüldü. Gelecek üç ayda “verilen hizmetlere olan talepte”, “toplam çalışan sayısında”, “verilen hizmetlerin fiyatlarında” geçen yıla göre artış yaşandı. Diğer tüm göstergelerde ise aynı dönemde düşüş olduğu gözlemlendi.

Tablo-2. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 04/2015	Konya (Konya TO) 03/2016	Konya (Konya TO) 04/2016	Bir önceki aya göre değişim 04/2016	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 04/2016	Türkiye (TÜİK) 04/2016
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	-3,3	-21,7	-21,7	0,0	-18,4	-14,3
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	-4,0	-18,7	-18,7	0,0	-14,7	-15,1
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	24,7	35,3	35,3	0,0	10,6	16,4
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	5,0	-3,3	2,0	5,3	-3,0	-11,0
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	8,0	6,3	12,3	6,0	4,3	7,7
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	25,0	25,3	27,7	2,4	2,7	9,0
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	-2,7	-13,7	-16,3	-2,6	-13,6	

Hizmetler sektöründe AB, Türkiye'ye göre daha iyi performans sergiledi:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerlerine bakıldığında, Litvanya'nın geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Litvanya'yı; İtalya, Estonya,

Avusturya ve Finlandiya takip etti. Geçen yıla göre en fazla düşüş ise İngiltere'de yaşandı. Euro Bölgesi Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen yıla göre AB-28 ülkelerine ve Türkiye'ye kıyasla daha iyi performans sergiledi.

Tablo-3. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Nisan 2015'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Nisan 2015'e göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Ülkeler/ (Puan)	Nisan 2015'e göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim
Litvanya	16,4	Romanya	3,3
İtalya	10,0	Letonya	2,7
Estonya	9,1	Polonya	1,4
Avusturya	7,9	AB-28	0,9
Finlandiya	7,3	Belçika	-0,5
Fransa	7,1	Malta	-0,8
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	6,7	Macaristan	-1,0
Hırvatistan	5,7	Slovakya	-2,7
Çek Cumhuriyet	5,0	İsveç	-3,2
Slovenya	4,9	Yunanistan	-3,6
Bulgaristan	4,5	Danimarka	-3,9
Euro Bölgesi-19	4,1	İspanya	-6,7
Hollanda	4,1	Türkiye	-9,9
Portekiz	4,1	İngiltere	-12,3
Almanya	3,3		

MAYIS 2016

KONYA İLİ EKONOMİK GÖSTERGELER

KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

GÜVEN ENDEKSİ

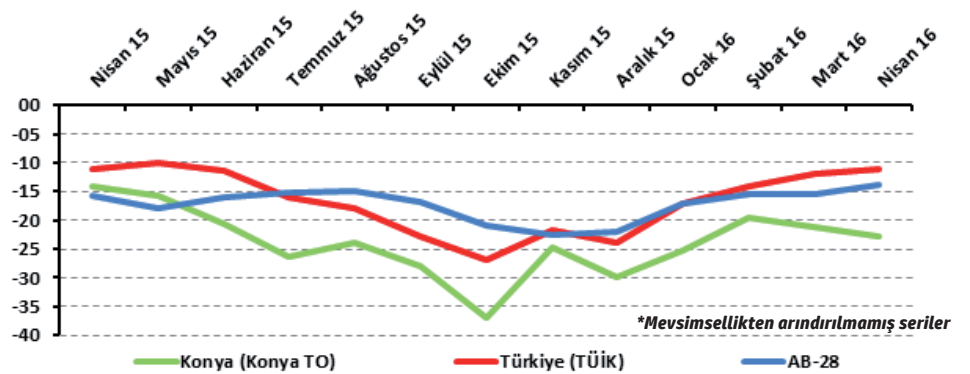
Konya İnşaat Sektörünün, Fiyat Beklentisi Arttı

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen aya ve geçen yıla göre düştü. Mevcut siparişler, Mart 2016 ve Nisan 2015'e göre düştü. Konya inşaat sektörünün önümüzdeki dönem çalışan sayısı beklentisi düşerken, fiyat beklentisinde geçen aya göre artış gözlemlendi.

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen aya ve geçen yıla göre düştü:

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Nisan 2016'da geçen aya ve geçen yılın aynı dönemine göre düştü. Endeks değeri, geçen yılın aynı dönemine göre 8,8 puan, geçen aya göre 1,5 puan düştü ve -22,8 puan değerini aldı. Nisan 2016'da Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi -11,1 puan, AB-28'i temsil eden endeks ise -13,7 puan değerini aldı. Nisan ayında

Şekil-1. İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Nisan 2015 – Nisan 2016)

Tablo-1. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-8,3	6,5	-0,3	-6,8	-5,0	-3,8	-10,0	-6,3	-14,1	-14,5	-13,3	-13,3
2015	-16,3	-8,3	-14,0	-14,0	-15,8	-20,5	-26,3	-24,0	-28,0	-37,0	-24,6	-30,0
2016	-25,3	-19,5	-21,3	-22,8								

inşaat sektörü güven endeksi, geçen aya göre Konya düşerken, Türkiye geneli ve AB-28'de yükseldi. KOİN'in Nisan 2016'daki performansı, Türkiye geneli ve AB-28'in gerisinde kaldı.

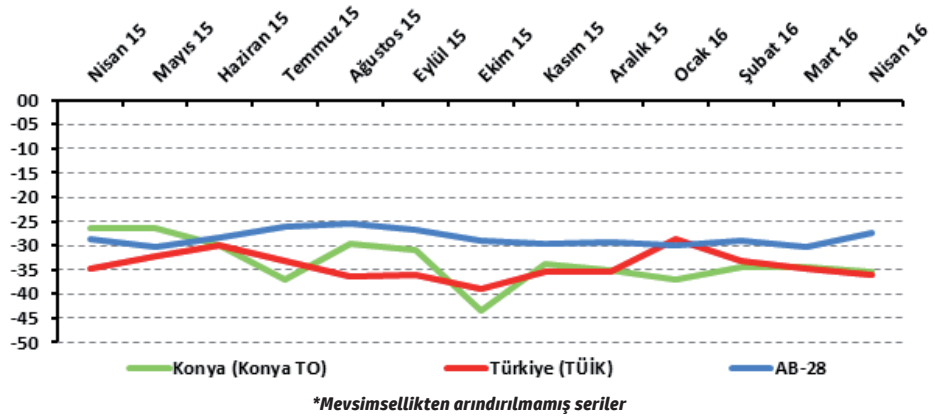
Konya'da inşaat sektörünün yüzde 59'u mevcut siparişlerin normal seviyede olduğunu ifade etti:

Mevcut sipariş durumunun denge değeri, bir önceki aya göre ve geçen yılın aynı dönemine göre düştü. Böylelikle söz konusu değer, Nisan 2016'da -35,5 puan değerini almış oldu.

Nisan 2016'da Konya'da inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 3'ü mevcut siparişlerinin normalin üzerinde olduğunu belirtirken, yüzde 38,5'i normalin altında olduğunu ifade etti. Mevcut siparişlerinin normal seviyede olduğunu belirtenlerin oranı ise yüzde 58,5 oldu.

Mevcut siparişlerin durumu geçen yıla göre Konya ve Türkiye genelinde düşerken, AB-28'de yükseldi. Konya inşaat sektöründeki mevcut siparişlerin denge değeri, nisan ayında Türkiye genelinden daha iyi performans gösterdi.

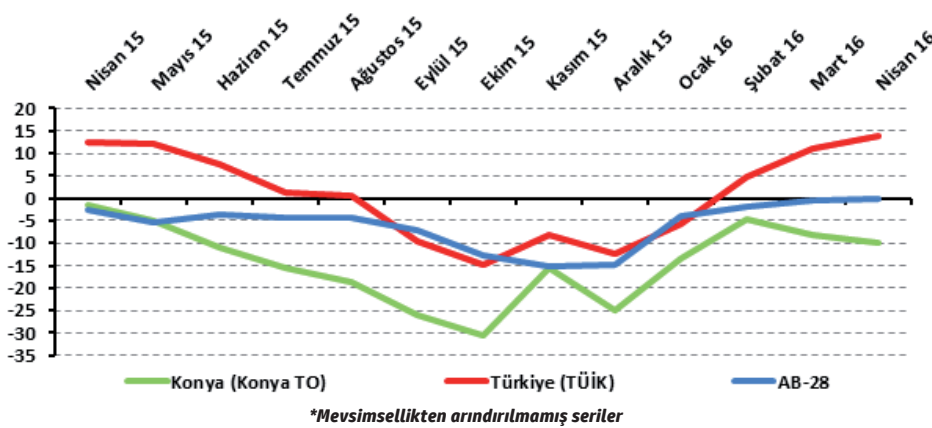
Şekil-2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri – %normalin altı) (Nisan 2015 – Nisan 2016)

Tablo-2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri – %normalin altı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-31,0	-19,0	-19,0	-28,0	-26,5	-19,5	-28,0	-19,5	-23,1	-18,0	-23,5	-22,0
2015	-32,0	-28,0	-28,5	-26,5	-26,5	-30,0	-37,0	-29,5	-31,0	-43,5	-33,7	-35,0
2016	-37,0	-34,5	-34,5	-35,5								

Şekil-3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı – %azaldı)(Nisan 2015 – Nisan 2016)

Tablo-3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı – %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	14,5	32,0	18,5	14,5	16,5	12,0	8,0	7,0	-5,0	-11,0	-3,0	-4,5
2015	-0,5	11,5	0,5	-1,5	-5,0	-11,0	-15,5	-18,5	-26,0	-30,5	-15,6	-25,0
2016	-13,5	-4,5	-8,0	-10,0								

Konya'da gelecek dönemdeki istihdam beklentisi geçen aya ve geçen yıla göre düştü:

Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi Nisan 2016'da bir önceki aya göre 2 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 8,5 puan düştü. Böylelikle istihdam beklentisinin denge değeri -10 puan oldu.

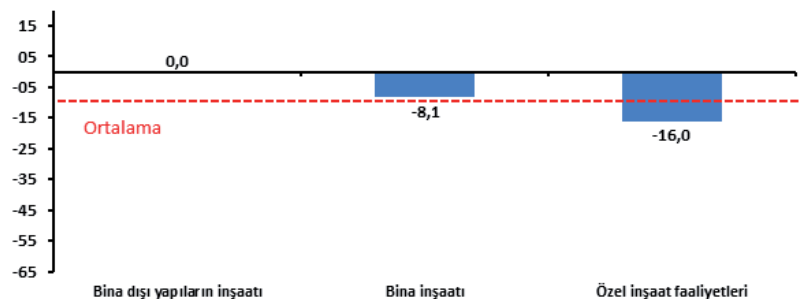
Nisan 2016'da, Konya'da inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 18,5'i önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısında artış beklerken, çalışan sayısında düşüş bekleyenlerin oranı yüzde 28,5 oldu.

Çalışan sayısı beklentisi geçen yılın aynı dönemine göre Konya'da düşerken, Türkiye genelinde ve AB-28'de yükseldi. Konya inşaat sektöründe önümüzdeki döneme ilişkin istihdam beklentisinin nisan ayındaki performansı, Türkiye geneli ve AB-28'in gerisinde kaldı.

Nisan ayında en fazla düşüş özel inşaat faaliyetleri sektöründe oldu:

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi alt sektörler itibarıyla incelendiğinde, Nisan 2016'da geçen yılın aynı dönemine göre "bina inşaatı" ve "özel inşaat faaliyetleri" sektörlerinde düşüş olduğu, "bina dışı yapıların inşaatı" sektöründe ise değişim olmadığı gözlemlenmiştir. "Özel inşaat faaliyetleri" sektöründe geçen yıla göre gerçekleşen düşüş, ortalama düşüşün üzerinde gerçekleşti.

Şekil-4. Alt sektörler bazında endeksin Nisan 2016'da bir önceki yıla göre değişimi (puan)

İsveç, 1 yılda inşaat sektörü güven endeksini en fazla artıran ülke oldu:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin inşaat sektörü güven endeksi değerlerine bakıldığında, İsveç'in geçen yılın aynı ayına göre en

fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. İsveç'i; Estonya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Avusturya ve Fransa takip etti. Geçen yıla göre en fazla düşüş ise Malta'da yaşandı. Türkiye, geçen yıla göre Euro Bölgesi ve AB-28'e kıyasla daha kötü performans sergiledi.

Tablo-5. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Nisan 2015'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Nisan 2015'e göre İnşaat Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Ülkeler/ (Puan)	Nisan 2015'e göre İnşaat Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim
İsveç	24,6	Romanya	0,3
Estonya	24,0	Türkiye	0,1
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	18,8	Portekiz	-0,2
Avusturya	15,0	Macaristan	-1,1
Fransa	12,9	Slovenya	-1,5
Finlandiya	12,5	Bulgaristan	-1,6
Hırvatistan	12,2	Yunanistan	-2,1
Danimarka	11,0	Slovakya	-4,0
Hollanda	9,2	Çek Cumhuriyet	-5,1
Belçika	8,3	Litvanya	-6,8
İtalya	5,3	İspanya	-9,2
Euro Bölgesi-19	4,8	Letonya	-13,1
Almanya	3,5	İngiltere	-13,9
AB-28	1,9	Malta	-26,3
Polonya	0,6		

MAYIS 2016

KONYA İLİ EKONOMİK GÖSTERGELER

KONYA İSTİHDAM İZLEME BÜLTENİ

Konya'da Sigortalı Çalışan Sayısı 16 Bin Arttı:

Konya İstihdam İzleme Bülteni, SGK ve İŞKUR verilerine göre "Sigortalı ücretli çalışan sayısı, kadın çalışan sayısı, işyeri, esnaf, çiftçi ve kamu çalışan sayıları" ile "İşsizlik sigortasına başvuru ve işsizlik sigortası ödemelerine" yer vermektedir. Şubat 2016 verilerine göre Konya'da bir yılda sigortalı ücretli çalışan sayısı 16 bin artarak 287 bin oldu. İŞKUR'un Şubat 2016 verilerine göre ise Konya'da işsizlik sigortasına başvuranlar Şubat 2015'e göre artarak 2.445 kişi olarak gerçekleşti.

Konya, 1 yılda Türkiye'de istihdam artışına en çok katkı sağlayan 5'nci il oldu:

SGK verilerine göre Şubat 2016'da sigortalı ücretli (4/a) çalışanların sayısı Türkiye genelinde 13 milyon 575 bin, Konya'da ise 287 bin olmuştur.

Şubat 2015'ten Şubat 2016'ya sigortalı ücretli çalışan sayısı Türkiye'de 556 bin (yüzde 4,3) artarken, Konya'da 16 bin (yüzde 5,8) artmıştır. Son beş yıllık dönem değerlendirildiğinde ise Konya'daki sigortalı çalışan sayısı artış oranı (yüzde 47,3), Türkiye genelindeki sigortalı çalışan sayısı artış oranından (yüzde 36,2) daha yüksek olmuştur. Mevsimsellikten arındırılmış serilerde sigortalı ücretli istihdamı son bir ayda Türkiye'de ve Konya'da yüzde 0,4 artmıştır.

Tablo 1. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı (Şubat 2015 ve Ocak 2016'ya göre yüzde değişim)

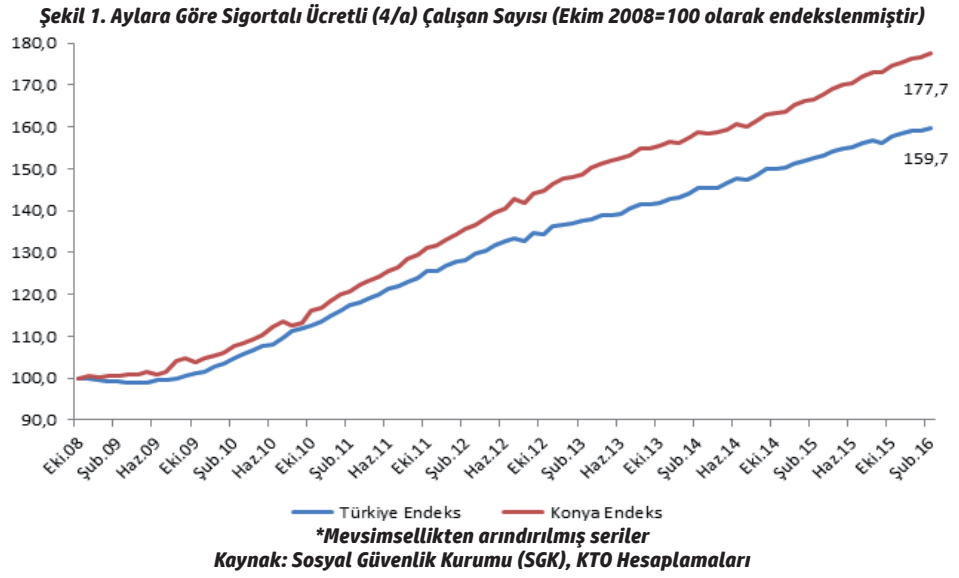
	Konya	Türkiye
Şubat 2015	270.914	13.019.198
Şubat 2016	286.648	13.575.109
Şubat 2016 - Şubat 2015 (Fark)	15.734	555.911
Şubat 2016 - Şubat 2015 (Artış, %)	5,8	4,3
Şubat 2016 - Şubat 2014 (Artış, %)	10,3	8,7
Şubat 2016 - Şubat 2013 (Artış, %)	19,3	15,6
Şubat 2016 - Şubat 2012 (Artış, %)	31,5	25,2
Şubat 2016 - Şubat 2011 (Artış, %)	47,3	36,2
Şubat 2015 - Ocak 2016 (Fark)*	1.782	55.500
Şubat 2015 - Ocak 2016 (Artış, %)*	0,4	0,4

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya, şubat ayı verilerine göre son bir yılda sigortalı ücretli çalışan artışına en fazla katkı sağlayan iller arasında 5'inci sırada yer almıştır.

Şubat 2015'ten Şubat 2016'ya sigortalı ücretli çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 5,8'lik artış oranı ile 81 il arasında 45'inci sıradadır. Konya, şubat ayında sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 8'inci sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında ise sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan 15 il arasında 4'üncü sırada yer almaktadır. Türkiye ve Konya'daki sigortalı ücretli (4/a) çalışan sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer, Şubat 2016'da Türkiye için 159,7 olurken Konya için 177,7 olmuştur.

Tablo 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı (Şubat 2015 ve Ocak 2016'ya göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye	Konya'daki Kadın İstihdamının Konya'daki Toplam İstihdama Oranı (%)
Şubat 2015	47.713	3.512.509	17,6
Şubat 2016	54.132	3.779.497	18,9
Şubat 2016 - Şubat 2015 (Fark)	6.419	266.988	
Şubat 2016 - Şubat 2015 (Artış, %)	13,5	7,6	
Şubat 2016 - Şubat 2014 (Artış, %)	26,8	17,2	
Şubat 2016 - Şubat 2013 (Artış, %)	39,7	26,6	
Şubat 2016 - Şubat 2012 (Artış, %)	66,2	41,0	
Şubat 2016 - Şubat 2011 (Artış, %)	85,4	53,7	
Şubat 2016 - Ocak 2016 (Fark)*	342	17.374	
Şubat 2016 - Ocak 2016 (Artış, %)*	0,6	0,5	

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar
Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya'da kadın istihdamının payı yüzde 19'a yükseldi:

SGK verilerine göre Şubat 2016'da sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Türkiye genelinde 3 milyon 779 bin, Konya'da ise 54 bin olmuştur. Şubat 2015'ten Şubat 2016'ya sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı Türkiye'de 267 bin (yüzde 7,6) artarken, Konya'da 6 bin (yüzde 13,5) artmıştır. Son beş yıllık dönem değerlendirildiğinde ise Konya'daki sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı artış oranının (yüzde 85,4) Türkiye genelindeki sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı artış oranından (yüzde 53,7) daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Toplam istihdam içerisinde kadın istihdamının payı Şubat 2015'te yüzde 17,6 iken bu oranın Şubat 2016'da yüzde 18,9'a çıktığı görülmektedir.

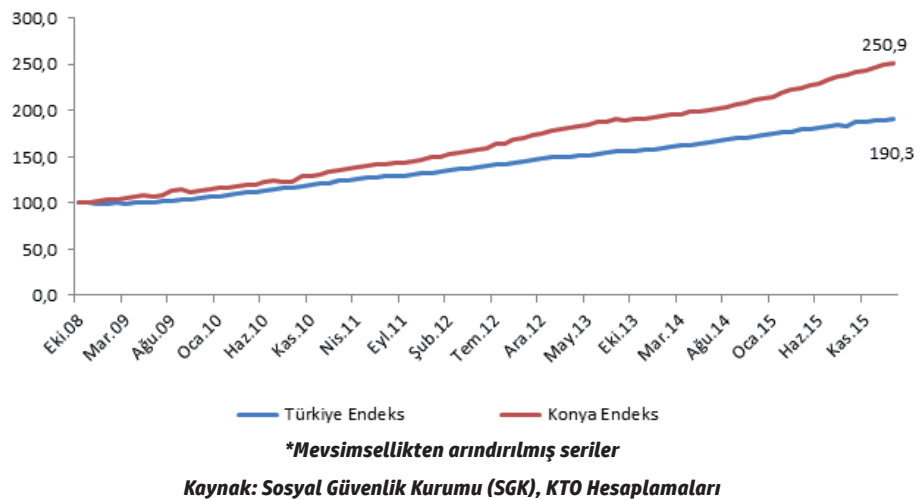
Mevsimsellikten arındırılmış serilerde ise Konya'da sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı son bir ayda yüzde 0,6, Türkiye'de ise yüzde 0,5 oranında artmıştır.

Konya, şubat ayı verilerine göre son bir yılda sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı artışına en fazla katkı sağlayan iller arasında 6'inci sırada yer almıştır.

Şubat 2015'ten Şubat 2016'ya sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 13,5'lik artış oranı ile 81 il arasında 41'inci sıradadır. Konya, şubat ayında sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 12'inci sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında ise sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan 15 il arasında 2'inci sırada yer almaktadır.

Türkiye ve Konya'daki sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer, Şubat 2016'da Türkiye için 190,3 olurken, Konya için 250,9 olmuştur.

Şekil 2. Aylara Göre Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

Konya'da 1 yılda işyeri sayısında yüzde 4 artış oldu:

Şubat 2016'da işyeri sayısı Türkiye genelinde 1 milyon 711 bin olurken, Konya'da 42 bin olmuştur. Şubat 2015'ten Şubat 2016'ya işyeri sayısındaki artış, Türkiye'de 43 bin (yüzde 2,6), Konya'da ise 2 bin (yüzde 4,3) olmuştur. Son beş yılda Türkiye'deki işyeri sayısı yüzde 29,2 artarken, Konya'da yüzde 32,6 artmıştır.

Mevsimsellikten arındırılmış serilerde ise son bir ayda işyeri sayısı Konya'da ve Türkiye'de yüzde 0,3 artmıştır.

Konya, Şubat 2016 verilerine göre son bir yılda işyeri sayısı artışına katkıda bulunan iller arasında 5'inci sırada yer almıştır.

Şubat 2015'ten Şubat 2016'ya işyeri sayısı değişiminde Konya, yüzde 4,3'lik artış ile 81 il arasında 32'inci sıradadır. Konya, şubat ayında işyeri sayısı en fazla olan iller arasında 7'inci sırada bulunmaktadır. Son bir yıldaki artış oranında ise işyeri sayısı en fazla olan 15 il arasında 3'üncü sırada yer almaktadır.

İşyeri sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer Şubat 2016'da Konya için 163,5 olmuştur. Aynı dönemde Türkiye genelindeki işyeri sayısı 100'den 149,9'a yükselmiştir.

Konya'da 1 yılda kayıtlı esnaf sayısı yüzde 1,3 azaldı:

SGK verilerine göre Şubat 2016'da kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf (4/b) sayısı Türkiye genelinde 1 milyon 949 bin olurken, Konya'da 58 bin olmuştur.

Şubat 2015'ten Şubat 2016'ya kayıtlı esnaf sayısındaki azalma, Türkiye'de 78 bin (yüzde 3,9), Konya'da ise yaklaşık bin (yüzde 1,3) olmuştur. Son beş yılda Türkiye'deki kayıtlı esnaf sayısı yüzde 3,5 artarken, Konya'da yüzde 2,4 artmıştır.

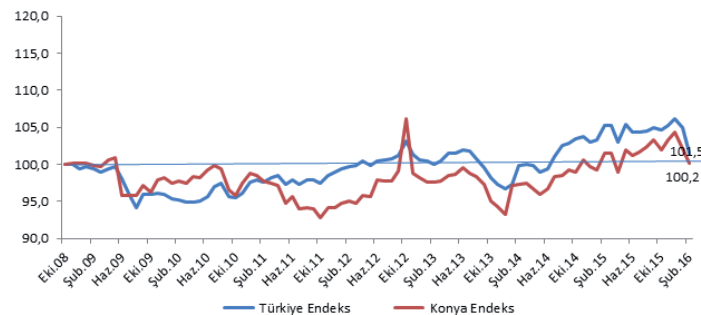
Mevsimsellikten arındırılmış serilerde ise son bir ayda kayıtlı esnaf sayısı Konya'da 1,9, Türkiye'de ise 3,3 azalmıştır.

Konya, şubat ayında kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan iller arasında 6'ncı sırada yer almıştır. Konya'da kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaflar Şubat 2016 verilerine göre Türkiye genelindeki kayıtlı esnafların yüzde 3'ünü oluşturmaktadır.

Şubat 2015'ten Şubat 2016'ya kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı değişiminde Konya, yüzde 1,3'lük azalış ile 81 il arasında 6'ncı sıradadır.

Türkiye ve Konya'daki kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer, Şubat 2016'da Türkiye için 101,5 olurken, Konya için 100,2 olmuştur.

Şekil 4. Aylara Göre Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan) (4/b) Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

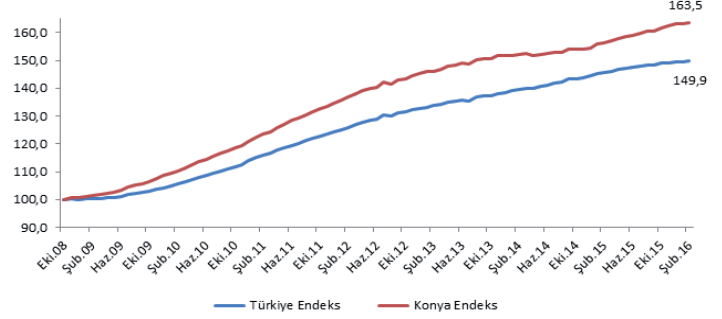
Tablo 3. İşyeri Sayısı (4/a) (Şubat 2015 ve Ocak 2016'ya göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Şubat 2015	40.196	1.667.556
Şubat 2016	41.918	1.710.660
Şubat 2016 - Şubat 2015 (Fark)	1.722	43.104
Şubat 2016 - Şubat 2015 (Artış, %)	4,3	2,6
Şubat 2016 - Şubat 2014 (Artış, %)	6,9	7,0
Şubat 2016 - Şubat 2013 (Artış, %)	11,9	11,9
Şubat 2016 - Şubat 2012 (Artış, %)	19,6	18,8
Şubat 2016 - Şubat 2011 (Artış, %)	32,6	29,2
Şubat 2016 - Ocak 2016 (Fark)*	115	2.738
Şubat 2016 - Ocak 2016 (Artış, %)*	0,3	0,3

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Şekil 3. Aylara İşyeri Sayıları (4/a) (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Tablo 4. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan) (4/b) Sayısı (Şubat 2015 ve Ocak 2016'ya göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Şubat 2015	58.403	2.027.866
Şubat 2016	57.615	1.949.324
Şubat 2016 - Şubat 2015 (Fark)	-788	-78.542
Şubat 2016 - Şubat 2015 (Artış, %)	-1,3	-3,9
Şubat 2016 - Şubat 2014 (Artış, %)	2,9	1,2
Şubat 2016 - Şubat 2013 (Artış, %)	2,6	1,2
Şubat 2016 - Şubat 2012 (Artış, %)	5,4	1,5
Şubat 2016 - Şubat 2011 (Artış, %)	2,4	3,5
Şubat 2016 - Ocak 2016 (Fark)*	-1.101	-67.405
Şubat 2016 - Ocak 2016 (Artış, %)*	-1,9	-3,3

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya'da 1 yılda çiftçi sayısında 4 binlik azalış oldu:

SGK verilerine göre Şubat 2016'da tarım kapsamında çalışan kayıtlı çiftçi (4/b) sayısı Türkiye genelinde 797 bin, Konya'da ise 45 bin olmuştur. Şubat 2015'ten Şubat 2016'ya kayıtlı çiftçi sayısı Türkiye'de 89 bin kişi (yüzde 10,1) azalırken, Konya'da 4 bin (yüzde 9) azalmıştır. Son beş yılda Türkiye'de kayıtlı çiftçi sayısı yüzde 30,3 oranında, Konya'da ise yüzde 22 oranında azalmıştır.

Mevsimsellikten arındırılmış serilerde ise son bir ayda kayıtlı çiftçi sayısı Konya'da yüzde 1,6, Türkiye'de yüzde 2 oranında azalmıştır.

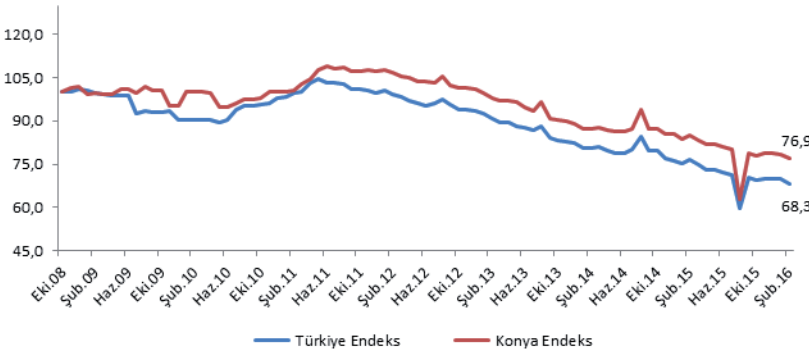
Tablo 5. Kayıtlı Çiftçi (Tarım) (4/b) Sayısı (Şubat 2015 ve Ocak 2016'ya göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Şubat 2015	49.627	886.675
Şubat 2016	45.168	797.334
Şubat 2016 - Şubat 2015 (Fark)	-4.459	-89.341
Şubat 2016 - Şubat 2015 (Artış, %)	-9,0	-10,1
Şubat 2016 - Şubat 2014 (Artış, %)	-10,9	-14,3
Şubat 2016 - Şubat 2013 (Artış, %)	-20,4	-23,5
Şubat 2016 - Şubat 2012 (Artış, %)	-26,6	-30,0
Şubat 2016 - Şubat 2011 (Artış, %)	-22,0	-30,3
Şubat 2016 - Ocak 2016 (Fark)*	-717	-16.318
Şubat 2016 - Ocak 2016 (Artış, %)*	-1,6	-2,0

Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Şekil 5. Aylara Göre Kayıtlı Çiftçi (Tarım) (4/b) Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya, şubat ayında kayıtlı çiftçi sayısı en fazla olan iller arasında 45 bin çiftçi ile ilk sırada yer almıştır. Konya'da kayıtlı çiftçiler Şubat 2016 verilerine göre Türkiye genelindeki kayıtlı çiftçilerin yüzde 5,7'sini oluşturmaktadır.

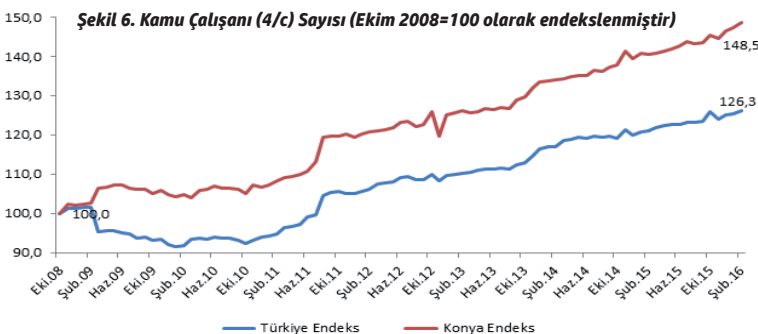
Şubat 2015'ten Şubat 2016'ya kayıtlı çiftçi sayısı değişiminde Konya, yüzde 9'luk azalış ile 81 il arasında 29'uncu sırada yer almıştır. Kayıtlı çiftçi sayısında son bir yıldaki azalış oranında Konya, kayıtlı çiftçi sayısının en fazla olduğu 15 il arasında 2'nci sıradadır. Türkiye ve Konya'daki kayıtlı çiftçi sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer, Şubat 2016'da Türkiye için 68,3 olurken, Konya için 76,9 olmuştur.

Konya'da 1 yılda kamu çalışanı sayısı 4 bin arttı:

SGK verilerine göre Şubat 2016'da kamu çalışanlarının (4/c) sayısı Türkiye genelinde 3 milyon 59 bin olurken, Konya'da 79 bin olmuştur. Şubat 2015'ten Şubat 2016'ya kamu çalışanı sayısı Türkiye'de 130 bin (yüzde 4,4) artarken, Konya'daki artış 4 bin (yüzde 5,6) olmuştur. Son beş yılda Türkiye'de kamu çalışanı sayısı yüzde 32,9 oranında, Konya'da ise yüzde 37 oranında artmıştır. Mevsimsellikten arındırılmış serilerde ise son bir ayda kamu çalışanı sayısı Konya'da yüzde 0,9, Türkiye genelinde yüzde 0,8 artmıştır.

Konya, son bir yılda kamu çalışanı artışında en fazla paya sahip iller arasında 7'inci sırada yer almıştır. Şubat 2015'ten Şubat 2016'ya kamu çalışanı sayısı değişiminde Konya, yüzde 5,6'lık artış ile 81 il arasında 19'uncu sıradadır. Türkiye genelinde kamu çalışanı sayısı en fazla olan iller arasında Konya 5'inci sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında kamu çalışanı sayısı en fazla olan 15 il arasında ise 7'nci sırada yer almaktadır.

Türkiye ve Konya'daki kamu çalışanı (4/c) sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer, Ocak 2016'da Türkiye için 126,3 olurken, Konya için 148,5 olmuştur.

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler
Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Tablo 6. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı (Şubat 2015 ve Ocak 2016'ya göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Şubat 2015	74.975	2.929.385
Şubat 2016	79.191	3.059.263
Şubat 2016 - Şubat 2015 (Fark)	4.216	129.878
Şubat 2016 - Şubat 2015 (Artış, %)	5,6	4,4
Şubat 2016 - Şubat 2014 (Artış, %)	10,8	7,8
Şubat 2016 - Şubat 2013 (Artış, %)	17,6	14,5
Şubat 2016 - Şubat 2012 (Artış, %)	22,9	18,7
Şubat 2016 - Şubat 2011 (Artış, %)	37,0	32,9
Şubat 2016 - Ocak 2016 (Fark)*	696	25.173
Şubat 2016 - Ocak 2016 (Artış, %)*	0,9	0,8

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya'da şubat ayında işsizlik sigortasına 2 bin kişi başvurdu:

Şubat 2016'da Konya'da işsizlik sigortası ödeneği almak için İŞKUR'a başvuru yapanların sayısı 2.445 kişi olmuştur. Başvuru sayısı Şubat 2015'te 1.371 kişi iken Ocak 2016'da 3.674 kişi olarak gerçekleşmiştir. Şubat 2015'te Konya'da işsizlik sigortası ödeneği alan kişi sayısı ise 874'tür. Konya'da işsizlik sigortası ödeneği alanlar, Türkiye'de işsizlik sigortası ödeneği alanların yüzde 1,6'sını oluşturmaktadır. Konya, Şubat 2016 verilerine göre işsizlik sigortasına en fazla başvuru yapılan iller arasında 10'uncu ve en fazla işsizlik sigortası ödeneği alan iller arasında 12'nci sırada yer almaktadır.

MAYIS 2016

KONYA İLİ EKONOMİK GÖSTERGELER

KONYA

DIŞ TİCARET BÜLTENİ

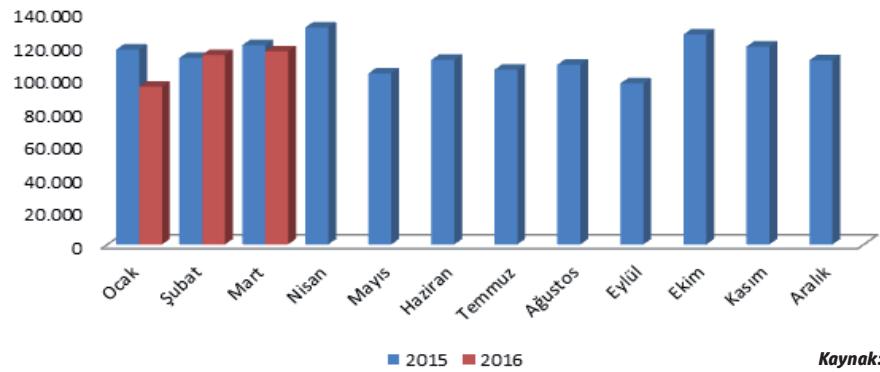

Konya Ticaret Odası (KTO) tarafından Türkiye İstatistik Kurumu'ndan ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden alınan verilere dayalı olarak hazırlanan "Konya Dış Ticaret Bülteni" ile Konya'nın dış ticaret durumu güncel veriler ışığında analiz edilmekte ve Konya ile Türkiye'nin dış ticareti arasında bir kıyaslama yapmak mümkün olmaktadır.

Konya'nın ihracatı geçen aya göre arttı:

Konya'da ihracat 2016 Şubat ayında 113,5 milyon dolar seviyesinde iken Mart ayında bir önceki aya kıyasla yaklaşık 2 milyon dolar arttı, bir önceki yılın aynı ayına kıyasla ise 3,6 milyon dolar azalarak 116 milyon dolara geriledi. Türkiye'nin Mart 2016 ihracatı ise 12,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Şekil-1: Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2015-2016 (1000\$)

Kaynak: TÜİK

Tablo-1: Aylara Göre Konya'nın İhracatı (2015-2016) (1000\$)

	İhracat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	116.683	111.644	119.307	129.964	102.378	110.474	104.572	107.658	96.398	125.700	118.493	110.352
2016	94.398	113.522	115.661									

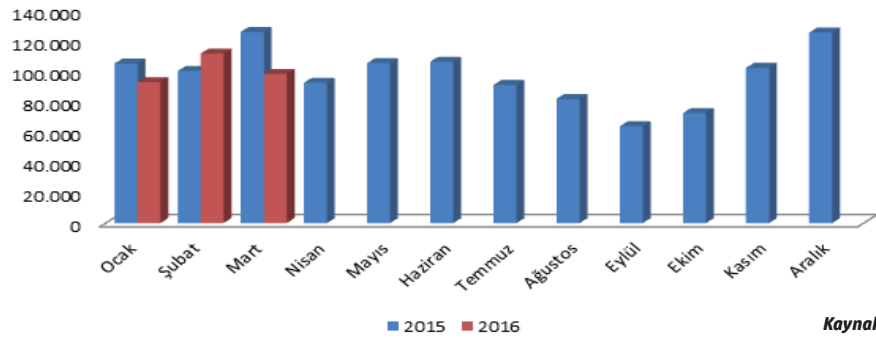
Kaynak: TÜİK

Konya'nın ithalatı geçen aya göre düştü:

Şubat 2016'da 111 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Mart 2016'da bir önceki aya göre yüzde 12 azalırken, geçen yılın aynı ayına göre de yüzde 22 azalarak 98 milyon dolar seviyesine geriledi. Türkiye ithalat rakamlarına bakıldığında ise Mart 2016'da bir önceki aya göre 2,2 milyar dolarlık bir yükseliş olduğu ve ithalatın 17,8 milyar dolar seviyesine yükseldiği görülmektedir.

Şekil-2: Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2015-2016 (1000\$)

Kaynak: TÜİK

Tablo-2: Aylara Göre Konya'nın İthalatı (2015-2016) (1000\$)

	İthalat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	104.741	99.821	125.587	92.137	105.033	105.982	90.707	81.580	63.526	72.177	101.937	125.102
2016	92.644	111.298	98.019									

Kaynak: TÜİK

Tablo-3: Türkiye – Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri – 2016 Mart (milyon \$)

	İhracat (milyon \$)	İthalat (milyon \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyon \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat (Mart; 2015-2016) Fark (%)	İthalat (Mart; 2015-2016) Fark (%)
Türkiye	12,811	17,758	-4,947	30,569	72%	2,3%	-5,2%
Konya	115.661	98.019	18	214	118%	-3,1%	-22,0%

Kaynak: TÜİK

Tablo-4: İhracatın Sektörel Dağılımı (Mart; 2015-2016)

	Mart-İhracat (\$)		Değişim	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Pay (%) -Mart 2016
	2016	2015		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	36.433.158	46.109.151	-21,0%	31,5%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	17.485.746	15.941.689	9,7%	15,1%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	6.954.109	4.136.170	68,1%	6,0%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	6.644.405	6.500.634	2,2%	5,7%
Kakao ve kakao müstahzarları	6.195.816	5.992.377	3,4%	5,4%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	5.893.867	4.966.367	18,7%	5,1%
Demir veya çelikten eşya	5.774.608	6.748.921	-14,4%	5,0%
Plastikler ve mamulleri	5.547.188	4.277.738	29,7%	4,8%
Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	2.197.212	1.532.056	43,4%	1,9%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	1.949.562	2.620.914	-25,6%	1,7%
Tüm Sektörlerin Toplamı	115.661.163	119.306.633	-3,1%	100,0%

Kaynak: TÜİK

2016 Mart ayı itibarıyla Konya'nın Türkiye'nin toplam ihracat ve ithalatından aldığı pay sırasıyla, yüzde 0,91 ve yüzde 0,55 olarak gerçekleşmiştir. Konya'nın Mart 2016'daki 214 milyon dolarlık dış ticaret hacmi ise Türkiye'nin toplam dış ticaret hacminin yüzde 0,70'ini oluşturmaktadır. Türkiye 2016 Mart ayı itibarıyla 4,9 milyar dolarlık dış ticaret açığı verirken, Konya 18 milyon dolarlık dış ticaret fazlası vermiştir. Mart ayında Türkiye için ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 72 iken Konya için bu oran yüzde 118 olmuştur.

Konya'nın mart ayı ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3,1 azalırken, Türkiye'nin ihracatı aynı dönemde yüzde 2,3 artmıştır. Öte yandan Konya'nın mart ayı ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 22 azalırken, Türkiye'nin mart ayı ithalatı yüzde 5,2 azalmıştır. Konya'nın dış ticaret verilerine göre, bir önceki aya oranla 2016 Mart ayı ithalatında yüzde 11,9'luk bir azalış gözlenirken, ihracatında da yüzde 1,9'luk bir artış yaşanmıştır. Türkiye'nin bir önceki aya oranla 2016 Mart ayı ithalatında yüzde 14,0'luk bir artış gözlenirken, ihracatında da yüzde 3,3'lük bir artış olmuştur.

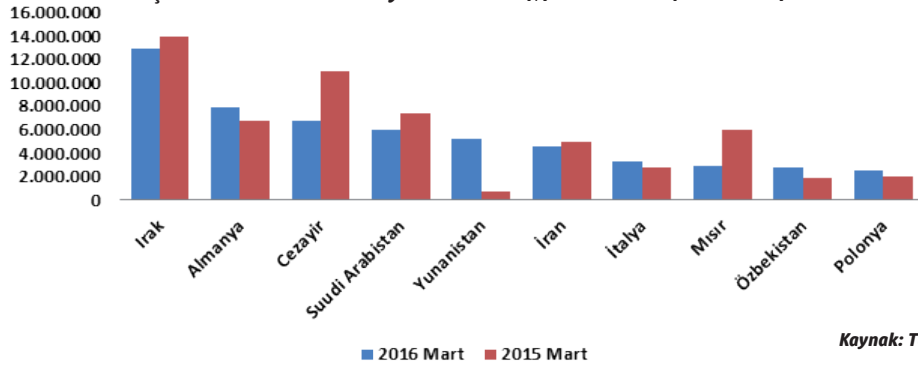
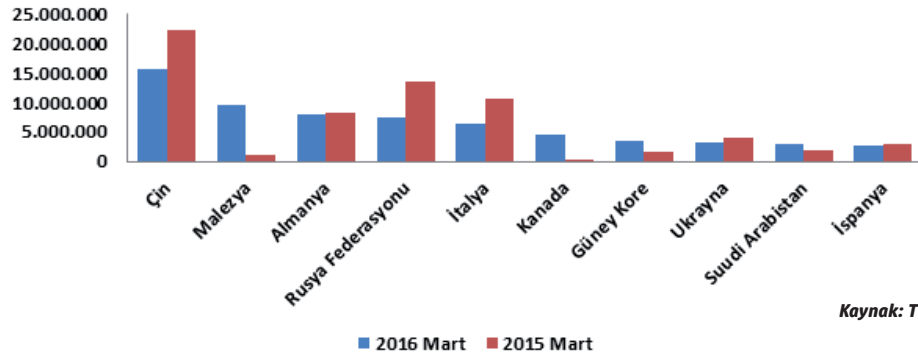
Sektörlere göre ihracat verileri incelendiğinde, 2016 Mart ayında Konya'nın en fazla ihracat yaptığı ilk 10 sektörde bir önceki aya kıyasla çok ciddi bir değişiklik olmadığı gözlenmiştir. Şubat 2016'da listede yer almayan ancak Mart 2016'da ilk 10'da yer alan sektörlerin ise "Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar" ve "Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon

Tablo-5: İhracat Partnerleri (Mart-2016)

	Partner	İhracat (\$)	Pay
1	Irak	12.922.855	11%
2	Almanya	7.852.238	7%
3	Cezayir	6.727.219	6%
4	Suudi Arabistan	5.912.390	5%
5	Yunanistan	5.202.724	4%
6	İran	4.539.661	4%
7	İtalya	3.326.781	3%
8	Mısır	2.944.391	3%
9	Özbekistan	2.757.734	2%
10	Polonya	2.485.219	2%
	Diğer	60.989.951	53%
	Toplam	115.661.163	100%

Tablo-6: İthalat Partnerleri (Mart-2016)

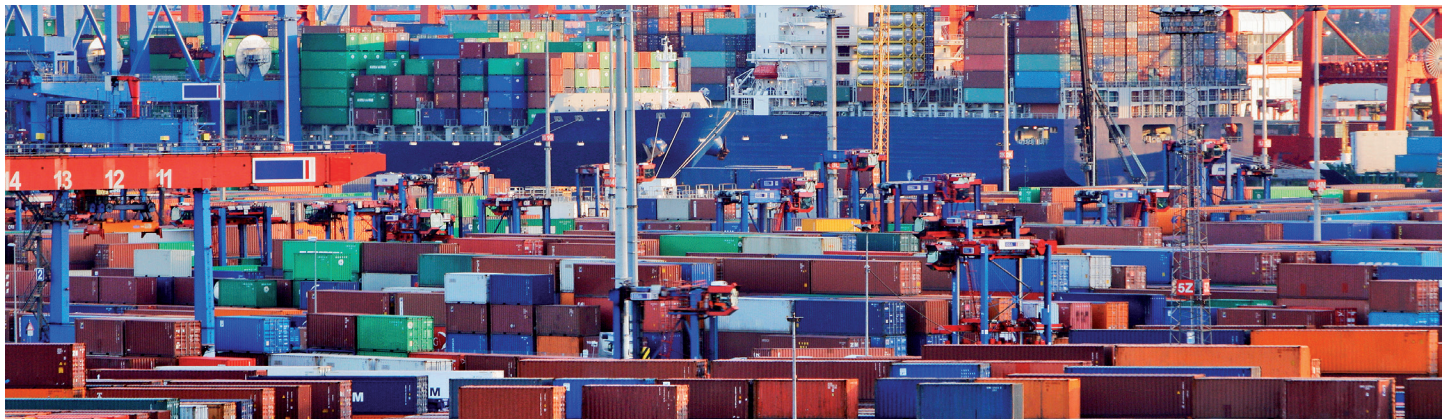
	Partner	İthalat (\$)	Pay
1	Çin	15.597.500	16%
2	Malezya	9.543.459	10%
3	Almanya	7.905.881	8%
4	Rusya Federasyonu	7.452.616	8%
5	İtalya	6.356.863	6%
6	Kanada	4.569.179	5%
7	Güney Kore	3.560.959	4%
8	Ukrayna	3.234.825	3%
9	Suudi Arabistan	2.968.837	3%
10	İspanya	2.738.195	3%
	Diğer	34.091.061	35%
	Toplam	111.298.217	100%

Kaynak: TÜİK**Kaynak: TÜİK****Şekil-3: Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı (\$) – İlk 10 Ülke (Mart -2016)****Kaynak: TÜİK****Şekil-4: Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı (\$) – İlk 10 Ülke (Mart -2016)****Kaynak: TÜİK**

görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı” sektörleri olduğu görülmektedir. “Kazanlar, makineler, mekanik cihaz ve aletler” sektörü 36 milyon dolarlık ihracatı ile mart ayında Konya'nın toplam ihracatının yüzde 31,5'ini oluşturmaktadır; geçen yılın aynı ayına göre sektörün ihracatı yüzde 21 azalmıştır. Geçen yılın aynı ayına göre listedeki ürünler arasında ihracatı en çok artan ürün grubu “Alüminyum ve alüminyumdan eşya” sektörü olmuştur. İhracatı en çok azalan sektör ise yüzde 25,6'lık düşüş ile “Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı” sektörü olmuştur.

Konya'nın İthalatında Çin'in payı yüzde 16 seviyesinde

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Mart 2016'da, ilk sırada 13 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Irak yer almaktadır. Konya'nın Irak'a olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 1 milyon dolar azalarak 14 milyon dolar seviyesinden 13 milyon dolara gerilemiştir. Irak, Konya'nın toplam ihracatının yüzde 11'ini oluşturmaktadır. Irak'ın ardından 8 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Almanya gelmektedir. Almanya'ya yapılan ihracat, geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 1 milyon dolar artmıştır. Konya'nın en fazla ihracat yaptığı diğer ülkeler sırasıyla, Cezayir, Suudi Arabistan, Yunanistan, İran, İtalya, Mısır, Özbekistan, Polonya'dır. Konya, mart ayında en fazla ithalatı ise Çin'den yapmıştır. Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat, yaklaşık 15,6 milyon dolar seviyesindedir ve yapılan toplam ithalatın yüzde 16'sını oluşturmaktadır. Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke ise Malezya olmuştur. Konya'nın Malezya'dan yaptığı ithalat, geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık yüzde 792 artarak 1 milyon dolar seviyesinden, 9,5 milyon dolar seviyesine yükselmiştir ve toplam ithalatın yüzde 10'unu oluşturmaktadır. Konya'nın en fazla ithalat yaptığı diğer ülkeler sırasıyla Almanya, Rusya Federasyonu, İtalya, Kanada, Güney Kore, Ukrayna, Suudi Arabistan ve İspanya'dır.

BAŞLAMA	BİTİŞ	FUARIN ADI	KONUSU	BAŞLICA ÜRÜN HİZMET GRUPLARI	TÜRÜ	YER	ŞEHİR	DÜZENLEYİCİ
01.06.2016	03.06.2016	Smart City Fuarı İstanbul	Akıllı Şehirler, Teknoloji, Sürdürülebilir Enerji, Şehir Tasımaçılığı, Su ve Atık Yönetimi	Teknoloji, Atık Yönetimi, Su Yönetimi, Toplu Ulaşım, Akıllı Binalar, Yenilenebilir Enerji Bilgi Teknolojileri, Akıllı Güvenlik, Afet Yönetimi,	İhtisas Fuarı	Halk Kongre Merkezi	İstanbul	Edufairs Fuarçılık Ltd. Şti
01.06.2016	03.06.2016	CPHI İstanbul 2016 3. İlaç Bileşenleri Fuarı	İlaç, İlaç Bileşenleri, Paketleme, Ekipman ve Kontrat Hizmetleri	API'ler Yardımcı Maddeler ve Formülasyon, Özel Üretim, Araçlar, Özel Kimyasallar, Tamamılamış Dozlar, Blyoforma, Antibiyotikler, Antikolar, Paketleme, Dzaşın, Ekipman	Uluslararası İhtisas Fuarı	İstanbul Kongre Merkezi	İstanbul	UBM İstanbul Fuarçılık ve Gösteri Hizmetleri A.Ş.
01.06.2016	04.06.2016	ITM TEXPO EURASIA 2016 33. Uluslararası Tekstil, İplik, Örgü, Dokuma, Boya Baskı Terbiye, Çorap Makineleri, Yan Sanayileri ve Kimyasalları Fuarı	Tekstil, Dokuma, İplik, Terbiye, Örgü, Konfeksiyon, Çorap, Çorap Makineleri, Kimyasallar	Tekstil, Dokuma, İplik, Boya, Baskı, Terbiye, Örgü, Konfeksiyon, Çorap, Lazer Makineleri, Laboratuvar Cihazları, Tekstil Kimyasalları, Yan Sanayi ve Aksesuarlar	Uluslararası İhtisas Fuarı	Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi	İstanbul	T. Tüyap Tüm Fuarçılık Yapım A.Ş. 2. Teknik Fuarçılık ve Yayın, Reklam Tic. Ltd. Şti.
01.06.2016	04.06.2016	HIGHTEX 2016 Uluslararası Teknik Tekstil ve Nonwoven Fuarı	Teknik Tekstil, Nonwovenlar, Hammaddeleri, Üretim Teknolojileri,	Teknik Tekstil, Nonwovenlar, Hammaddeleri, Üretim Teknolojileri,	Uluslararası İhtisas Fuarı	Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi	İstanbul	T. Tüyap Tüm Fuarçılık Yapım A.Ş. 2. Teknik Fuarçılık ve Yayın, Reklam Tic. Ltd. Şti.
01.06.2016	04.06.2016	POLAGRI'16 Polatlı Tarım Ekipmanları Gıda ve Hayvancılık Fuarı	Tarım Gıda ve Hayvancılık Endüstrisi ve Teknolojileri	Tarım, Tarım Teknolojileri, Tohum, Gübre, Yem, Fidan, Sulama Üniteleri, Seracılık, İlaçlama, Hayvancılık Teknolojileri Gıda ve Gıda Endüstrisi	İhtisas Fuarı	Polatlı Fuar Alanı	Ankara	Zimvüt Fuarçılık Tan. Org. San. Ve Tic. Ltd. Şti.
01.06.2016	05.06.2016	Ankomak 2016- 21. Uluslararası İş Makineleri, Yapı Elemanları ve İnşaat Teknolojileri Fuarı	İş Makineleri, Yapı Elemanları ve İnşaat Teknolojileri	İş Makineleri, Yapı Elemanları, İnşaat, Beton, Asfalt ve Çimento Teknolojileri, Madencilik Makine Ekipmanları, Kaldırıcı, Taşıyıcı Sistem Ekipmanları	Uluslararası İhtisas Fuarı	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul	E. Uluslararası Fuar ve Tanıtım Hizmetleri A.Ş.
02.06.2016	04.06.2016	FUTURE FISH EURASIA 2016 8. Uluslararası Su Ürünleri İhracat ve İşleme, Akuakültür ve Balıkçılık Teknolojileri Fuarı	Su Ürünleri İhracat ve İşleme, Akuakültür, Balıkçılık,	Akuakültür Ekipmanları, Balıkçılık Malzemeleri, Su Ürünleri İşleme Makineleri, Deniz Ürünleri	Uluslararası İhtisas Fuarı	Fuar İzmir-Gaztemir	İzmir	Avrasya Fuarçılık Tanıtım Org. Hizmet Ltd. Şti.
02.06.2016	04.06.2016	2. Çin Ürünleri Fuarı	Genel Ticaret	Aydınlama, Yapı ve Dekorasyon Malzemeleri Donanımları, Hazır Giyim, Tekstil, Mobilya, Sağlık Hizmetleri, Medikal Ev Tekstil, Ev Elektronik, Hediyelik Eşya	Genel Fuar	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul	Sinerji Uluslararası Fuarçılık Ltd. Şti.
02.06.2016	05.06.2016	E-Game Show	Bilgisayar Oyunları Fuarları	Bilgisayar, Dijital Oyunlar, Oyun Yazılımları, Donanımları, Aksesuarları, Ekipmanları, Kuru ve Konsolları, Telefon, Tablet, Diğer Oyunlar	İhtisas Fuarı	ATD Kongre ve Sergi Sarayı	Ankara	Atis Fuarçılık A.Ş.
02.06.2016	05.06.2016	Geleceğin Burada, Yurtiçi, Yurtdışı Eğitim ve Alternatifleri	Yurtiçi, Yurtdışı Eğitim ve Alternatifleri	Yurtiçi Eğitim Kurumları, Dersaneler, Özel Eğitim Kurumları, Üniversiteler, Yüksek Öğretim ve Yurt Dışı Eğitim	İhtisas Fuarı	Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi	Bursa	Erexpofuarçılık A.Ş.
06.06.2016	25.06.2016	35. Kitap ve Kültür Fuarı	Basılı Sesli, Görüntülü Yayınlar	Basılı Sesli, Görüntülü Yayınlar	İhtisas Fuarı	Beyazıt Meydanı	İstanbul	Vakıf Fuarçılık Rek. Yay. Tanıtım Org. Tic. Ltd. Şti.
9.6.2016	11.6.2016	ISKIF 2016 İstanbul kariyer ve istihdam Fuarı	Kurumlar, İşverenler, Çalışanlar ve Öğrencilerin Buluşması	İşletmelerin Kendilerini Tanıtımları, İnsan Kaynakları İhtiyaçları, İstihdam Fırsatları ve Yeni İş Hatyatına Atılacaklara Yönelik Hizmetler	İhtisas Fuarı	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul	İstanbul Dünya Ticaret Merkezi A.Ş.
09.06.2016	14.06.2016	9. Uluslararası Dossodossi Moda Gösteri Fuarı	Tekstil ve Konfeksiyon Ürünleri ve Kumaş Fuarı	Hazır Giyim, Moda, Kumaş, Konfeksiyon Yan Sanayi	Uluslararası İhtisas Fuarı	Antalya Fuar Merkezi	Antalya	Dossodossi Fuarçılık A.Ş.
12.06.2016	01.07.2016	35. Kitap ve Kültür Fuarı	Basılı, Sesli, Görüntülü Yayınlar	Basılı Yayın, Kitap, Sesli ve Görüntülü Yayın	İhtisas Fuarı	Kocatepe Camii Avlusu	Ankara	Vakıf Fuarçılık Rek. Yay. Tanıtım Org. Tic. Ltd. Şti.
11.07.2016	17.07.2016	EDİRNE Gıda, Tarım, Hayvancılık, Sanayi Fuarı 2016	Traktör ve Tarım Ekipmanları, Otomobil, Beyaz ve Kahverengi Eşya, Elektronik Aletler	Traktör ve Tarım Ekipmanları, Otomobil, Beyaz ve Kahverengi Eşya, Elektronik Aletler, Tarım ve Hayvancılık Teknolojileri, İşlenmiş Gıda Ürünleri	İhtisas Fuarı	Edirne Fuar Alanı	Edirne	Renkli Fuarçılık Ltd. Şti.
14.07.2016	17.07.2016	Flytech 2016 1. Havacılık Fuarı	Havacılık ve Havacılık Teknolojileri	Genel Havacılık Şirketleri, Hava Yolu, Uçak Bakım Onarım Şirketleri, Turizm Şirketleri, Ticari Araç ve Genel Amaçlı Hava Araçları, Sigorta ve Danışmanlık Kontrol Şirketleri	İhtisas Fuarı	ANFA Altınpark Fuar Merkezi	Ankara	Info Uluslararası Fuar Tan. Org. A.Ş.
19.07.2016	20.07.2016	Üniversite Tercih Fuarı	Eğitim	Üniversiteler, Yurtdışı Üniversiteleri, Dil Kursları, Eğitim Sektörüne Yönelik Ekipmanlar	İhtisas Fuarı	ATO Kongre ve Sergi Sarayı	Ankara	Eket Fuarçılık Tic. Ltd. Şti.
20.07.2016	23.07.2016	Gapshoes Kiş 23. Uluslararası Ayakkabı, Terlik, Saraciy ve Yan Sanayi Fuarı	Ayakkabı, Terlik, Saraciy ve Yan Sanayi	Ayakkabı, Terlik, Saraciy ve Yan Sanayi	Uluslararası İhtisas Fuarı	OFM Ortadoğu Fuar Merkezi	Gaziantep	Akort Tanıtım Organizasyon ve Fuarçılık Ltd. Şti.
22.07.2016	24.07.2016	5. Üniversite Tercih Fuarı	Eğitim	Üniversiteler, Yurtdışı Üniversiteleri, Dil Kursları, Eğitim Sektörüne Yönelik Ekipmanlar	İhtisas Fuarı	Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı	İstanbul	Eket Fuarçılık Tic. Ltd. Şti.
26.07.2016	27.07.2016	Üniversite Tercih Fuarı	Eğitim	Üniversiteler, Yurtdışı Üniversiteleri, Dil Kursları, Eğitim Sektörüne Yönelik Ekipmanlar	İhtisas Fuarı	Tepsekule Kongre ve Sergi Merkezi	İzmir	Eket Fuarçılık Tic. Ltd. Şti.
27.07.2016	30.07.2016	31. Uluslararası Anne Bebek Çocuk Ürünleri Fuarı (İstanbul Çocuk Moda)	Anne, Bebek ve Çocuk Ürünleri	Taşıma Araç Gereçleri, Bisiklet, Güvenlik, Hazır Giyim, Oyuncak, Mobilya, Ev Tekstil, Kozmetik, Gıda, Beslenme Ekipmanları	Uluslararası İhtisas Fuarı	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul	UBM ICC Fuarçılık ve Organizasyon Tic. A.Ş.
28.07.2016	31.07.2016	1. Aksaray İnşaat ve Yapı Malzemeleri, Doğalgaz Fuarı	İnşaat Malzemeleri, Yapı Malzemeleri, Mutfak, Banyo, Vitriye Ürünleri Doğalgaz Teknolojileri,	İnşaat Malzemeleri, Mutfak, Banyo, Vitriye Ürünleri Doğalgaz Teknolojileri, Tesilat ve Yalıtım Sistemleri	İhtisas Fuarı	Çok Amaçlı Teşhir Alanı	Aksaray	ART Fuar Org. Tic Ltd Şti.
28.07.2016	31.07.2016	1. Aksaray Mobilya, Ev Aksesuarları ve Beyaz Eşya Fuarı	Mobilya, Mobilya Yan Sanayi, Beyaz Eşya, İç Mimarî, Dekorasyon, Dekorasyon Ürünleri ve Aksesuarları	Mobilya, Mobilya Yan Sanayi, Ev Tekstil, Beyaz Eşya, İç Mimarî, Dekorasyon, Baççe Mobilyalar, Elektrikli Ev Aletleri ve Aksesuarları	İhtisas Fuarı	Çok Amaçlı Teşhir Alanı	Aksaray	ART Fuar Org. Tic Ltd Şti.
28.07.2016	31.07.2016	Aksaray 2.0 Otomobil - Ticari Araçlar ve Yan Sanayi Fuarı	Otomobil, Ticari Araç, Motosiklet, Bisiklet, LPG Sistemleri, Yan Sanayi	Otomobil, Ticari Araç, Motosiklet, Bisiklet ve Aksesuarları, Oto Müzik Sistemleri, Modifiye, Garaj ve Servis Ekipmanları, Benzi İstasyonları	İhtisas Fuarı	Çok Amaçlı Teşhir Alanı	Aksaray	ART Fuar Org. Tic Ltd Şti.
29.07.2016	31.07.2016	Yalova Gayrimenkul Fuarı ve Arap-Türk Zirvesi	Gayrimenkul	Gayrimenkul Projeleri	İhtisas Fuarı	Cumhuriyet Meydanı Alanı	Yalova	JNR Fuarçılık Ltd. Şti.

Avukat Neslihan BÜYÜKDİLLAN
KTO- Hukuk Müşaviri

BONONUN ZORUNLU VE İHTİYARI ŞEKİL ŞARTLARI (1)

Belirli şekil şartlarına bağlı ve belirli bir miktar paranın ödenmesi taahhüdünü içeren “kıymetli evrak niteliğini taşıyan bir borç senedi” olan bono 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununda 776-779 maddelerde düzenlenmiş ve 778. Maddedeki yollama gereğince niteliğine aykırı düşmedikçe poliçe hakkındaki hükümlerin bu kıymetli evrak türüne de uygulanması öngörülmüştür .

Kambiyo senetlerinin sıkı şekil şartlarına tâbi bulunması, borçlar hukukuna hakim olan şekil serbestisinin önemli bir istisnasını oluşturur.

Kanunda düzenlenen istisnai hükümler dışında unsurlardan bir veya birkaçının yokluğu veya eksik ifade edilmesi hâlinde senedin bono olarak nitelendirilmesi mümkün değildir.

Doktrinde bonoya ilişkin şekil şartları zorunlu şekil şartları, alternatif zorunlu şekil şartları ve ihtiyari şekil şartları olmak üzere üç isim altında gruplandırılmaktadır.

Genel Olarak Bono

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun kıymetli evraka ilişkin üçüncü kitabının kambiyo senetleri hakkındaki dördüncü bölümünün ikinci kısmı “Bono veya Emre Yazılı Senet” başlığını taşımaktadır. Esasen ülkemizde tedavül yeteneği en fazla olan bono sadece dört madde de (TTK 776-779 maddeler) düzenlenmiş ve zaten kanunun 778. Maddesinde de bononun niteliğine aykırı düşmedikçe poliçeye ilişkin hükümlerin bono hakkında da uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Bono kelimesi Eski Türk Ticaret Kanununda yer almamakla birlikte ticari hayatta çok fazla kullanılmakta olduğundan 6102 Sayılı

TTK’da bono kelimesi tercih edilmiş, yine “emre muharrer senet” te ticari hayatta çok kullanılan bir tabir olduğundan bu tabirde “emre yazılı senet” olarak Türkçeleştirilmek sureti ile 6102 sayılı TTK’da yer almıştır. Dolayısı ile senette bu iki tabirden birinin bulunması yeterli olacaktır. Bono bir ödeme vaadidir. TTK 776. Madde de, bononun şekil unsurları sayılırken, “..... bir bedel ödemek vaadi” ifadesiyle bu husus açıkça belirtilmiştir . Bono, hakkında ağır şekil şartları belirlenmiş nitelikli bir senettir.

Kıymetli Evraklardan Bononun Temel Nitelikleri

Kıymetli evrakın içerdiği hak ekonomik bir değer taşınmalı ve devredilebilir olmalıdır. Maddi değeri olmayan veya değeri kişiden kişiye değişen haklar kıymetli ve başkasına devri mümkün olmayan haklarda kıymetli evrakın konusunu oluşturamazlar.

Kıymetli evrakta senet ile hak arasında kuvvetli bir bağ vardır. Bu bağluluk senetteki hakkın senetten ayrı olarak ileri sürülememesi ve devredilememesi anlamına gelir. Kıymetli evrakta mücerretlik (soyutluk) ilkesi geçerlidir. Senette yerleşmiş olan hak ile bu hakkın ihdasına sebep olan işlem arasında bağlantı yoktur . Dolayısıyla mücerretlik ilkesi gereğince temel ilişkinin geçersizliği kıymetli evrakında geçersizliği sonucunu doğurmaz .

Borçlar hukukuna hakim olan şekil serbestisi ilkesinin aksine kambiyo senetlerinde şekilciliğin benimsenmesinin temelinde ise bu senetlerin üstlendikleri ekonomik işlev yatmaktadır. Tedavül yeteneğinin en üst düzeyde olduğu kambiyo senetlerinde sıkı şekil şartları, senedin tedavülünü kolaylaştırır ve senet alacaklısının güven ihtiyacını karşılar .

BİRİNCİ BÖLÜM

A- Bononun Zorunlu Şekil Şartları

Bononun zorunlu şekil şartları TTK madde 776'da düzenlenmiştir. Bu madde yer alan zorunlu unsurlardan birisini içermeyen bir senet bono sayılamaz ve adi senet niteliğinde olduğu kabul edilir .

1-“Bono” veya “Emre Yazılı Senet” kelimeleri

Maddeye göre senet metninde “bono” veya “emre yazılı senet” kelimesini ve senet Türkçe’den başka bir dilde yazılmışsa, o dilde “bono” veya “emre yazılı senet” karşılığı olarak kullanılan kelimeyi içermesi gerekir. Senet metninde bu iki tabirden birinin bulunmaması halinde senet bono olarak geçerli kabul edilemez. Bozer senedin başlığının da metnin bir parçası olduğu varsayımı ile “bono” kelimesinin sadece başlıkta yer almasının yeterli olduğu görüşündedir.

Bononun mutlaka Türkçe olarak düzenlenmesi zorunluluğu yoktur, yabancı dilde de düzenlenebilir. Fakat bu durumda senet metninde , o yabancı dildeki “bono” karşılığı sözcüğün bulunması gerekir.

Bononun yabancı dilde düzenlenmiş olması nedeni çıkacak uyuşmazlıklarda senedin imza edildiği ülke ile ödeme yeri ülkesinin hukukunu inceleyebilecek yeterlilikte bilen ve özellikle üniversiteden Ticaret ve Kambiyo Hukuku dalında bir hukukçu bilirkişiye inceleme yaptırılarak bu belgedeki kayıtların kambiyo hukukundaki karşılıkları ile açıklayacak bir rapor alınması gerekeceği Yargıtayca kabul edilmektedir . Bononun iki dilde örneğin yarısı Türkçe yarısı İngilizce düzenlenmesi ise mümkün değildir.

Bir senedin diğer bütün unsurları tam olmasına rağmen “bono” veya “emre yazılı senet” ifadeleri yazılmamışsa senet açıkça emre yazılı olmak kaydı ile “emre yazılı ödeme vaadi ” sayılır . Fakat senet metninde bu iki terimden hiçbir yoksa ve senette açıkça emre yazılı olduğu belirtilmemişse senet hükümsüz olur .

1** Uyar, Talih, “İcra Hukukunda Bono’nun (Emre Muharrer Senet’in) Geçerlilik Koşulları”, TBB Dergisi, sayı 74, 2008, s. 290

2** DİNÇ, Mutlu. Türk Ticaret Kanunu, Seçkin, İkinci Baskı, Ekim-2011, s. 676-678

3** Doktrinde “bono” yerine “emre yazılı senet” kavramının kullanılmasını doğru bulmayan görüşlerde mevcuttur. GÖLE ve BOZER’e göre “bono gibi kambiyo senedi sayılan poliçe ve çekte kanunen emre yazılı senet hükmündedir. Dolayısıyla emre yazılı senet kavramı bonoya özgü bir kavram değildir; poliçe ve çekten ayırt edici özelliği yoktur.”

4** ÇELİK, Aytekin. Ticaret Hukuku, Seçkin, Beşinci Baskı, Haziran-2015, s. 419

5** ÖZTAN, Fırat. Kıymetli Evrak Hukuku, Turhan, Güncelleştirilmiş 19. Baskı, Ankara – 2015, s. 216

6** Çelik, s. 350

7** Poroy, Reha, Kıymetli Evrak Hukuku Esasları, Beta, 10. Bası, İstanbul – 1986, s. 28

8** Çelik, s. 351

9** Kandemir, Zeynep, Kambiyo Senetlerinde İşlemlerin Ayakta Tutulması İlkesinin Görünüm Biçimleri ve Bu Senetlerde Bulunabilecek Zorunlu ve İhtiyari Unsurlar, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Özel Hukuk Anabilim Dalı, 2011- İstanbul, s. 1

10** Bozer, Ali ve Celal GÖLE. Kıymetli Evrak Hukuku, İş Bankası, Üçüncü Bası, Ankara – 2013, s.129

11** Bozer ve diğerleri, s. 130

12** Uyar, Talih, s. 293

13** Kazancı Elektronik ve Basılı Yayıncılık A.Ş., Yarg. 12. HD. T. 7/10/2003, 15420/19351

14** Uyar, s. 293

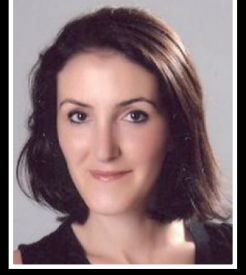
15** Bahtiyar, Mehmet, Kıymetli Evrak Hukuku, Beta, Ekim 2011- İstanbul, s. 100 “Emre yazılı ödeme vaadi kural olarak bono hükümlerine tabii olmakla birlikte, istisna olarak aralarında şu farklar vardır: 1)Emre yazılı ödeme vaadinde araya girmek sureti ile ödeme söz konusu olmaz. 2)Emre yazılı ödeme vaadi İİK. 167 vd. maddelerinde düzenlenen kambiyo senetlerine özgü yol ile icra takibine konu yapılamaz.”

16** Bkz. TTK m. 830

17** Pulaşlı, Hasan, Kıymetli Evrak Hukukunun Esasları, Adalet Yayınevi, 2013-Ankara, s. 219, no: 7

Patent Yolculuğunda Yatırımcı Durağı

Dudak/Damak Yarık Ameliyatları Sonrasında Kullanılmak Üzere Kıyafet

Mehtap KARAMEŞE

Buluş, dudak veya damak yarığı ameliyatının sonrası bakım sürecinde çocuğun dirsek ekleminin fleksiyon (bükme) hareketini önleyip çocuğun elini veya oyuncaklarını ağızına götürmesini engelleyerek yara yerine zarar vermesini önlemek için geliştirilen özel bir kıyafettir. Damak dudak yarığı ameliyatları sonrasında yara yerinin bakımı özen istemekteyse de bu ameliyatların zamanlaması bireylerin dış dünyayı algılamak için materyalleri ağızlarına götürdükleri oral gelişim sürecine denk geldiğinden bakım süreci güçleşmektedir.

Bakım döneminde, bebeklerin ellerini ağızlarından uzak tutmak, çok önemlidir. Aksi takdirde çocuk ağızına elini sokabilecek, vakaya göre dudağını ya da damağını yırtabilecektir. Bunun sonucu olarak da kanama gerçekleşebilecek, ağız içinde biriken kan ve kan pıhtıları solunum yoluna kaçıp asfiksi (boğulma)'ye yol açabilecek ya da damak yarığı tamirinden sonra, yine ağıza sert cisimler sokulması neticesinde damak açılabilir. Bu nedenle, bebeklerin cerrahi alana elleriyle müdahaleleri sonucu oluşabilecek zararları önlemek amaçlı dirsek hareketini önleyici malzemelerin en az 1 ay süreyle kullanılması gerekmektedir. Her ne kadar uygulamada çocuklarının ellerini ağızlarına götürmelerini engellemek için kişiye özel ekstansör dirsek atellerinin, plastik dirsek plaklarının, greft meshleme tahtalarının kullanılması gibi yöntemler mevcut olsa da bu yöntemler ya pahalı ve yapımı zor nitelikte ya da kullanışsız, çirkin görünüşlü ve konforsuzdur.

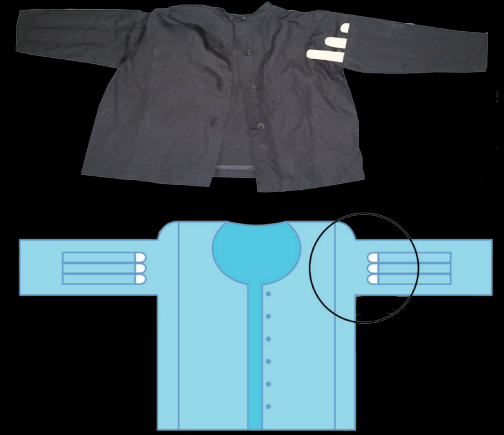
Geliştirilen kıyafette ise bu sorunların hiçbirine rastlanmamaktadır. Örneğin katlanmayı önlemek için kullanılan aparatlar kıyafete

dışarıdan yerleştirildiği için çocuğu rahatsız etmemektedir. Çocuğun kolları gövdeye bağlanmadığı için çocuk oyuncaklarıyla rahat oynayabilecek fakat bunları ağızına sokamayacaktır, dolayısıyla hareket serbestisi de sağlanmaktadır. Hastaneden çıktıktan sonra günlük yaşamda bu kıyafet dil basacaklarını yerleştirmeden kullanabilmektedirler. Böylece ailelere ek bir masraf oluşmasının önüne geçilmektedir. Kısacası buluş ameliyat sonraki dönemde geleneksel yöntemlere kıyasla daha etkili, rahat, konforlu bir bakım sağlamaktadır.

Teknoloji;

- Ameliyat sonrası dönemde hastanın kaybına varan sonuçları önler,
- Kolay üretilebilir,
- Rahatlık ve konforu sağladığından tercih edilebilir,
- Hesaplı bir çözüm yöntemi olduğundan ek maliyeti en aza indirger niteliktedir. Buluş bir ürün niteliğinde olup, Dudak Damak yarıkları ameliyatları sonrası bakımın her aşamasında kullanılabilir niteliktedir. Buluşun prototipi bulunmaktadır.

Buluşun sahibi Yrd. Doç. Dr. Mehtap Karameşe, Selçuk Üniversitesi Selçuklu Tıp Fakültesi Hastanesi Plastik ve Rekonstrüktif Estetik Cerrahi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi olarak görev almaktadır.

MARTİMEDYA

Şehrimizin Marketi

Available on the
App Store

Get it on
Google play

www.sincapmarket.com

[/sincapmarketlerzinciri](https://www.instagram.com/sincapmarketlerzinciri)

Genel Merkez : Horozluhan mah. 1. Osb. Budaköz sok. no:9 Selçuklu / KONYA T. 0332 257 13 00 (pbx) F. 0332 257 00 99

Konya ve Türkiye'de demir firmalarının başında gelen Işık Demir gün geçtikçe değerlerine bir değer daha katmaya devam ediyor. Sizi yeni yerimize bekliyor ve sloganımızı, tekrar dile getiriyoruz.

Modern Yapılara Işık Oluyoruz.

IŞIK DEMİR

1 ışık demir®

isikprofil.com / info@isikprofil.com

Merkez <

Fevzi Çakmak Mahallesi
Gülistan Caddesi No:70
F: 0332 503 05 17

Şube <

Meram Sanayi
Nilüfer Sk. No:31
F: 0332 320 58 51

iletişim
444 4 805